

Kako zmanjšati razlike?

V torek so obiskali trebanjsko občino Janez Vipotnik, predsednik republiške konference SZDL, Leopold Kreser, predsednik republiške gospodarske zbornice, in Božo Kovac, član izvršnega odbora republiške konference SZDL.

Predstavniki gospodarskih organizacij in občinske skupščine so se pogovarjali o gospodarskih problemih občine. V uvodni besedi je goste seznanil s problemi občine Ciril Pevec, predsednik občinske skupščine, zatem pa se je razvila zanimiva razprava — katera so pota, ki vodijo do zmanjšanja razlik v razvitosti med različnimi območji Slovenije.

Leopold Kreser je razložil načrt gospodarske zbornice in njene posebne službe, ki bi pomagala iskati možnosti za hitrejši napredok manj razvitih Janez Vipotnik je poudaril pomen angažiranja lastnih sil in lastnega iska-

nja izhoda iz sedanjega položaja.

Gostje so zatem obiskali Mirno, kjer jim je o uspešnem delovanju krajevne skupnosti govoril predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Janežič. Obiskali so tudi ISKRIN obrat v Mokronogu, kjer so se seznanili s proizvodnim procesom in z načrti za povečanje zmogljivosti tega obrata.

M. LEGAN

Turizem v treh občinah

V Krškem se je danes teden sestal medobčinski koordinacijski odbor v Posavju. Za predsednika so izvolili Petra Markoviča iz Krškega, za tajnika Maksa Topliska iz Brežic. Na seji so se dogovorili, da bodo ko konca aprila izdali turistični kaledar. V njem bodo navedeno vse prireditve v brežiški, krški in sevnški občini. Kaledar prireditve bodo dopolnili z osnovnimi podatki o turističnih zanimivostih Spodnjega Posavskega.

Zadnja možnost! je napisal Peter Sobar ml. iz Kočevja pod ta posnetek, ki smo mu tokrat prisodili nagrado za fotografijo tedna. Učenec je nasmejan — saj je s pravilno rešeno nalogo zadnji trenutek pred zimskimi počitnicami dokazal, da je tudi on dober računar. Na osnovni šoli v Kočevju je ob polletju izdelalo 79 odstotkov učencev.

SLOVENSKI NOVINARI SO OBISKALI TOVARNO ZDRAVIL

KRKINA presenečenja za predstavnike tiska in RTV

Za slovenske novinarje nepričakovana novica: KRKA je prevzela vso skrb za popolno oživitev v novomeški industriji ravnega stekla — Presenečenja nad skokovitim razvojem tovarne

Pravilno seznanjanje javnosti z delom gospodarskih organizacij je v sodobni samoupravni družbi nadvse po-

trebno in koristno. V novomeški tovarni zdravil KRKA, ki se dobro zaveda, da je eden izmed pogojev za uspešen napredok tudi upoštevanje želja, mnenj in pripomb kupcev, so prejšnji teden naredili glede gornje ugotovitve pomemben korak naprej:

na pogovor o dosedjanju razvoju in delu KRKE so povabili nad 30 glavnih ter odgovornih urednikov slovenskih dnevnih, tedenskih in drugih časnikov ter revij, kot tudi novinarje Radija in TV Ljubljana in dopisnike glav-

nih listov iz Beograda ter Zagreba, ki stalno žive v Ljubljani. V knjižnici Krškega inštituta za raziskave in razvoj jih je pozdravil generalni direktor mr. ph. Boris Andričič ter jim predstavil svoje vodilne sodelavce in predstavnike samoupravnih organov.

Izčrpen pregled dosedjanja razvoja in dela KRKE je podal tovarš Andričič, kar je sledil zanimiv in razgiban pogovor novinarjev s

(Nadaljevanje na 6. str.)

DR. DANILO DOUGAN OBISKAL KOČEVJE

Turistično prebujenje

16. januarja je bil v Kočevju razgovor o turizmu, ki so se ga udeležili predstavniki občin Kočevje in Ribnica ter predstavnika Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan (predsednik) in Boris Matajc (tajnik).

Med razgovorom je dr. Danilo Dougan poudaril predvsem, da je razveseljivo, ker predlagane zamisli razvoja turizma rajemojo vse območje zahodne Dolenjske (od Skofljice do Kolpa), saj je le tako mogoče uveljaviti gospodarski turizem, in ker je nosilec razvoja turizma (podjetje AVTO KOČEVJE) že izbran.

Zagotovil je tudi, da modernizacija ceste Kočevje-Brod na Kolpi mora priti v bodoči plan modernizacije cest proti Postojni in Novemu mestu. Ceste bodo za to območje sploh življenskega pomena, ker bo železniška proga predvidoma kmalu ukinjena.

Dogovorili so se tudi za ustanovitev organizacije, morda turistične zveze, ki bo združevala turistična društva vse zahodne Dolenjske. Ta organizacija bo seveda tesno sodelovala z vsemi sosednjimi turističnimi organizacijami, zelo verjetno pa je, da se bo z eno izmed njih (morda dolensko turistično zvezo) tudi združila. JOZE PRIMC

DANES:

- Banjaluka v prikolicah str. 4
- Zakaj je župnik tudi režiser str. 7
- Radljski signal iz grajskega stolpa str. 9
- Caravelle pristaže v Novem mestu str. 11
- Karate v Krškem str. 13
- Jasminka str. 26
- Ko bo mrtev, bo prepozno... str. 27
- in 55 malih oglasov!

Nad 30 glavnih in odgovornih urednikov slovenskih dnevnih, tedenskih in drugih časnikov, časopisov, revij ter radija in televizije se je pretekel petek odzvalo povabilo tovarne zdravil KRKA in prišlo na ogled podjetja ter razgovor z vodilnimi delavci in predstavniki samoupravnih organov. Na sliki: zvezni ljudski poslanec in glavni urednik DELA Drago Seliger v razgovoru z generalnim direktorjem tovarne mr. ph. Borisom Andričičem, v sredi med njima (zadaj) Vojko Černelč, odgovorni urednik DNEVNIKA — na dvorišču tovarniških naprav v Ločni. (Foto: M. Vesel)

Še vedno o ključavnicah za automobile!

Predpis, ki doloca, da morajo imeti osebni avtomobili od 1. januarja 1970 dalje dodatne naprave za zaklepjanje, je bil sprejet oktoberja 1968. Eno leto po sprejetju predpisa ključavnica ni mogoče dobiti in komisije za tehnični pregled vozil morajo sicer dobra vozila vrnati kot nepopolna za vožnjo. Doživeli smo celo to, da sta tovarni avtomobilov ZASTAVA in TOMOS izjavili, da svojih vozil ne bosta opremljali s takšnimi ključavnicami. Proizvajalci si torej lahko celo pritoščijo, da dajo na trg nepopolna vozila.

Zahvalimo se lahko domači proizvodnji ključavnici, ki v sorazmerni dolgi roku ni bila sposobna skonstruirati in izdelati domačo napravo, ki bi bila cenena in bi zadostila predpisu. Zahvalimo se (Nadaljevanje na 6. str.)

Nagrada Gorjancev za prvenstvo Jugoslavije

Sportna komisija Avtomoto zveza Jugoslavije je že ustavila uradni koledar tekmovalnih prireditv v avtomoto športu za leto 1970. Prvič je uvedla tudi gorsko avtomobilsko tekmovaljanje za šampionat Jugoslavije. Po točkovnem načinu bo državni prvak določen po dirkah na Avalo (Srbija), Vodno (Makedonija), Slijeme (Hrvatska) in Gorjance (Slovenija). Vozili bodo v 6. razredih. Za NAGRADO GORJANCEV 1970 je v jugoslovanskem tekmovalnem koledarju določena nedelja 4. oktobra. Podrobnejše bomo poročali o šampionatu po seji republiške sportne komisije AMS 14. februarja.

Nove prikolice za Banjaluko

Novomeška Industrija motornih vozil je podpisala novo pogodbo za dobavo 180 kamping prikolic Banjaluki. Doslej je novomeška tovarna poslala v porušeno središče Bosanske krajine že 1.132 prikolice. Novo pogodbo so podpisali potem, ko so uspešno rešili problem ogrevanja v novih prikolicah z zavorami. V vse prikolice bodo namreč namestili električne grelice, okna pa prevlekli s PVC listi. Doslej so tako opremili najbolj sto prikolic, katerih stanovalci so z gretjem začeli voljni.

VREME OD 22. JANUARJA DO 1. FEBRUARJA

Nekako do 26. januarja nestalno s pogostimi padavinami (povetni sneg) in pogostimi temperaturnimi spremembami. Po 26. januarju daljše razdobje lepega vremena z ostrejšim jutranjim mrazom, pozneje postopno toploje. Dr. V. M.

Ameriški senator McCarthy se je v razgovoru s Kosigom pošalil, da hoče biti ameriška armada tako močna, da bi lahko premagala vse druge armade skupaj. Poleg tega hočejo biti kopenska vojska, mornarica in letalstvo tako močne, da bi lahko premagale druga drugo. »Zakaj se potem ne začno vojskovati kar v Pentagonu in pustijo druge armade na svet pri miru?« je vprašal Kosigin... Za novo leto je kitajski tisk objavil ocene o svetovnem položaju v Sovjetski zvezi je med drugim »jedrnatost« zapisal: »Klovni Hruščov... je zdaj kup smeti, ki ne zasluži niti zaničevanja. Njegovi nasledniki z Brežnjevom na čelu niso nič boljši... V Singapurju ne bodo več podpirali druščini, ki imajo številne otroke. Nač problem je, da je dejal singapski premier Lee Kuan Yew, »da vpeljemo tak sistem, da neodgovorni ljudje ne bodo kar tujdan imeli otrok in prizakovati, da je država dolžna preskrbeti njim in njihovim otrokom dovolj hrone, zdravil, stanovanj, šolanja, služb... Nekaj kilometrov severno od ameriškega portišča Hué v Južnem Vietnamu so nedavno odprli »parne kopeli Latinska četrta za ameriške vojake. Zapostili so tudi vietnameske maserke. Ustanova je postala v hipu takoj priznjena, da so celo pred njo stali v vrsti ameriški vojaki. Zal so ustanovo po nekaj tednih zaprli, ko so ugotovili, da ni v njej niti ene parne kopeli, ampak vse kaj drugega... V kenijskem glavnem mestu Nairobi so odprli prvi kazino. Uprava kazina je sporočila, da bo prevedala vstop vsem »nezazelenim elementom, prostitutkam — in novinarjem... Ko se je podpredsednik ZDA Spiro Agnew peljal v avtomobilu po ulicah Kabula v Afganistanu, so nekateri demonstranti metali v njegov avto kepe blata. Afganistanški premier se mu je opravičil. Spiro Agnew pa je dejal: »Tega sem že navajen...»

Dogovor komunistov

Po prvi konferenci Zveze komunistov Slovenije — Vsak komunist se mora uveljaviti s svojimi stališči povsod, kjer to lahko naredi — Glavno: spoznati svoje čisto določene naloge pri uresničevanju reforme

Ze sto let bo tega, odkar je Marx zapisal misel, da je bolje stopiti droben korak naprej kot pa tristo še tako sijajnih programov. Vse kaže, da so se te resnice člani republike konference ZK Slovenije, ki so prve dni po novem letu zasedali v Ljubljani, globoko zavedali. Zato je bilo tudi toliko pripombe na predlog resolucije, češ da ni dovolj določna, da premaši usmerja komuniste h konkretni akciji, da je resolucija dovolj in da bi bil že čas tudi nekaj storiti.

Ce je kaj, potem je to prav gotovo najdragocenejše spoznanje, ki je prevevalo celoten potek prve seje konference. V tem smislu so se potem tudi dogovorili, da bi moralni drugo sejo pripraviti obrajanico cisto določenega vprašanja, da se komunisti spet ne bi lotevali vsega, kar kolenc koncept pripelje do lepih besed in velikih resolucij, ki pa že zaradi preobveznosti romajo po navadi v predale.

Bilo pa je sproženih že ne-

kaj predlogov. Naraščajoče socialne razlike so stvar, ki terjajo, da se o njih podrobno dogovorimo, saj so v nestabilnih gospodarskih razmerah in ob inflaciji, ki ji ne vidimo konca. Ijudje z nizkimi osebnimi dohodki in pokojnini najbolj prisadeti. Kaj torej storiti, da bi te razlike zmanjšali oziroma, kako odpomoti, da bi tem ljudem zagotovili vsaj minimalni življenjski standard. Druga taka vprašanja so politični sistemi, v njem posebej delegatski in komunalni sistem, kako opredeliti politiko do manj razvijenih območij v Sloveniji in podobno.

Vse to so res zdaj žgoča in odprtia vprašanja. Toda slabo bi razumeli prvo konferenco ZKS, ce bi se že zdaj pogovarjali o tem, o čem naj razpravljajo na drugi seji. Nekaj stvari je vendar že dorečenih in treba se jih je čisto določno lotiti. Ce konferenca nalaže komunistom, da se je treba na primer dosledno boriti za reformo, potem in velja za vse: za tiste, ki delajo v zvezni in republiški skupščini, kot za tiste v občinskih skupščinah, delovnih in družbenopolitičnih organizacijah. Vsakomur so naložene čisto določne naloge, četudi rezolucija sama ni tako napisana in ni za komuniste na vseh teh ravneh čisto določeno rečeno, kaj jim je storiti. Nasvetzadnje mora misliti vsak komunist sam in se uveljaviti s svojimi stališči povsod, kjer to lahko storiti.

Bistvo preosnove Zveze komunistov je namreč v tem, da se komunisti ne bomo pogovarjali le sami s seboj, ampak da se bomo v družbenih organih zavzemali za uresničevanje sprejetih stališč. Med drugim pa to pomeni delo komunistov tako v Socialistični zvezki kot v informacijskih sredstvih, ce omenimo samo

RADODARNI MILIJONAR — Ko se je po New Yorku razvedela novica, da namestava milijonar Michael Brody razdari svojih 25 milijonov dolarjev, so se Newyorčani postavili v vrsto pred njegovo palačo in čakali še takrat, ko se se vrata zaprla in niso nikogar več spuščali v poslopje.

Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Poročila, ki prihajajo iz Nigerije po zlomu Biafri, so dokaj spodbudna, kar zadeva splošno varnost nesrečnega plemena uziroma norodba Ibo. Člani mednarodne komisije, med katerimi so bili Kanadci, Irči, Britanci in Poljaki, so med zadnjimi operacijami zveznih nigerijskih čet hodili po »viročenih ozemljih in niso nikjer opazili »znamenj iztrebljanja prebivalstva ali slišali o tem takem, kakor pravijo v poročilu. To ne pomeni, da morda ni prišlo do kakih manjših obračunov, o katerih svet ne bo nikoli zvedel. Toda zmagovalcem je treba vendarje priznati, da so v prvih dneh po zmagi — posebno z vrha — dajali izjave, ki kažejo, da sta zmagali razsodnost in strpnost. Spet je treba opozoriti, da nigerijski šef Jakubu Gowon, ki velja za »glorioso«, le ne more držati v rokah vseh niti poveljstva in da se »na terenu lahko zgodi marsikaj, o čemer vodstvo v glavnem mestu Lagosu nič ne ve. Značilen primer za takšno »samostojno« ukrepanje na fronti so bili letalski napadi z raketa in bombami na civilno prebivalstvo v Abi in drugih mestih.

Zadnje ure biafrskega vodstva so bile dramatične. Po nekaterih poročilih je Ojukwu menda zahteval, da se je treba bojevati naprej. Usodna sejci biafske vlade je bila v petek 9. januarja v Ilidu. Biafrski voditelji pod vodstvom pravosodnega ministra Luisa Mbaneta so dali Ojukwu ultimat. Moral je odstopiti.

Medtem poračajo o številnih pošiljkah pomoči v hrani, oblačilih in zdravilih, ki

Upanje

prihajajo od zunaj. Ta bo morda zadostovala za prvo silo, toda dolgoročni problem ostane. Ta ni samo materialne narave, kako nahraniti ibovsko prebivalstvo in mu omogočiti normalno življenje, ampak tudi politične in duhovne. Kako dolgo bo trajalo, da se bodo v svetih ljudi zacetile rane in potihnilo sovraščvo, ki ga je rodila državljanska vojna? Na to bo lahko odgovoril samo čas.

Popredsednik ZDA Spiro Agnew se je po večtedenski turniji po Aziji, na kateri je obiskal 11 držav, vrnil v Washington. Nazadnje je obiskal Avstralijo in Novo Zelandijo, kjer je doživel nekaj demonstracij proti vojni v Vietnamu. Sicer pa je bilo njegovo potovanje dokaj »mirno«, vsekakor dosti mirnejše od potovanja nekega drugega Nixonovega admiralnega, newyorškega guvernerja in multimilijonarja Nelsona Rockefellerja, ki je lani hodil po državah Latinke Amerike.

Kaže pa da je bil Agnew prav tako slaba izbira za takoj poslanstvo, kakor je bil Rockefeller. Agnew je človek, »preprostih« načel, ki jih je mogoče strniti v enem reku: kdor ni z nami, je proti nam. To je človek, ki je pred volitvami jeseni 1967 na vprašanje, zakaj ne obiskuje velemeštevih getov, odgovoril: »Cemu, saj so vsi enaki. To je človek, za katerega so vsi nasprotniki ameriške vojne v Vietnamu »pomehkuženi snobi«. Azijskim voditeljem je razlagal novo Nixonovo politiko do Azije, in etudi je ta politika nekoliko boljša od prejšnje, je dvomljivo, ali je bil Agnew najbolj primeren človek, da bi jo pojasnjeval Aziji.

VARSAVA — Po vsej Poljski je zapadel velik sneg in pritlijan ljudi mraz. Promet je zastal ali »četrti« s tetavo. Na stotine avtovozov je občutalo na cestah, viaki pa v visokih zametih.

PRAGA — V Pragi so baje odkrili protidržavno organizacijo, ki je imela za cilj zrušiti socialismus ne samo v CSSR, ampak tudi v drugih socialističnih državah, tudi v ZSSR.

TELEGRAMI

TEL AVIV — Zahodni vojaški strokovniki v Izraelu so mnenja, da povečani izraelski letalski napadi na egipčanska mesta nujno vodijo v novo vojno in Srednjem vzhodu.

NEW YORK — Ameriška in sovjetska vlada se je vedno nista spoznali o Srednjem vzhodu. ZDA podpirajo izraelsko zadavo, da bi se moralis zadevi uradna pogajanja med Izraelom in arabskimi državami, preden bi se Izrael začel umikati z okupiranim ozemljem.

BANGKOK — V glavnem mestu Tajski so objavili bilanci bojev s partizani v pratekem letu. Birovilo pravil, da so tajski partizani ubili 318 vojakov, medtem ko so sami imeli 332 mrtvih.

VARŠAVA — V poljskem glavnem mestu je bil 135. sestanek med veleposlanikom ZDA in LR Kitajske. Ti občutni sestanki so edini znani uradni stik nad Washingtonom in Pekingom.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ NALOGE KOMUNISTOV PO KONFERENCI ZKS — Konferenca ZK Slovenije je na svoji nedavni seji dala vrsto zelo pomembnih pobud. Med te pobude sodijo še zlasti hitro in temeljito reševanje problemov, ki ovirajo dosledno izvajanje reforme, premagovanje socialne neenakosti, do katere prihaja zlasti tudi zaradi izigravanja načela delitve po delu, problemi slovenskega kmetijstva ter odprtva vprašanja kulture in znanosti. Vse to je zapisano v resoluciji konference ZKS, ki so jo komunisti dolžni takoj začeti uresničevati. Zato si bo tudi centralni komite ZKS zadal za eno svojih prih nalog izdelavo konkretnega akcionskega programa za Zvezo komunistov Slovenije na podlagi omenjene resolucije.

■ CK ZKH O POJAVIH NACIONALIZMA — V tridnevni razpravi o idejnopolitičnih problemih na Hrvatskem, ki je bila prejšnji teden v centralnem komiteju ZK Hrvatske, so zelo kritično obravnavali tudi nekatere pojave unitarizma in nacionalizma. Predsednica CK dr. Savka Dabčević-Kučar je politično ocenila probleme, ki so nastali s članki dr. Miloša Žanka, objavljenimi v »Borbici pod naslovom »V tej (nacionalistični) norosti — je sistema. Ti članki, ki so imeli močan odmev ter so vzbudili precejšen nemir in nezadovoljstvo, še zlasti, ker jih je napisal človek na zelo visokem političnem položaju, kritizirajo usmeritev CK Hrvatske. Po besedah dr. Savke Dabčević-Kučar je izrazit negativen politični učinek teh člankov prav v tem, ker so si v drugih republikah lahko ustvarili

včas, kot da se CK Hrvatske bodisi noče, bodisi ne more boriti z nacionalizmom. Dr. Savka Dabčević-Kučar je odločno zavrnila te Žankove članke in rekla, da Žankov nastop ne le ni prispeval h krepiti bratstva in enotnosti, mar več je razplohal nacionalno nestrnost. Centralni komite ZK Hrvatske zato meni, da tovarš Žanko ne more več zastopati Zvezo komunistov Hrvatske v stalnem delu konference ZKJ.

■ ZASNOVA SREDNJEROCNEGA PLANA — Zvezni izvršni svet

sistem samoupravljanju. Ta jubilejno proslavili v delovnih kolektivih in pa na osrednji proslavi 20. junija v športni dvorani Tivoli v Ljubljani. Prav tako so predvidene tudi spominske slovesnosti ob 100-letnici Leninovega rojstva.

■ ODSLEJ 100 DIN — Z odlokom Narodne banke bodo lahko naši in tuji državljanji od 23. januarja dalje vzel s seboj čez mejo 100 dinarjev in ne več samo 50 dinarjev. Denar pa smejo prenesti le v desetdinarskih ali manjših bankovcih.

■ LANSKOLETNI GOSPODARSKI USPEHI — Jugoslavska industrijska proizvodnja se je lani povečala za 11,2 odstotka (v Sloveniji za 14,1). Izvozili smo lani za 16 milijard 439 milijonov dinarjev in ne več kot leta 1968, kar zmanjša 17 odstotkov več kot leta prej. Denar pa smejo prenesti le v desetdinarskih ali manjših bankovcih.

■ VEČJI ZIVLJENJSKI STROSKI — V Sloveniji so se lani živiljenjski stroški povečali za 10,5 odstotka v primerjavi z letom 1968, v vsej državi pa za 8 odstotkov, kar znova potrjuje znano resnico, da je Slovenija »anajdražja republika«. Osebni dohodki pa so se lani v Jugoslaviji povečali poprečno za 15,1 odstotka, od tega v gospodarstvu za 15,7 odstotkov več kot leta prej.

■ VEĆ POROK IN MANJ LOČITEV — Lani je bilo v naši državi sklenjenih 175.269 zakonskih zvez, kar je več kot prejšnja leta. Hkrati je bilo lani razvezanih 20.017 zakonov oziroma kakih dva tisoč manj kot leta prej.

Po konferenci takoj na delo

je na petkovi seji obravnaval nekatera vprašanja, ki se ticejo zasnovne družbenega plana razvoja Jugoslavije od 1971 do 1975 leta. Svoja stališča bo dostavil v načelno proučitev zvezni skupščini.

■ KAKO BOMO PROSLAVILI 25-LETNICO OSVOBODITVE — Letos poteka 25 let od osvoboditve. V Sloveniji bo osrednja proslava »zbor aktivistov« 26. aprila v Dolnjih Toplicah in na Rogu. Na zbor bodo povabljeni vsi aktivisti, ki so delovali v NOB. V začetku maja bo v Ajdovščini slovesnost ob 25-letnici ustanovitve prve slovenske vlade, slavnostne akademije pa bodo tudi v Ljubljani. Dne 27. junija bo poteklo 20 let, odkar je bil sprejet zakon o delav-

skem samoupravljanju. Ta jubilejno proslavili v delovnih kolektivih in pa na osrednji proslavi 20. junija v športni dvorani Tivoli v Ljubljani. Prav tako so predvidene tudi spominske slovesnosti ob 100-letnici Leninovega rojstva.

■ VARSAVA — Po vsej Poljski je zapadel velik sneg in pritlijan ljudi mraz. Promet je zastal ali »četrti« s tetavo. Na stotine avtovozov je občutalo na cestah, viaki pa v visokih zametih.

PRAGA — V Pragi so baje odkrili protidržavno organizacijo, ki je imela za cilj zrušiti socialismus ne samo v CSSR, ampak tudi v drugih socialističnih državah, tudi v ZSSR.

Razveljavljeni odloki treh obč. skupščin

Republiško ustavno sodišče je razveljavilo odloke občin Kočevje, Ribnica in Trebnje, s katerimi so lani povečali stopnjo prispevkov

**Socializem
ni proti kmetu**
Danes smo v docela drugačnem položaju kot smo bili pred 15 leti, ko gre za resnično pomoč kmetu

Na prvi seji republiške konference Zvezze komunistov Slovenije je govoril, kot smo poročali prejšnji teden, tudi tovarš Edward Kardelj, član izvršnega biroja predsedstva ZKJ. V svoji razpravi je omenil tudi položaj zasebnega kmetijstva v naši družbi. Gleda tega se nam z nekaterih strani zelo pogosto vasiljujejo lažne trditve. Nekateri nenehno ponavljajo, da je socializem proti kmetu, da je za uničenje kmeta ali pa, da je bil na prejšnji, administrativni socializem proti kmetu in podobno.

Resnica pa je drugačna: kmet je prav v naši socialistični družbi po svojem materialnem položaju dosegel več, kot mu je prej mogla dati kakršnakoli družba. Do take ugotovitve pridemo tudi, je nadaljeval tovarš Kardelj, če primerjamo položaj našega kmeta s položajem kmeta v Zahodni Evropi. Tu se posebno v zadnjih letih razvija kruto in brezobzirno uničevanje kmečkega posestva. Z obliko raznih ekumenskih in podobnih prisilnih oblik združevanja v korist velikih kapitalističnih obratov propadajo mala in srednja kmečka posestva.

Nihče ne trdi, da je položaj zasebnega kmeta pri našem kar idealen, dober oz. skratka tak, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Treba je celo reči, da sedanji položaj kmeta ni zadovoljiv in da se moramo lotiti zelo odločnih ukrepov, da bi tudi zaseben kmečki protizajale hitreje dvigal proizvodnost svojega dela. Suro s tem si bo tudi popravil položaj v družbi.

To slednje pa je danes brez dvoma lažje narediti kot je bilo pred 10 leti, pa ne zavoljo administrativnega socializma, temveč zaradi tega, ker smo imeli takrat narodenega dohodka na prebivalca najbrž za polevico manj kot ga imamo danes! Zdaj smo docela v drugačnem položaju, če govorimo o pomoci kmetu, kot smo bili pred 15 leti, ko smo bili siromašna dežela, šele na začetku svojega razvoja. Tudi vprašanje osebnega dela smo že davno razčistili in tudi zapisali v ustavi, tako da dvomov glede tega zdaj res ni več.

Osnovno vprašanje pa je, kake politike se bomo lotili glede kmetijstva. Ali bomo zasebnemu kmetu pomagali k večji proizvodnosti dela tako, da ga bomo usmerjali po stari poti, da bo običaj v okviru starega kmečkega posestva — ali pa tako, da se bo kot zasebni posestnik vključil v celotno socialistično gospodarstvo. Tu so res odprta vprašanja in glede teh moramo povedati zelo jasno besedo.

Takih in podobnih vprašanj je še precej, je dejal tovarš Kardelj. Nanje je opozoril zato, ker bi moral na to hitreje in odločneje odgovarjati. Pri tem pa se je treba temeljito nasloniti na znanost. Brez znanstvenih in drugih strokovnih priprav ne bi smeli ved dajati odgovorov na taka vprašanja.

Občinske skupščine Kočevje, Ribnica in Trebnje so lani v določenem roku sprejele nove odloke, s katerimi so določile stopnjo prispevka iz osebnega dohodka v skladu z resolucijo republiške skupščine na 3,95 odst. Marca pa so to stopnjo z odloki spremenile — Kočevje na 5,40 odst., Ribnica in Trebnje pa na 4,63 odst. Republiški sekretariat za finance je menil, da te spremembe niso v skladu z zakonom, ker bi smeje občinske odloke kasneje spremniti samo v prid za vezancem, ne pa jih zviševati.

Tako je vsa stvar prisila pred republiško ustavno sodišče. Le-to je odločilo, da spremenjeni odloki res niso v skladu z zakonom ter jih je razveljavilo, ne pa tudi odpravilo. Z drugimi besedami to pomeni, da občinam vplavnih prispevkov ne bo treba vracati. Sodišče je pri tej odločitvi upoštevalo razmere, v katerih so se občine znašle lani, ko so proračune in stopnje prispevkov že sprejele, kašnje pa so bila objavljena merila republiške izobraževalne skupnosti za dopolnjevanje temeljnih izobraževalnih skupnosti, ki so prvočne ročene občini postavile na glavo. Ce bi namreč ostale pri prvotno določenih stopnjah, bi zmanjšalo denarja in bi morali sošle praktično zapeti, kakor je dejal predstavnik kočevske občine na javni razpravi ustavnega sodišča. Sodišče pa je ob tej priložnosti posameženo, da bo republiški skupščini posredovalo problematiko, ki se je razkrila na javni obravnavi in ki otežuje uresničevanje ustavnosti in zakonitosti.

Bistvo stvari pa je namreč v naprednjem. Občine naj bi po ustavi in zakonu same določale vire sredstev za finančiranje dejavnosti, ki jih morajo opravljati po zakonih in ustavi. V resnici pa je

Nihče ne trdi, da je položaj zasebnega kmeta pri našem kar idealen, dober oz. skratka tak, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Treba je celo reči, da sedanji položaj kmeta ni zadovoljiv in da se moramo lotiti zelo odločnih ukrepov, da bi tudi zaseben kmečki protizajale hitreje dvigal proizvodnost svojega dela. Suro s tem si bo tudi popravil položaj v družbi.

To slednje pa je danes brez dvoma lažje narediti kot je bilo pred 10 leti, pa ne zavoljo administrativnega socializma, temveč zaradi tega, ker smo imeli takrat narodenega dohodka na prebivalca najbrž za polevico manj kot ga imamo danes! Zdaj smo docela v drugačnem položaju, če govorimo o pomoci kmetu, kot smo bili pred 15 leti, ko smo bili siromašna dežela, šele na začetku svojega razvoja. Tudi vprašanje osebnega dela smo že davno razčistili in tudi zapisali v ustavi, tako da dvomov glede tega zdaj res ni več.

Osnovno vprašanje pa je,

kake politike se bomo lotili glede kmetijstva. Ali bomo zasebnemu kmetu pomagali k večji proizvodnosti dela tako, da ga bomo usmerjali po stari poti, da bo običaj v okviru starega kmečkega posestva — ali pa tako,

da se bo kot zasebni posestnik vključil v celotno socialistično gospodarstvo. Tu so res odprta vprašanja in glede teh moramo povedati zelo jasno besedo.

Takih in podobnih vprašanj je še precej, je dejal tovarš Kardelj. Nanje je opozoril zato, ker bi moral na to hitreje in odločneje odgovarjati. Pri tem pa se je treba temeljito nasloniti na znanost. Brez znanstvenih in drugih strokovnih priprav ne bi smeli ved dajati odgovorov na taka vprašanja.

Občinske skupščine Kočevje, Ribnica in Trebnje so lani v določenem roku sprejele nove odloke, s katerimi so določile stopnjo prispevka iz osebnega dohodka v skladu z resolucijo republiške skupščine na 3,95 odst. Marca pa so to stopnjo z odloki spremenile — Kočevje na 5,40 odst., Ribnica in Trebnje pa na 4,63 odst. Republiški sekretariat za finance je menil, da te spremembe niso v skladu z zakonom, ker bi smeje občinske odloke kasneje spremniti samo v prid za vezancem, ne pa jih zviševati.

Tako je vsa stvar prisila pred republiško ustavno sodišče. Le-to je odločilo, da spremenjeni odloki res niso v skladu z zakonom ter jih je razveljavilo, ne pa tudi odpravilo. Z drugimi besedami to pomeni, da občinam vplavnih prispevkov ne bo treba vracati. Sodišče je pri tej odločitvi upoštevalo razmere, v katerih so se občine znašle lani, ko so proračune in stopnje prispevkov že sprejele, kašnje pa so bila objavljena merila republiške izobraževalne skupnosti za dopolnjevanje temeljnih izobraževalnih skupnosti, ki so prvočne ročene občini postavile na glavo. Ce bi namreč ostale pri prvotno določenih stopnjah, bi zmanjšalo denarja in bi morali sošle praktično zapeti, kakor je dejal predstavnik kočevske občine na javni razpravi ustavnega sodišča. Sodišče pa je ob tej priložnosti posameženo, da bo republiški skupščini posredovalo problematiko, ki se je razkrila na javni obravnavi in ki otežuje uresničevanje ustavnosti in zakonitosti.

Bistvo stvari pa je namreč v naprednjem. Občine naj bi po ustavi in zakonu same določale vire sredstev za finančiranje dejavnosti, ki jih morajo opravljati po zakonih in ustavi. V resnici pa je

Nihče ne trdi, da je položaj zasebnega kmeta pri našem kar idealen, dober oz. skratka tak, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Treba je celo reči, da sedanji položaj kmeta ni zadovoljiv in da se moramo lotiti zelo odločnih ukrepov, da bi tudi zaseben kmečki protizajale hitreje dvigal proizvodnost svojega dela. Suro s tem si bo tudi popravil položaj v družbi.

To slednje pa je danes brez dvoma lažje narediti kot je bilo pred 10 leti, pa ne zavoljo administrativnega socializma, temveč zaradi tega, ker smo imeli takrat narodenega dohodka na prebivalca najbrž za polevico manj kot ga imamo danes! Zdaj smo docela v drugačnem položaju, če govorimo o pomoci kmetu, kot smo bili pred 15 leti, ko smo bili siromašna dežela, šele na začetku svojega razvoja. Tudi vprašanje osebnega dela smo že davno razčistili in tudi zapisali v ustavi, tako da dvomov glede tega zdaj res ni več.

Osnovno vprašanje pa je,

kake politike se bomo lotili glede kmetijstva. Ali bomo zasebnemu kmetu pomagali k večji proizvodnosti dela tako, da ga bomo usmerjali po stari poti, da bo običaj v okviru starega kmečkega posestva — ali pa tako,

da se bo kot zasebni posestnik vključil v celotno socialistično gospodarstvo. Tu so res odprta vprašanja in glede teh moramo povedati zelo jasno besedo.

Takih in podobnih vprašanj je še precej, je dejal tovarš Kardelj. Nanje je opozoril zato, ker bi moral na to hitreje in odločneje odgovarjati. Pri tem pa se je treba temeljito nasloniti na znanost. Brez znanstvenih in drugih strokovnih priprav ne bi smeli ved dajati odgovorov na taka vprašanja.

Občinske skupščine Kočevje, Ribnica in Trebnje so lani v določenem roku sprejele nove odloke, s katerimi so določile stopnjo prispevka iz osebnega dohodka v skladu z resolucijo republiške skupščine na 3,95 odst. Marca pa so to stopnjo z odloki spremenile — Kočevje na 5,40 odst., Ribnica in Trebnje pa na 4,63 odst. Republiški sekretariat za finance je menil, da te spremembe niso v skladu z zakonom, ker bi smeje občinske odloke kasneje spremniti samo v prid za vezancem, ne pa jih zviševati.

Tako je vsa stvar prisila pred republiško ustavno sodišče. Le-to je odločilo, da spremenjeni odloki res niso v skladu z zakonom ter jih je razveljavilo, ne pa tudi odpravilo. Z drugimi besedami to pomeni, da občinam vplavnih prispevkov ne bo treba vracati. Sodišče je pri tej odločitvi upoštevalo razmere, v katerih so se občine znašle lani, ko so proračune in stopnje prispevkov že sprejele, kašnje pa so bila objavljena merila republiške izobraževalne skupnosti za dopolnjevanje temeljnih izobraževalnih skupnosti, ki so prvočne ročene občini postavile na glavo. Ce bi namreč ostale pri prvotno določenih stopnjah, bi zmanjšalo denarja in bi morali sošle praktično zapeti, kakor je dejal predstavnik kočevske občine na javni razpravi ustavnega sodišča. Sodišče pa je ob tej priložnosti posameženo, da bo republiški skupščini posredovalo problematiko, ki se je razkrila na javni obravnavi in ki otežuje uresničevanje ustavnosti in zakonitosti.

Bistvo stvari pa je namreč v naprednjem. Občine naj bi po ustavi in zakonu same določale vire sredstev za finančiranje dejavnosti, ki jih morajo opravljati po zakonih in ustavi. V resnici pa je

Nihče ne trdi, da je položaj zasebnega kmeta pri našem kar idealen, dober oz. skratka tak, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Treba je celo reči, da sedanji položaj kmeta ni zadovoljiv in da se moramo lotiti zelo odločnih ukrepov, da bi tudi zaseben kmečki protizajale hitreje dvigal proizvodnost svojega dela. Suro s tem si bo tudi popravil položaj v družbi.

To slednje pa je danes brez dvoma lažje narediti kot je bilo pred 10 leti, pa ne zavoljo administrativnega socializma, temveč zaradi tega, ker smo imeli takrat narodenega dohodka na prebivalca najbrž za polevico manj kot ga imamo danes! Zdaj smo docela v drugačnem položaju, če govorimo o pomoci kmetu, kot smo bili pred 15 leti, ko smo bili siromašna dežela, šele na začetku svojega razvoja. Tudi vprašanje osebnega dela smo že davno razčistili in tudi zapisali v ustavi, tako da dvomov glede tega zdaj res ni več.

Osnovno vprašanje pa je,

kake politike se bomo lotili glede kmetijstva. Ali bomo zasebnemu kmetu pomagali k večji proizvodnosti dela tako, da ga bomo usmerjali po stari poti, da bo običaj v okviru starega kmečkega posestva — ali pa tako,

da se bo kot zasebni posestnik vključil v celotno socialistično gospodarstvo. Tu so res odprta vprašanja in glede teh moramo povedati zelo jasno besedo.

Takih in podobnih vprašanj je še precej, je dejal tovarš Kardelj. Nanje je opozoril zato, ker bi moral na to hitreje in odločneje odgovarjati. Pri tem pa se je treba temeljito nasloniti na znanost. Brez znanstvenih in drugih strokovnih priprav ne bi smeli ved dajati odgovorov na taka vprašanja.

Občinske skupščine Kočevje, Ribnica in Trebnje so lani v določenem roku sprejele nove odloke, s katerimi so določile stopnjo prispevka iz osebnega dohodka v skladu z resolucijo republiške skupščine na 3,95 odst. Marca pa so to stopnjo z odloki spremenile — Kočevje na 5,40 odst., Ribnica in Trebnje pa na 4,63 odst. Republiški sekretariat za finance je menil, da te spremembe niso v skladu z zakonom, ker bi smeje občinske odloke kasneje spremniti samo v prid za vezancem, ne pa jih zviševati.

Tako je vsa stvar prisila pred republiško ustavno sodišče. Le-to je odločilo, da spremenjeni odloki res niso v skladu z zakonom ter jih je razveljavilo, ne pa tudi odpravilo. Z drugimi besedami to pomeni, da občinam vplavnih prispevkov ne bo treba vracati. Sodišče je pri tej odločitvi upoštevalo razmere, v katerih so se občine znašle lani, ko so proračune in stopnje prispevkov že sprejele, kašnje pa so bila objavljena merila republiške izobraževalne skupnosti za dopolnjevanje temeljnih izobraževalnih skupnosti, ki so prvočne ročene občini postavile na glavo. Ce bi namreč ostale pri prvotno določenih stopnjah, bi zmanjšalo denarja in bi morali sošle praktično zapeti, kakor je dejal predstavnik kočevske občine na javni razpravi ustavnega sodišča. Sodišče pa je ob tej priložnosti posameženo, da bo republiški skupščini posredovalo problematiko, ki se je razkrila na javni obravnavi in ki otežuje uresničevanje ustavnosti in zakonitosti.

Bistvo stvari pa je namreč v naprednjem. Občine naj bi po ustavi in zakonu same določale vire sredstev za finančiranje dejavnosti, ki jih morajo opravljati po zakonih in ustavi. V resnici pa je

Nihče ne trdi, da je položaj zasebnega kmeta pri našem kar idealen, dober oz. skratka tak, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Treba je celo reči, da sedanji položaj kmeta ni zadovoljiv in da se moramo lotiti zelo odločnih ukrepov, da bi tudi zaseben kmečki protizajale hitreje dvigal proizvodnost svojega dela. Suro s tem si bo tudi popravil položaj v družbi.

To slednje pa je danes brez dvoma lažje narediti kot je bilo pred 10 leti, pa ne zavoljo administrativnega socializma, temveč zaradi tega, ker smo imeli takrat narodenega dohodka na prebivalca najbrž za polevico manj kot ga imamo danes! Zdaj smo docela v drugačnem položaju, če govorimo o pomoci kmetu, kot smo bili pred 15 leti, ko smo bili siromašna dežela, šele na začetku svojega razvoja. Tudi vprašanje osebnega dela smo že davno razčistili in tudi zapisali v ustavi, tako da dvomov glede tega zdaj res ni več.

Osnovno vprašanje pa je,

kake politike se bomo lotili glede kmetijstva. Ali bomo zasebnemu kmetu pomagali k večji proizvodnosti dela tako, da ga bomo usmerjali po stari poti, da bo običaj v okviru starega kmečkega posestva — ali pa tako,

da se bo kot zasebni posestnik vključil v celotno socialistično gospodarstvo. Tu so res odprta vprašanja in glede teh moramo povedati zelo jasno besedo.

Takih in podobnih vprašanj je še precej, je dejal tovarš Kardelj. Nanje je opozoril zato, ker bi moral na to hitreje in odločneje odgovarjati. Pri tem pa se je treba temeljito nasloniti na znanost. Brez znanstvenih in drugih strokovnih priprav ne bi smeli ved dajati odgovorov na taka vprašanja.

Občinske skupščine Kočevje, Ribnica in Trebnje so lani v določenem roku sprejele nove odloke, s katerimi so določile stopnjo prispevka iz osebnega dohodka v skladu z resolucijo republiške skupščine na 3,95 odst. Marca pa so to stopnjo z odloki spremenile — Kočevje na 5,40 odst., Ribnica in Trebnje pa na 4,63 odst. Republiški sekretariat za finance je menil, da te spremembe niso v skladu z zakonom, ker bi smeje občinske odloke kasneje spremniti samo v prid za vezanc

Čas se je ustavil -

Cas na veliki uru sredi Banjaluke se je ustavil v ponedeljek, 27. oktobra lanskega leta ob 9. uri in 14 minut, tri minute po tem, ko je strahoten potres zamajal glavno mesto Bosanske krajine. Usodne naravne sile so svojo grozovito rušilno moč sicer napovedale že dan prej, načrte pa so uresničile naslednje dopoldne: Titanik, gimnazija in druge zgradbe so se podirale kot hiše iz kart, ura se je nemoagnila s svojega vitkega podstavka... čas se je ustavil, življenje teče naprej.

Pošastno kričavi rumeni znaki, otočne možnosti rdečih krizev in upajoče zeleni črte na najmanj porušenih hišah opozarjajo na preteklost; posebne komisije so medtem označile vse zgradbe s številkami od ena do sedem. Sedmica pomeni. Podreti brez odlasanja!

Trgovina na ulici — Potres ni prizanesel trgovskim lokalom. Banjaluška tržnica je zato še bolj polna kot pred meseci (zgoraj).

Zivljenje gre naprej — Veliko je tistih, ki jim je potres podrl streho nad glavo. Kamping prikolice so dobrodošla zatočišča (spodaj).

mimo mesta, je razbrati, da jih je silvestrski potres prizadejal bolj kot vsi prejšnji.

Skoda je bila sicer manjša, saj je potres samo dokončal silovito rušenje prejšnjih, a psihočičko je globoko vplival na zavest ljudi, ki vse dotele niso klonili: zdaj se je v duši ljudi zajedel dvom, ki gloda in ne poneha — kdaj se bo spet treslo, zakaj ostati v mestu, kjer preži smrt? Mesto, ki je zraslo z ljudmi, mesto, ki potrebuje poštenih in pridnih rok več kot kdaj doslej v svoji skoraj politisočletni zgodovini, lepotica ob Vrbasu, mesto drevoredov — navdaja v zimski megli s tesnobnimi občutki. Življenje teče naprej, a za mnoga se je čas, kot kaže, ustavil: strokovnjaki bi radi odali, mnogi nimajo več poguma ostati na potresnem področju.

Mesto pa bi rado strokovnjake in poziva vse Banjalučane, ki žive ali delajo kje drugje, naj pridejo nazaj pomagat; več deset gradbenih inženirjev, strojnikov, zdravnikov in drugih strokovnjakov lahko takoj dobijo zaposlitev. Več kot tisoč družin je zdaj še vedno brez primernega življenjskega prostora, njihove težave bo treba takoj urediti. Banjalučani so naročili med drugim še 305 novih kamping prikolic, od tega 180 v Novem mestu. Novomeščani, prijatelji iz tradicionalnih Zletov bratstva in enotnosti, so doslej v Banjaluku poleg denarne pomoči in pomoči v materialu poslali tudi več kot 1.000 prikolic.

Čas se je ustavil, življenje pa teče naprej: po mestu se

še vidijo lepaki, ki vabijo na Müllerjevo predstavo Po padcu. Zal se je simbol uresničil v mestu, predstave doslej še ni bilo. Zato pa so te lepeke marsikje že preleplili z drugimi: preteklo sredo je bil prvi koncertni nastop v Banjaluki, violinist Oleg Kriza in Tatjana Čekina na klavirju, moskovska umetnika, sta izvajala Banjalučanom skladbe Brahmsa, Hačaturjana, Paganinija, Ravela.

Hotel Bosna ima ob vhone zlovesč rumen križ: niso več se ne bo z njegovega vrta oglašala pesem. Podrl ga bodo v najkrajšem času. V Palaceu imajo od 200 sob, kolikor jih je bilo pred potresom, uporabnih komaj 19 s 43 ležišči. Vedno je vse zasedeno, najcenejša postelja večja 30 dinarjev. Depandansa na Sehičkih ima na voljo 13 ležišč... In medtem ko nekateri stavbe rušijo, so se pravite dni vselili prvi prebivalci v nov blok, ki so ga zacegli graditi še pred potresom. Življenje teče naprej — čeprav je dražje. Gospodinje trdijo, da so se cene na banjaluški tržnici v poprejju dvignile za 20 do 25 odsto.

Nekatere trgovine prodajajo na stojnicah, na prostem. Zadnje dni so popustile vremenske nevsenosti, ki so grozile Bosanski krajini: najprej so se pobesnele vode vrnile v svoja korita, pa tudi mraz je popustil. Življenje spet postaja znosnejše.

Mesto, ki šteje 75.000 prebivalcev, je zdaj precej bolj prazno: 8000 učencev osnovnih in srednjih šol so presegli v Sarajevo in druge bo-

Mestni vrvež — Banjaluka kaže v teh dneh običajno podobo mesta s 75.000 prebivalci, samo ruševine pričajo o hudih dogodkih (zgoraj).

Posledice — Zadnjega decembra je nov potres nadaljeval rušilno delo. Delaveci te dni odstranjujejo ruševine (spodaj).

sanske kraje, v Slovenijo, Hrvatsko in Srbijo. V Banjaluki je ostalo se 30.000 dijakov in studentov. Za studente so uredili poseben center, ki ga sestavlja približno 200 kamping prikolic, zvezdine novomeških adres. Računajo pa že naprej: treba bo zgraditi več kot 30 novih šol, vsaka bo stala vsaj 5 milijonov dinarjev. Treba bo obnoviti industrijo, čeprav večina delovnih organizacij dela klub na ravnoteži nemogočim delovnim pogjem. Od 28.000 zaposlenih Banjalučanov jih je v industriji 12.000.

Veljko Bulajić, Bosna film in Jadran film so predlagali, naj bi v mestu zgradili novo kino dvorano, ki bi se imenovala Bitka na Neretvi — čisti dobitek z naših premier naj bi bil namenjen kot pomoč pri gradnji. Doslej se je od premier tega jugoslovenskega spektakla nahralo 10 starih milijonov.

Kulturno in sportno življenje je v mestu precej za-

mrlo: pet amaterskih kulturnih društev se zdaj pripravlja na nove nastope, ansambel »Bosanske krajine« pa žudi začenja s predstavami. Sportniki pozimlj nimajo možnosti za vadbo; mesto, ki v najkvalitetnejšem društvu Borac združuje celo vrsto ekip, ki tekmujejo v zveznih ligah, bo nedvomno doseglo slabše športne uspehe vsaj v začetku spomladanske sezone.

Cas na veliki uru si je ustavil — življenje teče naprej: pravijo, da velika vedina od 450.000 prebivalcev Bosanske krajine živi in diha v mestom; a ne mečelo si peska v oči. Domala vsi enako odgovarjajo na vprašanje, koliko časa bo potrebno, da bo Banjaluka odpravila posledice trenutkov groze. »Pet let,« pravijo. Torej se bo čas v Banjaluki premaknil čez pet let. Doterj jih bodo bodrile Titove besede: »Vsi bomo pomagali.«

Tekst: J. SPLIHAL
(Foto: M. VESEL)

Življenje teče naprej!

Združitve v kratkem ne bo

Na referendumu so glasovali člani kolektiva LIK za združitev, v Melaminu pa proti njej.

Referendum za združitev kočevskih podjetij Lesna industrija LIK in kemična tovarna MELAMIN, ki so ga v obeh kolektivih izvedli 15. januarja, ni uspel.

V LIK in obratu tega podjetja v Podpreški je glasovala večina članov kolektiva za združitev, v Melaminu pa proti njej.

7.231 zaposlenih

V novomeški občini se je lani število zaposlenih povečalo na 7.231. Ob koncu 1968 je bilo v delovnih organizacijah novomeške občine 6.320 delavcev. Na tako občutno povečanje so vplivale zlasti največje industrijske organizacije v občini: Industrija motornih vozil je zaposlila 354 novih delavcev, Krka 286, Novoteks 149 in Novoles 93. V petih delovnih organizacijah pa se je število zaposlenih zmanjšalo, toda le z nekaj delavcev. V skupnem sestevku se je v novomeški občini število zaposlenih dvignilo za 14 odstotkov.

J. P.

Tako je združitev obeh podjetij, ki sta se nato nameravali združiti s podjetjem SLOVENIJA LES Ljubljana, odložena najmanj za 6 mesecev. Samoupravni akti obeh podjetij namreč dočajo, da se lahko razpiše ponovni referendum šečes 6 mesecev, seveda le, ce se bosta oba kolektiva ponovno odločila za tak korak.

V LIK se je referendumu udeležilo 92,37 odst. članov kolektiva. Za združitev jih je glasovalo 71,18 odst., ostali so bili proti ali se niso udeležili referendumu ali pa so bile oddane glasovnice neveljavne.

V MELAMINU je glasovalo 96,3 odst. članov kolektiva, od tega jih je glasovalo za združitev le 21,01 odst.

Sejem »MODA 1970« je bil nadvse uspešen. Razstavljal je 180 podjetij, zanimanje domače proizvodnje pa je bilo toliko, da so morali zaradi pomanjkanja prostora zavrniti tudi razstavljalce. Na vsaki izmed 16 modnih revij je bilo prikazanih po 180 modelov. Na slike: razstavni paviljon naše JUTRANKJE iz Sevnice (Foto: M. Vesel)

Povsod hitijo, mi pa...?

Stolpc casopisov, radijska poročila in televizijske oddaje so že lep čas počni vesti o združevanjih. Povsod po Jugoslaviji se podjetja, kot slišimo in beremo, zdrzujejo, da bi povečala kapital in si zagotovila boljšost ter ostvaritev obveznejših razvojnih načrtov. Majhen počudnik se dandas težko pririne do bančne mize, pri kateri delijo kredite. Prav gotovo je to spoznanje eden izmed pomembnih verovkov, ki sili k združevanju.

Nejeverne Tomaže, ki morda dvomijo o resničnosti te trditve, naj spomnimo na spopad, do katerega je pred nedavnim prišlo ob združevanju v Kopru; v Ljubljani se govorji o pogajanjih med gospodinskim podjetjem Slon in Lev in celo to je stisati, da se kočevski TRGOPROMET pogaja z MERCATORJEM.

V naši pokrajini pa je sicer gde združevanje za-

M. JAKOPEC

čuda veliko zutišje. Kot da smo popolnoma zadovoljni s tem, kar imamo in kar smo dosegli, in kot da se nas to, kar se dogaja v jugoslovanskem in slovenskem gospodarskem prostoru, ne tiče.

Ker se nam ocitno ne mudi, moramo vprašati. V nekaterih podjetjih imamo starejše direktorje, ki bodo v nekaj letih upokojeni. Za stovo si nihče ne nalaga rad prevec bremen in dela. Združevanje žal prinaša prav to dvoje, vsaj v začetku. Kaj bo kolektiv potem, ko se bo iznenada znasel pred začetkom semaforom?

V majhno spodbudo in da bomo bolj hitri, naj bo veste, da je v izdelani lokacijski dokumentaciji za tri velike blagovnice, ki jih vodo v Novem mestu graditi METALKA, AGROTEHNIKA in SLOVENIALES. Se bomo zdaj zdramili?

M. JAKOPEC

Za novo in boljše življenje

Odgovarja direktor DOMINVESTA, dipl. ekon. Miha Hrovatič

Kdo je na našem območju z razumevanjem prvi sprejel razmišljanje o območnem načrtu dolgoročnega razvoja ter na katere težave se predvsem natev, ko ste zaceteli za sprejeto slušišči političnih in drugih organov uresničevati v praksi?

»Prva pobuda je prišla od medohriških svetov ZK za Dolenjsko in Spodnje Posavje. S to pobudo so nato nadaljevali republiški in zvezni poslanci naše pokrajine, ki so temu vprašanju posvetili več posvetov v okviru kluba. Predsedniki občinskih skupščin in predsedniki občinskih konferenc SZDL so sprejeli predloga kluba dolenjskih poslancev in obeh medobčinskih svetov ZK z vsem razumevanjem. Predvsem predsedniki občinskih skupščin so podprli akcijo za izdelavo območnega načrta dolgoročnega razvoja in so tudi sodelovali na več posvetih pri nas. Skoraj leto dni je bilo potrebno, preden so bile premagane nezdružljive težnje po drobljenju sil in zapiranju v ozke plotove.

Menim, da velja posebno poudariti, da mora območni plan dolgoročnega razvoja upoštevati posebnosti posameznih območij in te posebnosti tudi strokovno obdelati Krško polje po eni strani in kočevsko-ribniško območje po drugi strani, če ju vzamemo za primer, vsakozase svoje posebnosti. To so poudarili s strokovnega gledišča tudi predstavniki republiških institucij. Kljub temu pa ima območje desetih občin toliko skupnega, da je boljše in učinkovitejše zatiči ga v enotnem programu razvoja. Končno je to spoznanje le prodrio pri vseh prizadetih in zdaj območni

so se začele težnje zapiranja vasev: po dve občini naj bi po želji nekaterih predstavljali že dovolj veliko območje za izdelavo območnega programa razvoja (območju, sestavljenemu iz dveh občin, so na »sodoben« način rekli regija).

Predstavniki Biroja za regionalno planiranje SRS ter Inštituta za ekonomske raziskave SRS so stalno in z razumevanjem podpirali naše pobude za izdelavo območnega načrta dolgoročnega razvoja in so tudi sodelovali na več posvetih pri nas. Skoraj leto dni je bilo potrebno, preden so bile premagane nezdružljive težnje po drobljenju sil in zapiranju v ozke plotove.

Območni načrt dolgoročnega razvoja bo moral obdelati razvoj posameznih dejavnosti, saj se že zdaj celo znotraj pokrajine pojavljajo konkurenčni in neusklajeni koncepti, npr.: dve občini v pokrajini vtrajata pri tovarni keramičnih ploščic. Gotovo se bomo morali s strokovnega in političnega gledišča v pokrajini sporazumeti, kateri dejavnosti bomo razvijali in kje jih bomo razvijali. Le v tem primeru bo prigran dinar dolenskega delavca — denarja od drugod tako in tako ne dobimo — naložen v najdonosnejšo novo naložb in tja, kjer bo prinašal največ.«

Uspel referendum

V torek je kolektiv trgovskega podjetja TRGOPROMET Kočevo na referendumu izglasovalo pripojitev njihovega podjetja k veletrgovini MERCATOR Ljubljana. Od 211 članov kolektiva jih je 197 (93,3 odst.) glasovalo za pripojitev, 4 (1,9 odst.) proti njej, 3 (1,4 odst.) glasovnic je bilo neveljavnih, 7 (3,4 odst.) članov kolektiva pa je bilo upravičeno odstotnih. S tem se je kolektiv tudi odločil, da bo oddej TRGOPROMET poslovna enota MERCATORJA s samostojnim obračunom in da odslej ne bo več nastopal kot pravna oseba.

Rekorden izvoz

Novomeška občina je lani izvozila za 12.900.096 dolarjev izdelkov, svoj izvoz pa so podjetja povečala na konvertibilnem področju za 94 odstotkov. V izvozu na zahodni trg je največji skok naredil Novoteks, ki je povečal izvoz za 198 odstotkov. Industrija motornih vozil je izvoz na konvertibilno področje povčala za 160 odstotkov in blala hkrati s 4,45 milijona dolarjev najmočnejši izvoznik na zahodni trg, v skupnem izvozu pa je tudi letos najuspešnejša tovarna zdravil Krka s 5,1 milijona dolarjev izvoza in dvema milijonom izvoza na konvertibilno tržišče.

O progi Novo mesto-Straža

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana je z novim letom odpovedalo pogodbo o uporabi manipulacijskega tira Novo mesto-Straža. Predlagalo je, naj bi bile cene za uporabo tega tira nekaj višje in naj bi v bodoči sklepalo pogodbo o uporabi z občino Novo mesto, ne pa z neposrednimi uporabniki kod doslej. Ker bi občina s tem prevzela denarnne obveznosti, ki bi jih morala prenašati na neposredne uporabnike, so se predstavniki občine skupaj s prizadetimi delovnimi organizacijami dogovorili, da naj ZZTP Ljubljana tudi v bodoči sklepa pogodbe z neposrednimi uporabniki tira.

KOVINOPLAST bo gradil

Podjetje Kovinoplast z Ježenic na Dolenjskem sta svet za gospodarstvo in upravljanje odbor sklada skupnih rezerv v Brežicah zagotovila pomoč pri graditvi novih delovnih prostorov. Kolektiv tega malega občinskega podjetja steje 35 delavcev in dela v izredno stabilnih razmerah. Sanitarna inšpekcijska bi morala delo v sedanjih delavnicah že dnevalj prepočasiti, če bi bila dosegna. Lani so ustvarili 280.000 din skladov. Iz občinskih rezerv jim bodo dodeli 130.000 din kredita za najem posojila pri banki. Pri gradnji nove delovne hale bo kolektiv sam sodeloval.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

V pondeljek, 19. januarja, je bilo na novomeškem sejmu naprodaj 424 prasiščkov, prodanih pa je bilo 404. Cene so se gibale med 170 do 580 dinarjev. Izbiha je bila točka: majhna, kupov... je bilo precej tudi iz oddaljenih krajov.

Malo večjih prasiščkov

Na brežinskem sejmu je bilo v soboto, 17. januarja, naprodaj 572 manjših in samo 17 večjih pujškov. V prometu je šlo 329 mlajših pujškov in dva večja, in sicer po 10 din za kilogram žive teže.

Novost v metliški kleti

Filter za odcejanje droži, uvožen iz Italije, je za vinsko klet velika pridobitev

Kmetijska zadruga Metlika je pred kratkim uvozila iz Italije filter za droži. Ta stroj omogoča, da se odcedi iz droži 60 do 70 odst. tekodine — 250 metrov dolga krovna vlečnica pa dela vsak dan.

Kadar je dovolj smučarjev, obratuje tudi večja vlečnica. Na Otočcu je novomeški Labod dvakrat pripravil za svoje poslovne prijatelje modno revijo, na kateri so pokazali letošnje modele. Med manekenkami je bila tudi Zdenka Marn, slovenska Jasminka 69.

V Čateških Toplicah so v preteklem tednu pripravili gozdni adut v temki nekaterih dolenskih smučišč za pre-
Če želite
odgovor ali naslov iz magazinov nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par.

UPRAVA LISTA

dan goreli trije stolitrski koliti, ki so jih ugasili le v soboto. Tako so šle droži v Kolpo.

Da se to ne bi več ponavljalo, je klet nabavila filter. Zdaj bo pridobil iz 4 vagonov droži najmanj 2,5 vagona vina. To rezultati potrjujejo filtriranja, ki v kleti že poteka.

Pomislimo tudi na droži v zasebni lasti na metliškem območju. Kmetje pridelajo približno 150 vagonov mošta. Prvi pretok da okoli 10 vagonov droži, 6 vagonov vina, ki je v njih skritih, pa je vrednost približno toliko, kolikor znaša letni kmečki davek na zemljo v vsej metliški občini. INZ. JULIJ NEMANIC

Še vedno o ključavnicih za avtomobile!

(Nadaljevanje s 1. strani) lahko tudi trgovini, ki ni bila sposobna oskrbeti tržišče s takšnimi ključavnicami, ki so predpisane. Spet imamo na voljo lep dokaz plodnega in uspešnega sodelovanja proizvodnje in trgovine, ki delujejo v oblagora potrošniki...

Lastniki avtomobilov (predvsem manjših) so zato prepuščeni raznim kombinacijam. Trgovci jim vsako toliko časa ponudijo drage uvožene ključavnice. Tuja proizvodnja v bližini naših meja je reagirala precej drugače kot naša. Na tujem tam takoj ponudijo več vrst ključnic, ki so, kot zatrjujejo, prirejena posebej za Jugoslavijo. Zal mnoge kljub temu ne zadostajo dočilom predpisa.

Ker ne morejo dobiti potrdila o tehničnem pregledu vozila, je prikazetih mnogo ljudi, ki se vozijo v službo. Posebej velja to za lastnike nekaterih, zlasti starejših vrst avtomobilov, za katere zahtevanih ključavnic sploh ni dobiti.

In še neka: med komisijami za tehnične preglede nazi ni sodelovanja. Do zdaj se ni bilo sestanka, na katerem bi se v okviru Slovenije dogovorili o enotnih merilih. Komisije večinoma zavračajo cenene domače rešitve (zlasti za zaklepanje menjalnika). Zakaj tako? Mar se mura pri nas res vsak predpis ustaviti ob neposredno prizadetem državljanu, vsi drugi pa ostajajo ob tem brez odgovornosti? Mar je za reskrbo neposredno odgovoren res samo potrošnik dobrin?

V 60. členu pravilnika o napravah in opremi vozila je rečeno: »Osebni avtomobili morajo imeti napravo za zavarovanje vozila pred tareino, s katero je preprečeno obranjanje kolesa pri volanu ali premikanje ročice menjalnika. Ta naprava mora biti prirejena tako, da se ne da vklapiti med tem, ko se vozilo premika.« Konec leta je prislo dodatno točenje: to je nekaj dodalo, določa pa predtsem tisto, kar pr. rečuje ali otečejo cenene rešitve.

Tu, ki je izdal predpis, ugotavlja nesposobnost trgovske mreže in proizvodnje, slednja dva previdno in pametno molčita, vozniki pa stojijo pred dejstvom, da ne smejo voziti. Toda avtomobile bodo zlikovci kradli kljub še takšnim ključavnicam, saj jih ni mogče popolnoma zavarovati z zaklepanjem.

Morda pa je tudi tokrat slo za sreševanje kakšnega uvoznika, kot je bil to primer (po govorca) v predpisu o obveznem zavojčku za prvo tomoč?

M. JAKOPEC

ODMEVI NA NAŠ REPORTAŽNI ZAPIS

Smili se mi uboga žena Ančka...

Na naš reportažni zapis DNE ŽIVLJU SE VSI LJUDJE DOBRO, ki smo ga objavili v Dolenjskem listu št. 1-2, smo prejeli več pisem, ravno tako smo imeli precej telefonskih pogovorov. Naši bralci sočutujejo s prizadetim, obenem pa nas sprašujejo za naslove ljudi, ki smo jih v omenjeni reportaži predstavili.

Vsi, ki želijo pomagati, naj zato pošljajo denarne prispevke ali darila na naslov: tovarišica Zalika Kos, krajenvi urad Otočec ob Krki. Vodstvo krajevne skupnosti Otočec bo darila in prispevke takoj dostavilo naslovencem.

Kot smo omenili, smo dobili tudi več pisem. Naša

Generalni direktor »KRKE« mr. ph. Boris Andrijanič ter generalni direktor DELA Niko Belopavlovič med novinarkami in novinarji slovenskega tiska, radija in TV v gozdičku ob Krkinem inštitutu za raziskave in razvoj v Ločni.

(Foto: Mirko Vesel)

KRKINA presenečenja za tisk in RTV

(Nadaljevanje s 1. strani) predstavniki podjetja, ki je doseglo zadnja leta izreden, naravnost skokovit razvoj.

V gostilno vsak dan, za list pa ni denarja ...

V Dolenjskem listu z dne 15. 1. 1970 sem bral, da nekateri naročniki odpovedujejo Dolenjski list zaradi podprtive. Cudim se, da so nekateri ljudje tako kratkovidni in odpovedujejo svoj pokrajski list, ne da bi pomisili, koliko jim koristi, saj jih sproti obvešča o novicah. Ne pomisliš tudi, da cene povsod rastejo, da je bila vava Dolenjskega lista primorana cene naročnine zvišati, da bi lahko poravnala vse stroške tiska. Cena 49 dinarjev tudi ni tako velika, da bi zaradi nje moralist list odpovedati.

Ce stopite v gostilno, plačate za liter boljšega vina skoraj povsod 10 dinarjev. Torej stane 5 litrov vina, ki ga spijete v dveh do treh dneh, toliko kot letna naročnina za list, ki vas sproti obvešča o novicah in prinaša tudi uradna obvestila. Ali ni bolj pametno, da se kakšen dan odpovemo vinu in naročnemu listu?

V domačem tedniku najdemo vse leto stvari, ki jih radi prebiramo, in nastavite, po katerih se ravnamo. Poznam nekaj ljudi, ki hodiči vsak dan v gostilno, pa pravijo, da nimajo denarja za list. Ali je tako prav?

Naročnikom priporočam, naj lista ne odpovedujejo, ker jim mnogo koristi. I roči jih obvešča o najnovješih dohodkih — naročnino pa naj povravnajo na upravi čim prej, ker brez denarja ne more izhajati noben list.

JOZE LIPOVSEK
IMPOLICA
P. SEVNICA

Za predstavnike sredstev javnega obveščanja je bila večina podatkov o razvoju in načrtih KRKE pravo presenečenje. Vest, da namestava KRKA obnoviti proizvodnjo v bivši steklarni INIS s sodelovanjem inozemskih partnerjev, pa je bila za novičeve novinarje še prav posebno doživetje. Gostom so zavrteli film »Zrno do zrnas«, ki prikazuje farmacevtsko proizvodnjo, nakar so si s predstavniki kolektiva ogledali laboratorije, tabletarni oddelki, polnjenje aerosolov in proizvodnjo antibiotikov. Zanimiv je bil tudi ogled nekdanje steklarne INIS, v kateri so predstavniki tovarne novinarjem podrobnejše razložili načine za obnovo proizvodnje.

T. GOSNIK

V spomin tovarišu Vinku Sadarju

Nesramni dedek Mraz

Posebno veselje otrok je obdaril dedka Mraza. Komaj se otrok zave, da nosi dedek Mraz, je v njegovem srčku veliko pribakovanje, kdaj bo prišel s svojimi bogatimi ali skromnimi darili. Zato naj omenim primer, ki se je pričel pri izpostavi VARNOSTI Kočeje.

Moj mož je pri tej ustanovi zaposen, kot čuvaj že več let. Trenutno je v zdravilišču. Ko je naša izpostava VARNOSTI obdarovala pred tem novim letom otroke vratjarje za dedka Mraza, so bili vsi obveščeni, naj pridejo po mestne prejemke, hkrati pa so dobili tudi darila za otroke.

Nasa družina o tem ni bila niti obveščena. Zato sem sla 2. januarja po nadomestju mesecne prejemkov k vodji izpostave Vinku Muhiču. Dobila sem mesecne prejemke. Ker ni kazalo, da bi dobili kakšna darila za otroke, sem samo omenila, da vsa podjetja do možnosti obdarijo za dedka Mraza za otroke. Nato mi je tovarš Muhič dejal, da je samo za naši dve zmajniki daril in da se bo ponikal, da jih bomo dobili na kniadino.

Danes smo že 15. januarja, ob jubilejnih daril pa še ni. Vprašam se, ali otroci mojega moža, ki izpoljuje vse pogoje in obveznosti do podjetja, res niso znakovrsni drugim otrokom? Upoštevala bi, če bi se prinesla nežuba pomoka. Potem bi se mi pod kdo opravil. Pri tako majhnem številu otrok, ki jih imajo člani podružnice VARNOSTI, je pomota skoraj nemogoča. Namesto veselja so bile pri moji 4-letni hčerkici neustavljive solzice. Dedek Mraz je ostal v slabem spomini, zda je vsekemu pove, da je bil čokov dedek Mras nesumnjen, ker ji ni dal darila.

Prizadeta M. K. Kočeje

Vsak viagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vloženih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranične vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

ZDRAVILIŠČE DOLENSKE TOPLICE

sprejme
v uk vajence:

- za poklic natakarja 5 vajencev in
- za poklic kuharja 2 vajenki.

Pogoji: dokopčana osemletka, starost do 18 let in splošna zdravstvena sposobnost.

Za čas učenja bodo vajenci prejeli vajenske nagrade.

Stanovanje in hrana sta zagotovljena.

Pismene vloge pošljite do 30. 1. 1970.

Delovna skupnost projektivnega biroja REGION v Brežicah

razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

da so diplomirani inženirji arhitekture ali gradbeništva z najmanj 2 letoma prakso,
da so inženirji gradbene stroke z najmanj 5 leti prakse,
da so gradbeni tehniki z najmanj 10 leti prakse.

Ponudbe z dokazili o šolski izobrazbi, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitve je treba predložiti v 15 dneh po objavi.

Hermelika

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOVELJ

razpisuje
javno dražbo za prodajo teh osnovnih sredstev:

- buldozer TG 50
več traktorjev FE 35
traktor Steyer 18 KM s priključki kosilnice BČS, gumi vozovi, freza

Prodaja bo pri Mehanični delavnici, in sicer za buldozer 26. 1. 1970 ob 9. uri, za vse druge traktorje in stroje pa 9. 2. 1970.

Zemljišča:

- V DOBLICKI GORI z zidanico 27. 1. 1970 ob 9. uri pri zidanici (Strmec)
NA MAVERLENU 27. 1. 1970 ob 11. uri pri zadržnem hlevu
V STRAZNJEM VRHU 27. 1. 1970 ob 12. uri pri zadržnem zidanici
V ČRNOVLIJU 10. 2. 1970 ob 9. uri na upravi Kmetijske zadruge
V SELIH 11. 2. 1970 ob 9. uri v pisarni zadruge v Dragatušu.

Pred pričetkom dražbe morajo interesenti položiti kaveijo v višini 10. odst. vrednosti na kraju dražbe.

Interesenti za zemljišča v Doblički gori, Maverlenu in Stražnjem vrhu naj se v primeri snega javijo na upravi Kmetijske zadruge v Črnomljiju.

RAZPISNA KOMISIJA

OMP »INSTALATER« NOVO MESTO

razpisuje
prosta delovna mesta

- več kvalificiranih monterjev centralne kurjave,
- več delavcev za priučitev centralne kurjave

POGOJI:

pod 1.: kvalificiran delavec instalacije centralne kurjave z najmanj dvouletno prakso in prost vojaške obveznosti. Poskusno delo dva meseca. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Stanovanje ni zagotovljeno.

pod 2.: starost najmanj 15 let, nedokončana osemletka.

MILAN CIRK

Lubi muji brauci!

De nab mislili de čem samu jest met zmiran prou, sm zadnči sij plac lunmu prijati s Podgurja Šenkau. Šenkau pravem de nab spet kedu mislu de sm kej zatu dudu kukač še danes marskej delajo. Jest sm diu zelu vesu de se me je kedu spomnu pa tud muja Tina je ur dan kr cvečela samu prec je rekla de na tiste sestanke pa općne zvore pa že na bo hodila čem samu simajo sej ma tega že dama zadost. De smo pa enakopraven je pa muji Tina že preveč jasnu. Tud jest tu dobru vrem samu učas se mi zdi de spet nesmo več keder muja Tina misel de ma samu ona prou pa de mora bit use po nemem.

Jest b prou rad vidu deb me tud tadrug pisal sej je človek prec laži če lahku komu pone kuga mu na src leži pa tud marskej b usi zvedel kuga je pr nas u Podgurji al pa kej druge nouga. Prnam de mam mešen plac za pisat

MARTINEK BREZSUL

Predpisi v praksi

Še o „povračilu za državni praznik“

V rubriki »predpisi v praksi« v 3. st. DL je oben pojasnilo, da je delovna organizacija oziroma delavci pascali ustrezni del osnutnega dokumenta za izraziti praznik, ki je padel na prosto soboto. Ne vem, kdo je avtor tega pojasnila, vendar smatram, da pojasnilo ni točno in da se za prosto soboto, ki pada na dan državnega praznika, delavci ne plačata del ustreznega dokumenta. Navedeno trditev utemeljujem s točnoscem, ki so ga dano nekaterje institucije, ki se uvažajo z delovnimi razmerji. Na seminariju »Samoupravno urejanje delovnih razmerj s splošnimi metodami«, ki ga je priredil institut za javno upravo in delovna razmerja pri pravni fakulteti v Ljubljani skupaj z republiškim sekretariatom za delo, gospodarsko zbornico ter CZA Gospodarski vestnik ob sodelovanju sodnikov vrnovega sodišča SRSJ, ki se ukvarja z delovnim sporom, je bilo soglasno sprejetje stanice, ki je bilo zaneseno objavljeno v GV prilogi iz prakse v praksi št. 45/69 in se glasi: »Za dan državnega praznika ima delavec pravico do nadomestila osebnega obdobja, kot da bi delal. Pravice do nadomestila pa nimata, če je praznik na nedeljo ali prosti sobotni, ker takrat tudi sičev ne bi delal (podprtih piscev).

Na posebno vprašanje podjetja »Kmečoprem« trditev navajajo, da je delavci nadomestilo osebnega dohodka. Delavec ni namreč prav nič odščodovan, če pada državni praznik na prosto soboto, ko delavec tako ne dela. Ker delavec na prosto soboto ne dela, tudi ne more dobiti nadomestila osebnega dohodka za tisti čas, za katerega tudi sicer ne bi delal. Delovna organizacija torej ni dolžna izplačati nadomestila osebnega dohodka za dan državnega praznika 1. in 29. novembra (v »Kmečoprem« sta bili sobotni prosti, opomba pisca), to je za tisti prosti soboti, ki sta padli na dan državnega praznika, delavec pa po rasporeditvi niso bili dolžni delati in tudi dejansko niso delali na omenjeni prosti soboti.

Za podkrepitev trditev navajajo pojasnilo svetega sekretariata za delo z dne 5. 7. 1968, ki v zvezi z državnimi prazniki in prostimi sobotami navaja, da gre delavcem pravico do osebnega dohodka na dan državnega praznika, če ta dan niso delali, a po rasporeditvi bi bili dolžni delati. Po analogiji pa lahko sklepamo, da pravico do osebnega dohodka na dan državnega praznika, ki pada na prosto soboto, ne prizupa, ker delavec po rasporeditvi na ta dan ni bil dolžen delati in s tem tudi ni bil v ničemer prikrajan.

V »Delu« št. 14 z dne 16. 1. 1970 v rubriki »Odgovori na vprašanja« je podano prav tako pojasnilo, da delavcu nadomestilo osebnega dohodka na državni praznik, ki pada na prosto soboto, ne prizupa.

Sodne prakse v tej zadevi ni, kot mi je poznano iz razgovora z nekaterimi ugodnimi strokovnjaki s področja delovnega prava. Predlagam, naj o tem povedo svoje stališče oziroma pojasnila pri-

stolne institucije, ki zastopajo drugačna stališča, kot sem jih navedel in za katere smatram, da so vsej sedaj pravilna.

Alfona Tratar
vodja splošnega sekretariata Kmečoprem, Trebnje

Skromno živim . . .

V 3. številki Dolenjskega lista sem brala, da nekateri naročniki zaradi potražitve list odpovedujejo. Cudno se mi zdi, kako se morajo naročniki odpovedati priljubljenemu domačemu tedeniku, ko pa je v njem toliko lepega in zanimivega branja. Morjam pa zaupati, da tudi ja živim zelo skromno, a vendar Dolenjskega lista, ki prinaša vsak teden mnogo novice iz vseh krajev Dolenjske, nikakor ne bi mogla odpovedati.

Zelim vam mnogo uspehov v letu 1970, predvsem pa mnogo novih naročnikov!

MARIJA NOVSAK,
iz Gornjih Prepreč pri Velikem Gabru

Marija Ljubi in njen mož Anton z Jagodnika pri Podturnu sta praznovala 50-letnico skupnega življenja v krogu svoje družine in bližnjih sorodnikov. Za dobro razpoloženje je skrbel sin Lojze s harmoniko. Tudi slavljenca sta zaplesala — mi pa jima želimo še mnogo srečnih in zdravih let. (Foto: Leopold Pavlin — Trebelno)

Zakaj je župnik tudi režiser

Odgovor prosvetnih delavcev osnovne šole v Zabukovju pri Sevnici

Na kratki zapis sodelavca A. Z. pod naslovom »Župnik je tudi režiser« smo prejeli nekajkrat daljši odgovor prosvetnih delavcev iz Zabukovja pri Sevnici. Ceravno po zakonu o tisku nismo dolžni objavljati bistveno daljših odgovorov, kot je prvotni članek, smo naredili izjemo, ker gre za zadevo širšega pomena. Odgovor objavljamo v celoti, izpustili smo le nekatera namigovanja in celo žalitve na račun pisca prvega prispevka, ker k polemiki ničesar ne prispevajo.

K članku izpod peresa pisca A. Z., objavljenem v Dolenjskem listu z naslovom »Župnik je tudi režiser«, dajemo prosvetni delavci osnovne šole v Zabukovju nad Sevnico naslednje pojasnilo:

V Zabukovju so že dolga leta obstajale dramatske društve. V okviru nekdanjega prosvetnega društva so postavile na oder tudi po stari premiere na leto. Pri tem delu so vedno odločino pomagali tukajšnji učitelji, iz objektivnih razlogov pa je začela zadnja leta to opravljati mladinska organizacija Učiteljice so se vedno sodelovali z mladinci kot režiserke pa tudi same so igrale na odrvu.

V začetku novembra lani so se začeli mladinci pripravljati na noveleto pripovedi. Prepis vlog za Linhartovo igro »Ta veseli dan...« je mladincem baje prekrbil sam pisec članka A. Z. Cudno se nam zdi, da se ni bolje preričal o sposobnosti režiserjev, kar bi bilo glede na funkcijo, ki jo opravljajo, tudi njegova dolžnost.

Mladinci so zaprosili slavistko na šoli, ki jim pa pomoci ni v celoti odrešila, temveč je dejala, da se vaj ne more stalno udeleševati, da bo le občasno pomagala in da je na Slivnico ne bo v Zabukovju. Po sili razmer je bila namreč iz centralne šole dodeljena na le za eno leto v naš kraj in ima v Sevnici tudi stanovanje. Drugih članov kolektiva vodstvo mladinskega aktivita ni zaprosilo za pomoč in niti dobro vedeli nismo, kaj mladinci pripravljajo.

Da bi bili režiser župnik, bi se lahko zgodilo že prejanja leta, če bi staro mladinsko vodstvo mislilo, da bi moral učitelji hoditi okrog svojih nekdanjih učencev in z njimi izkusi stike. Resnici na ljubo moramo reči, da so se tudi pred polovilje tedave, toda prejšnji predsednik Tonč Dernič je vendarje drugače postopal, tako da smo zadevo nadovojivo uredili.

Tedave so se zacele, ko smo postajali učitelji vedno bolj zapovedni s šolskim delom, svobodnimi dejavnostmi učencev in izrednim študijem. Na šoli je res pet prosvetnih delavcev, moralpa bi bitti še dva, da bi bili normalno zaposleni. Razen vsega tega nas čas tili tudi k nenehnemu izobraževanju in strokovnemu napopolnjevanju, dve učiteljici pa sta materi z otroki. Za delo in samotarsko izvajanje v Zabukovju prav gotovo nismo tako nagrajeni kot A. Z. Aktivno sodelujemo pri javnih delih in vseh organizacijah v Zabukovju, zato svetujemo pisecu, naj nam v prihodnjem ne bire več levitov, zakaj zraste njegovih besed pada na skalo. Ne vemo, s kakšno pravico si to dovoljuje, imamo svoje predstojnice in smo le njim odgovorni za svoje delo.

Huligani ne prizanesejo niti vencu, ki je obešen na spominski plošči gasilcem padlim v NOB. Sneli so ga in odvergli 200 m daleč na železniški nastop. Gasilsko društvo je kupilo 14 barvnih žarnic za novoletno jelko. Po prireditvi so ostale samo še tri, druge pa so bile pobite ali pokradene. Pred krajom niso bile žarnice varne niti v članski sobi, kjer jih je z lestenca zmanjšalo kar 6. O razbitih stekleninih naj niti ne govorim.

Prvi snastop je bil na gradu. Pobalini so rosekali okoli 20 mladih smrekov v nasadu, ki naj bi lepišal turistično postojanko. Zadeva je prijavljena sevnški milici. P. i. vsem pa je žalostno posebno to, da so nekateri starši sami poslali otroke v to dejavo.

»Junaske« sta se obnašala tudi neznanca, ki sta mimo grede, ko sta odhajala s kegljišča, ukradla vse ključe gasilskega doma in jih po nekaj sto metrih odvravljajo v sneg. Gasilsko društvo je z preureditvijo vseh ključev imelo 300 novih dinarjev stroškov. Ključe smo našli kasneje, ko niso bili več ločeni.

Vprašanje je tudi, kje so vsi tisti, ki so dolžni sodelovati z mladino. Znova ponavljam: vsega ni kriva mladina sama, vse večji izradi se dogajajo zato, ker puščamo mlade ljudi v nemar. Starejši se tehajo samo za velikimi plačami, za denarjem, mladina pa ostaja sama, se po svoje zabava in opozarja nase z dejanjem dvomljive vrednosti.

Iz Sevnice najbrž ne bi treba pisati takih pisem ce bi izrabili možnosti, ki jih imamo. Na voljo so prostori, letovadnica, glasbeni instrumenti. Samo gasilsko društvo potrebuje za izvenšolske vrogo različne vaditelje in vaditev mladinskih skupin, godbenikov, kegljačev, amaterskih igralcev, sahistrov itd., toda ni starejših, ki bi bili pripravljeni to delo opravljati.

Kaj poreče k temu na primer domača inteligenco, kateri je vse več?

FOTOGRAFIJA TEDNA

Med fotografijami, ki ste jih poslali ta teden, se je našim pogojem se najbolj približati posnetek Petra Sobarja ml. iz Kočevja. Objavljamo ga na 1. strani, zanj pa je dobil nagrado 100 din. kot smo obljubili. Naslednji rok za FOTOGRAFIJO TEDNA je pondeljek, 26. januarja. Izprashite sprožilce in na svidenje!

UREDNIŠTVO

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih posiljate za objavo v našem tedeniku, pripisite svoj celo naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kracicami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovora predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Odgovornost in nasilni potniki

Odgovor prizadetega na pismo Albine Luzar

Ne glede na to, da bom proti Albini Luzar zaradi hudič žalitev in neresničnih obtožb vložil tožbo, mislim, da sem v avionu tudi v Dolenjskem listu pojasnil zadevo z dne 15. decembra 1969:

Ta dan je bilo 10 do 12 naših uslužencev v bolniškem staležu. Ves dan je snežilo, promet se je odvijal z zamudami in velikimi težavami. Nekateri avtobusi pa sploh niso pravocasno prispevali.

H. Tako je bilo tudi z avtobusom z proge Novo mesto — Semič — Črmošnjice — Novo mesto, ki tisto popoldne ni prispel v Novo mesto, čeprav bi moral prijeti v Gabrie. Zaradi tega je odpeljal tja drug avtobus, ki je prispel iz Straže. Naval potnikov je bil velik in moruli smo povečati število avtobusov, toda vozili so z zamudami. Ta avtobus je obpeljal pol ure pozneje in je bil načrtovan, zato sem ga zaprl in ukazal odhod. Tisti trenutek je prišel iz kavarne mlajši vinjen potnik in hotel za vsako ceno v avtobus, če da ima že plačano karto. Res sem ga spustil in se potisnil v avtobus, ker je bil poln. Ta moški nas je ozmerjal z besedami, ki jih ne morem ponoviti, in mi je se pijnil v obraz.

Po predpisu vinjenega potnika ne bi smel spustiti v vozilo, vendar sem raje popustil, da se ne bi z njim prepeljal, saj je znano, da pri prijanem človeku nobena beseda ne zdaleči.

Prejšnji vinjeni potnik je bil na gradu. Pobalini so rosekali okoli 20 mladih smrekov v nasadu, ki naj bi lepišal turistično postojanko. Pred krajom niso bile žarnice varne niti v članski sobi, kjer jih je z lestenca zmanjšalo kar 6. O razbitih stekleninih naj niti ne govorim.

Predsednik gasilskega društva je prejel za svoje delo in sodelovanje z mladino kar preveč krepko novoletno voščilo: močno in dolgotrajno razbijanje po vrtilih ter grožnje — in vse to od mladink! Vprašam se samo, kam to vodi.

Vprašanje je tudi, kje so vsi tisti, ki so dolžni sodelovati z mladino. Znova ponavljam: vsega ni kriva mladina sama, vse večji izradi se dogajajo zato, ker puščamo mlade ljudi v nemar. Starejši se tehajo samo za velikimi plačami, za denarjem, mladina pa ostaja sama, se po svoje zabava in opozarja nase z dejanjem dvomljive vrednosti.

Kljub slabemu vremenu in tečavam zaradi bolezni v kollektivu bi bilo promet laže urejati, če ne bi imeli opravka z neslinimi in pijačnimi potniki. Nihče izmed teh nenehce razumeti, da smo odgovorni za varen promet. Včasih dovolimo vstopiti v avtobus večjemu številu potnikov, kot bi smeli gledati na predpise in varnost vožnje. Kljub vsem tečavam in napornom se trudimo, da bi omogočili prevoz vsem potnikom in se včasih na lastno pest izogibamo prevozu s takimi potniki tako, da jim dovolimo vstopiti, čeprav bi jim po pravilih morali odreči uslužbo. Za nagrado pa nas žalijo in obtožujejo, kot je bilo v tem primeru.

ANGELO GATTA
šef avtobusne postaje
podjetja GORJANCI v NOVEM MESTU

Turjačani hočejo boljšo elektriko

Otežena uporaba električnih aparatov in strojev – Rob: ves denar za ceste do hribovskih vasi – Velike Lašče: nova razsvetljjava

Vodjo krajevnega urada Velike Lašče Jožeta Kovačiča smo zaprosili, naj nam pove, katera komunalna dela so bila lani opravljena na območju tega krajevnega urada in kakšni so načrti za letos. Zaradi slabega vremena in snega namreč nismo mogli obiskati vseh predsednikov krajevnih skupnosti na tem območju.

Odgovori verjetno niso bili povsem popolni, kar pa bo moč v kasnejših razgovorih s predsedniki krajevnih skupnosti dopolniti. Pa tudi zbori volivcev, na katerih bodo raspravljali o načrtih krajevnih skupnosti, so pred vratimi.

Krajevna skupnost Velike Lašče: Lani je bila dograjena cesta do Podsmreke. Stara, navadna javna razsvetljjava v Velikih Laščah je bila zamjenjana z novo, živorebrno, ki se avtomatično priziga in ugaša. Vas Podžaga je dobila vodovod, za kar so največ prispevali vaščani sami, krajevna skupnost pa je dala denar za material (cevi, cement).

Krajevna skupnost Turjak: Lani so dogradili cesto (prej je bila to pot) od Pirmanova gline do vasi Prazniki, ki je dolga približno kilometr. Zanje so prispevali vaščani,

krajevna skupnost in Gozdna uprava.

V gradnji je vodovod za vas Mali Ločnik. Zemeljska dela (izkopi, polaganje cevi, zasutje) so končana in zgrajeno je zajetje. Zmanjšalo je denarja za črpalki in razne električne napeljave ter naprave.

Na Turjaku bo nov transformator. Kopijoje tudi jame za električne drogove. Prebivalci Turjaka in okolice so se namreč na dosedanjih zborih volivcev in drugih sestankih pritoževali, da je električna napetost prestala.

Pred javno razpravo

15. januarja 1970 je bila v Ljubljani delovna seja občinske konference Socialistične veze Ljubljana–Vič–Rudnik. Obravnavali so teze »Socialistična zvezda danes«, spredali pravilnik o delu in dejavnosti Socialistične zvezde v občini Ljubljana–Vič–Rudnik in se dogovorili o pripravah na javno raspravo o predlogih statutov občine in mesta. Oba osnutka statuta sta že obravnavala občinska skupština Ljubljana–Vič–Rudnik in klub odbornikov te skupštine. Sklicani so tudi zbori volivcev, na katerih bodo obravnavali oba osnutka. Več o konferenci prihodnjie.

V. S.

Zvečer niso mogli poslušati radio in uporabljati električnih gospodinjskih strojev. Gradnja transformatorske postaje se je zavlekla predvsem zato, ker želi Zavod za spomeniško varstvo ohraniti starinski Turjak in ne dopušča gradenja, ki bi kazile njegovo starinsko podobo.

Krajevna skupnost Rob: V preteklih letih je porabil denar predvsem za urejanje cest in prometno povezavo vasi. Tako so zgradili cesto preko Kureščka in dobili novo avtobusno zvezo z Ljubljano. V zadnjih letih pa načrtno gradijo cesto proti Notranjski. Predlanskim so jo dogradili do vasi Mohorji, lani do Lužarjev. Z gradnjo bodo nadaljevali, dokler ne bo dobilo dobre ceste vseh 13 hribovskih vasi v Rutah.

Turistično sodelovanje

Turistična društva in delovne ter ostale organizacije, ki se ukvarjajo s turizmom od Škofije prek Turjaka in Velikih Lašč do meje z ribniško občino, naj v bodoče tesneje sodelujejo in se vključijo izdelavo programa razvoja turizma za vso zahodno Dolenjsko, je nedavno predlagal predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan, ko je obiskal Kočevje. Poudari je, da se s takim predlogom strinjata tudi občinska skupština Ljubljana–Vič–Rudnik in klub odbornikov te skupštine. Sklicani so tudi zbori volivcev, na katerih bodo obravnavali oba osnutka svojo turistično zvezo.

V. S.

Poslovodkinja Stefka Počervina med strežbo za točilno mizo v lepo urejeni novi restavraciiji »Ob črpalki« v Ivančni gorici. (Foto: M. Jakopec)

Poceni se boste najedli

Popotniku, ki brzi z avtomobilom po avto cesti, srečujemo naj v Ivančni gorici zavije s ceste in se ustavi v restavraciiji »Ob črpalki«. Na parkirališču bo našel dovolj prostora za svoj avto, v restavraciiji, ki je bila zgrajena pred dobrim letom, pa se bo poceni najedel.

Poslovodkinja Stefka Počervina, ki vodi restavracojo, je delala 11 let kot gostinska delavka na Pivki. Kot Dolencji se ji je ves čas tožilo po domu, zato se je takoj, ko se je ponudila pričnostenost, odločila za restavracojo »Ob črpalki«.

Restavracoja spada pod gostinsko podjetje Polževu. Zgradili so jo 1968 in oktobra meseca isto leta je bila odprtta. Celotna naložba je veljala 450.000 din. V re-

stavraciiji je v gostinskem prostoru 20 sedežev za goste, na vrtu pred restavracojo pa je poleti 100 sedežev. Kuhinja je sodobno urejena in v njej lahko pripravijo vsa topila in hladna jedila po naročilu. Seveda vam posrežejo tudi z dobro eksprez kavico in pičami vseh vrst.

Delovni čas je prilagojen gostom: pozimi delajo od 6. do 21. ure, poleti pa brez prekinitev. Da ne bo ugebjan, ce se tam lahko najete poceni ali ne, naj pove mo samo to: enoledenica, ki zadoča ješčemu moškemu, sestavljena iz zelenih solate, slanega krompirja, zabeljenega z ovirki, in zajetnega polpeta, stane samo 2,40 din.

Gostinsko podjetje Polževu ima v načrtu dograditev novih prostorov, v katerih bi bilo 50 letščin, in v povečani restavraciiji 50 pokritih sedežev za goste. Ce bo slo vse po sreči, bodo začeli s tem, ce le os spomladji. Povečati namenljajo tudi parkirišče. V restavraciiji so lani, čeprav se je obrat komaj vpeljaval, ustvarili 350.000 din prometa.

M. J.

Zajci uspeli, fazani pa ne

Lovska družina v Zagradcu ima 52 članov ki so dobro oprenjeni in organizirani. Lani so bili pri odstrelu zelo uspešni, saj so ustrellili 7 jelov, 15 divjih prašičev in blizu 50 zajev.

Skrbijo tudi za svoje lovice. Vanj so spustili 12 zajev, ki so jih dobili iz Češkoslovaške, in več kot 100 fazanov iz domačih fazanerij. Pri zajcih je bil uspeh velik, fazani pa se niso obnesli.

S kmeti so v dobrih odnosih. Poravnali so jim vso skodo, ki jo je povzročila divjad.

M. J.

»Karlovački tjednik«:

na meji rentabilnosti

Od lani skrbijo regionalni »KARLOVACKI TJEDNIKE« za redno obveščanje prebivalcev občin Karlovac, Vojnić, Vrginmost, Ozalj, Slunj in Duča Resa. Odkar se je kolektiv preimenoval v informativno ustanovo in se združil z lokalno radijsko postajo v Karlovcu, je 31. 12. 1969 zaključil prvo leto samostojnega financiranja svoje dejavnosti. Tednik pokriva celotno karlovačko-kordunsko območje, prevzel pa je tudi skrb za redno obveščanje v večjih kolektivih Karlovca, tako da tiska posebne strani (prilogi) za podjetja. Razen naročnine prejema kolektiv dohodek predvsem od ekonomski propagande ter prodajanja časopisov in galantirskih blaga. V 11 mesecih 1969 je dosegel 2,768.930 din dohodka, izdatkov pa je imel 2,768.803 din. S tem je dosegel skrajno mejo rentabilnosti.

Treba pa je vedeti, da je kolektiv v začetku leta računalno dejavnost: za informiranje občanov. Med letom 1970. in 1971. je dosegel 42.617.900 din dohodkov (lanski plan: 30.147.700 din). Dohodki skladov bodo letos večji za 24 odstotkov, proračuna za 24 odstotkov in izobraževalne skupnosti za 11 odstotkov uspehl:

— skupne dohodki so presegli za 26 odstotkov amortizacijo za 42 odstotkov, družbeni proizvod za 29 odstotkov, dohodek za 28 odstotkov, brutno osebne dohodki za 27 odstotkov in sklade za 29 odstotkov.

Občinski proračun za 1970. predvideva 42.617.900 din dohodkov (lanski plan: 30.147.700 din). Dohodki skladov bodo letos večji za 24 odstotkov, proračuna za 24 odstotkov in izobraževalne skupnosti za 11 odstotkov.

Hočejo sodobnejšo trgovino

Zagradčani si že vrsto let želijo sodobno in lepo urejeno trgovino. S sedanjim starem lokalom se res ne morejo postaviti.

Zvedeli smo, da bo trgovsko podjetje TABOR iz Grosuplja morda že letos, najkasneje pa 1971 končno le ustreglo željam tamkajšnjih borbivalcev in uredilo sodobno trgovino.

Vsek dan do 10 prošenj

Livarski obrat Industrijsko montažnega podjetja v Ivančni gorici dobiva vsak dan 5 do 10 prošenj okoličanov za zaposlitve. Tudi zaradi tem, da nameravajo konec januarja ali v začetku februarja letos uvesti drugo izmeno in dodatno zaposlit novih 25 delavcev. S tem se bo mnogim, ki bi se radi zaposlili, ponudila lepa priložnost.

Samo 35 odst. za IMP

Livarski obrat Industrijsko montažnega podjetja v Ivančni gorici namerjava 35% tega, kar, naredi po svojem proizvodnem programu, predstavlja v raznih obratih IMP. Preostanek so izdelki kanalskega lava, drugo pa naredijo za potrebe industrije na ljubljanskem območju.

KUPUJTE »DOLENJCA«!

Na pošti v Ivančni Gorici nam je upravnica Ivanka Gorenc povedala, da je okolišna pošta samo 15 naročnikov Dolenskega lista. Za območje, na katerem je okoli 800 gospodinjstev, je to zelo malo. Naročajte se torej na Dolenski list, da boste zvedeli, kaj je v vsem kraju novega, saj redno v vsaki številki poročamo o tem.

Vozniki plačajo sami!

Pri podjetju AVTOPREVOZ v Ivančni gorici je znesel lani povprečni osebni dohodek zaposlenega 1.680 din na mesec. To je na območju občine Grosuplje sorazmerno velik osebni dohodek, zato bo prav, da povemo, kakšne obveznosti imajo vozniki, zaposleni pri AVTOPREVOZU. Voznik plača sam v primeru nesreče, ki jo je zakrivil, odbitno frankizo za tovor, plačati mora vse primanjkljaje na tovoru, razen tega pa plača v primeru nesreče 25 odst. škode, ki je nastala na vozilu. Pri odgovornem in napornem delu torek voznikom ni postlano z ročicami.

Krompir, živino-reja in mleko

Kmetijska zadruga Štiberna se ukvarja v kooperaciji prodajev s pridelovanjem krompirja, živinoreje in mlekarstvom. Lani so imeli sklenjeni za 60 ha pogodb s kmetijskimi protivajalcji za pridelovanje semenskega krompirja. V živinoreji so sklepali pogodbe predvsem za pitanje živine in so lani prodali okoli 300 pogodbene spitnih glav goveje živine. Dobre so se obnesle tudi pogodbe za pitanje, ki so jih začeli v poznojenskem času sklepiti za republike rezerve. Živinoreji na območju zadruge so podpisali takšne pogodbe za reje bližu 300 glav goveje. Za mleko imajo z rejcji podpisanih okoli 450 pogodb, ki vključujejo okoli 780 krov - mlekarje. Na območju zadruge odkupujejo na mesec 90.000 do 100.000 litrov mleka.

KAJ DELAJO SOSEDJE?

Frutella

V Velikih Laščah čakajo potniki na avtobus običajno kar v gospodinjstvih ali okoli njih. Na sliki: »avtobusna postaja« — gostilna Koprive (Foto: Prime)

*Zvedel sem
nekaj
novega....*

»Zvedel sem nekaj novega...« se iz starega grajskega stolpa nad Sevnico ob sredah in nedeljah oglaša sevniška lokalna radijska postaja. Najmlajšo med 10 vrstnicami v Sloveniji smo na njenem valu 213,8 metra prvič zaslišali na zadnji dan starega leta. Radio Sevnica dela poizkusno v okviru sekcije za informiranje občanov. Ustanovitelji so občinske družbene organizacije, denar za ureditev prostorov in nakup opreme pa so prispevala tudi vsa sevniška podjetja. Postajo je spravila na noge ena izmed 26 komisij odbora za lansko proslavo ob 100-letnici sevniškega tabora: Viktor Auer, Jelko Štojs in inž. Albin Ješelnik.

Na našem širšem območju že enajsto leto dela lokalna postaja v Brežicah, medtem ko lokalni radio v Črnomlju, ki je bil ustanovljen med prvimi v Sloveniji, že skoraj dve desetletji nima svojega programa. V Sloveniji so predvidene še nove postaje v Novem mestu, Kočevju, Novi Gorici in ozivitev črnomaljske.

FOTOREPORTAŽA
SLIKE IN BESEDILO: M. VESEL

POJASNILO K SLIKAM:

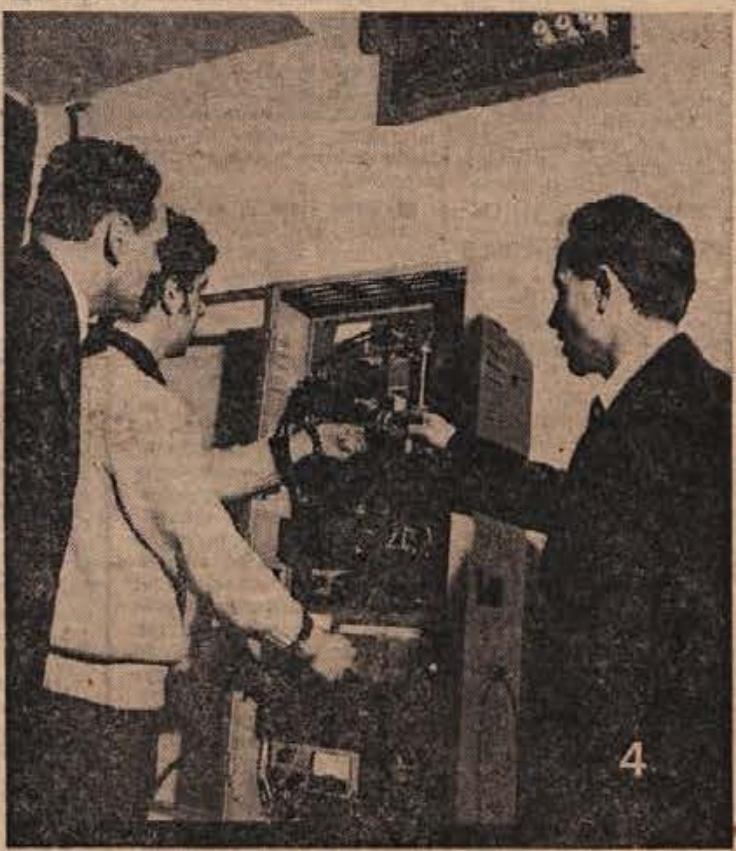
1. Skozi vse oddaje Radio Sevnica vodita poslušalce napovedovalca Anica Perme in Toni Gabrič.

2. Pri pripravi programa sodeluje širši krog sevniških strokovnjakov. Dipl. inženir gozdarstva Vinko Šeško in kmetijski inženir Srečko Zveglič sta pripravila kmetijsko oddajo.

3. Tehnik v studiu je Milan Zupanc, ki skrbi, da je program v redu posnet in posredovan poslušalcem.

4. Jelco Štojs, Milan Zupanc in Drago Lupšina ob 50-valzem oddajniku, ki so ga izdelali v Radioindustriji Zagreb.

5. in 6. Radija Sevnice ni težko najti, posebno kadar kdo govori — po domače! Program oddaj obsegata vso od poročil, nasvetov, zavabne in narodne glasbe do resne operne glasbe. Za vsakogar nekaj novega...

3

5

6

9

kultura in izobraževanje

Jarm predsednik

Člani nedavno izvoljene sekcijske za kulturna vprašanja pri občinski konferenci Socialistične zveze so se 15. januarja prvič sestali. Za predsednika sekcijske so izvolili akademika kiparja Staneta Jarma. Sklenili so, da bodo izdelali dolgoročni program razvoja kulture v občini. Ta program bo tudi osnova za ustanavljanje kulturne skupnosti. Iz dosedanjih razprav se da ugotoviti, da ima največ privržence zamisel, naj bi v kočevski občini ne imeli samostojne kulturne skupnosti.

Naš rojak 70-letnik

Prof. Bogo Teply je minule dni praznoval 70-letnico življenja. Castitljivi jubilej ga je zatekel v Mariboru, kjer je preživel večino let svojega življenja in ustvarjalnega dela. Luč sveta je zagledal v Veliki Loki na Dolenjskem, maturiral je v Novem mestu, po vojni pa je študiral slavistiko in zgodovino ter diplomiral v Ljubljani. Od leta 1949 do upokojitve pred sedmimi leti je ravnateljeval pokrajinskemu muzeju v Mariboru. Z njegovim imenom je povezana umetnostna galerija v Mariboru. Uveljavil se je tudi kot napredni publicist. Prof. Teply, ki je naše gore list, za jubilej iskreno čestitamo!

Zadolžena knjižnica

Ljudska knjižnica v Ribnici deluje v okviru delavske univerze. Ima že dolgoletno tradicijo. Z leposlovnimi in drugimi knjigami je že kar dobro začesa, zato ima tudi veliko obiskovalcev. V letu 1969 jih je bilo okoli 2500, največ mladih.

Knjižnica je v stalnih tezavah zaradi pomanjkanja denarja. Vzdržuje se z določjo občinske skupščine in malenkostno izposojevalinom. V letu 1969 je znašala dotačija 20.000 din. Kljub temu pa manjka knjižnic za povravnovo računov okoli 5600 dinarjev.

Proračun knjižnice za leto 1970 znaša 56.780 din. za knjižnici v Sodražici in Lokaški potoku pa po 9220 din. kar znesе skupaj 76.620 din. Delo knjižnic v prihodnjem obdobju je odvisno od tega, koliko denarja bodo dobile.

— r ker ima znatno manjši pro-

ŠE NEKAJ MNENJ O KULTURNIH SKUPNOSTIH

Za zdaj še vsi (žal) samo upajo!

Komelj: »Pred sedanjimi potrebami bi tudi zakon klonil!«

Kastelic: »Potreben je še dokončni dogovor med občinami!«

Bobnarjeva: »Bomo pred delavcem in kmetom praznih rok?«

Kulturno dejavnost na Dolenjskem izvajajo po-klicne ustanove, kulturno-prosvetna društva, šole s svojimi kulturnimi skupinami in občinstva razna druga društva ter množične organizacije. Vso to dejavnost je težko omejiti na eno samo občino, ker — po znamenem pravilu — kultura ne pozna meja, prav tako pa je ne moremo deliti niti na občinsko ali republiško, niti ne na poklicno in amatersko.

Te misli so v minulih javnih razpravah o zakonskem osnutku o kulturnih skupnostih in finančiraju kulturne dejavnosti na Dolenjskem često poudarili, menec, da je potrebno že zaradi finančiranja kulturne dejavnosti združiti več občin v eno kulturno skupnost.

Zakaj tako? Navedimo le, kakšen vsebinski in ozemeljski obseg zavzema nekatere poklicne kulturne ustanove v Novem mestu! Dejavnost Študijske knjižnice Mirana Jarcia pokriva celotno Dolenjsko, upoštevaje njene zgodovinske meje, to je sedem občin v celoti, petih občin pa tisti del, ki leži na Dolenjskem. Dolenjski muzej obsega pravilno ohromje in nič manjšega tudi arhiv. Zaradi kulturne dejavnosti si je z organizacijo kulturnih prireditve v sosednjih občinah tudi že pridobil pravico imenovati se (vsaj na področju nekaterih dejavnosti) medobčinski.

Kako pa so z omenjenim zakonskim osnutkom nakazano rešitev vprašanja na področju kulture sprejeli v teh ustanovah?

■ Bogo Komelj, upravnik Študijske knjižnice Mirana Jarcia, je na to vprašanje pripravil takle odgovor: »Prece je že zamujenega, da bi lahko že skoraj kaj več pričakovali od zakona. Glejte, kaj je samo z ljudskimi knjižnicami! Zivotarijo, nimajo pravih ustanoviteljev in se jim do zdaj kljub večletnim naporom in pomoči republiškega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti ni posrečilo, da bi dosegli republikansko povprečje. Če bi hoteli v novomeški občini v ljudskih knjižnicah dosegli, da bi prisla vsaj ena knjiga na prebivalca, bi morali takoj dobiti denar za nabavo 15.000 knjig. Knjižničarji se vedno delajo brezplačno in se bojim, da bo z rajini prenehalo tudi ljudska knjižničarska, če jim ne bomo pomagali zdaj, ko se kljub vsemu se da. Manj knjig kot druge študijske knjižnice v Sloveniji kupuje tudi Študijska knjižnica Mirana Jarcia, to pa zato, ker ima znatno manjši pro-

Na zdravje, Janez!

Prestali smo nekaj koledarjev za leto 1970, pa v nobenem niti besedice o Prešernovem dnevu! Je mar to mogoče, odpustljivo? Mogoče je, odpustljivo pa ni, ker so izdajatelji koledarjev s tem hudo ponitali našo kulturo. Prešernov dan ali slovenski kulturni praznik pride letos na nedeljo. No, in kaj najdemo v koledarju na ta dan (8. februar)? Simbolično ime — Janez. Če se bodo kulturniki kje slučajno zmotili in ta dan proslavili s kulturno prireditvijo, naj nikar ne pozabijo z odra nadzraviti: NA ZDRAVJE, JANEZ! Tako vsaj kranjski Janezi ne bodo prikrašani, če že mora biti kranjska kultura!

KNJIŽNE ZANIMIVOSTI

■ ANTHROPOS — Na knjižnem trgu se je pojavila nova slovenska revija »Anthropos«, ki jo izdaja društvo psihologov, filozofskega društva in skupina drugih delavcev, izhaja pa pod pokroviteljstvom ljubljanske univerze. Revija je namenjena humanistичnim vedenjem, psihologijom in filozofijom, z upredno vsebino pa je napovedana že njena prva, dvoletna številka. Med drugimi prispevki na temo slovenstva biva v sedanji trenutek, sodelovanje in vloga humanističnih vlad, slovenski narod danes, družbo, slovene in filozofske razprave, Češkoslovaška in sodobni svet.

■ SKLADBE ZE IZBRANE — Strokovni svet mednarodnega festivala zabavne glasbe »Split 70« je že izbral 18 skladb, ki jih bo izvajati na letosnjem festivalu avgusta v Splitu. Nekateri skladbi, ki so na prejšnjih festivalih pobrali nekajteve, največje je našlo, letos ne bodo sodelovali.

■ BRATJE KARAMAZOVIC —

Družavna založba Slovenije je po-

slala na knjižni trg roman »Bratje Karamazovi« F. M. Dostoevskoga.

Delo, ki sodi v sam vrh ruske književnosti, je v slovenščino prevedel Vladimir Levstik.

■ LAMJA STEZA — Povest s

tem naslovom je delo južnoameriškega pisatelja Hugo Wasta.

Zgodba se zapira in razpieta

okrog skrivnostne lamje staze, u-

topadek poti, ki je ne morejo

odkriti. V slovenščino je knjigo

prevedel Anton Kovacic, izšla pa

je v zbirki Ljudska knjiga pri Preserovi družbi.

došedanje razprave o zakonskem osnutku bodo občine v slopi ulici, če ne bo še zadnjega dokončnega dogovora med občinami. Kar zadeva finančiranje kulturnih prireditv, naj bi veljalo, da bi ga narekovalo skupne akcije. Vsaj pri nas bomo to upoštevali tudi v prihodnjem.

In kaj si lahko obetajo amaterske organizacije?

■ Prof. Milka Bobar, ki se je udeležila zadnje seje predsedstva Zvezde kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, je povedala: »Iz občinske in izčrpe razprave na tej seji sem znova spoznala, kako malo lahko pričakujejo kulturne organizacije od predvidenega zakona, saj žal, v njem nista postavljena niti poglavitna temelja za izboljšanje kulture, to sta: obseg in organizacija kulturnih skupnosti ter materialna osnova kulturnih dejavnosti. Zaradi tega mislim, da bomo kljub zakonu ostali pred podgorskim kmetom in delavcem praznih rok, kulturi pa bo še nadalje »bogastvo bogatega.«

I. Z.

Prizadenvost Dolincev

Dramska skupina in pevski zbor na Veliki dolini vseko leto poskrbita za koncert in gledališko uprizoritev. Lani so z velikim uspehom zaigrali igro »Regunkov« in njo gostovali še v Dobovi in Mrlavi vasi. Letos Študirajo delo »Revček Andrejček«. Pevski zbor je tudi že začel vaditi. Kulturno društvo v tem kraju se močno trudi, da bi Dolini ohranili njeno kulturno podobo, saj se nikoli ne zgoditi, da bi ta ali ona skupina prisla tja gostovat.

Domovi srednjih šol

V občini Novo mesto je precej razvito srednje šolsko, zmožljivosti edinega dijaškega doma Majda Silec v Smilhelju pa so premajhne. V merilu republike se redno ni rešeno vprašanje denarja, s katerim bi zagotovili gradnjo dijaških domov. Občinska skupščina je na zadnji seji ugotovila, da bi denar za to moreno prispevati občine in republika, vendar bi republika to vprašanje morala načeti in ustrezno rešiti.

Knjiga na motorni pogon

Prebivalci Južne Amerike se danes gojijo velike iluzije o absolutni enakosti Juga — počasne strani v ameriški državljanski vojni. Verjetno so tudi zato najnovejšo »Zgodovino Jugov« (History of the South) naredili res enkratno: knjiga je težka 225 kg in vsak izvod je opremljen z majhnim motorjem, ki olajšuje slijanje.

Miško Kranjec v Brežicah

Dramska sekcija Kulturno-prosvetnega društva bratov Milavec je 17. januarja obiskal slovenski pisatelj Miško Kranjec. Na srečanju z njim so se po govorili o uprizoritvi njegove drame »Pot do zločina«, ki jo pripravlja društvo. Avtor je igralem načkal, kako si zamišlja like v tem odrškem delu. Srečanje s prijubljenim umetnikom slovenske besede je bilo nadvse prisreno.

Anton Plemelj: UJETNIK MUZE (olje, 1969)

Anton Plemelj spet v Trebnjem

Bil je med najzvestejšimi in prvimi delavci — slikarji samorastniki, ki so v poletju 1968 in 1969 prihitali v Trebnje in ustanovili »Tabor slovenskih likovnih samorastnikov«. Lani konec avgusta niso bili redki dnevi, ko sta z Ivanom Lackovićem iz Za-

greba slikala tudi po 12 in celo 14 ur na dan — od ju-

trajne zarje do pozne noči.

»Zdaj je imam idejo, tole moram še nocoj končati...« mi je včasih dejal le na videz trdi Gorenjec, ki ne more skriti, da je dolga leto nosil vojaško suknjo. Upokojeni major JLA, sin iz štirinajstčlanske družine s Sel pri Bledu, izčuden čevljar in zdaj še vedno čvrst ter načrtov prepoln 45-letnik — tak je Anton Plemelj, pravi samorastnik izpod gorenjskih gora. Ze kot otrok je rad risal, ceprav takrat ni bilo včasih niti za kruh, kaj šele za barvice in papir. Kasneje, ko je kot oficir obiskoval v Beogradu razne šole, pa je prijet tudi za copić in platio. Začel je uresničevati davne sanje: slikati življenje, kot se je kažejo otroku, najti v njem odmev na prehodeno trdo vojakovo pot, govoriti o življenu in smrti, večni spremljevalci človeka-borca.

Zdaj nam bo z likovno govorico, ki je tako njegova, da lahko govorimo o »Plemeljevem načinu slikanja« med slovenskimi samorastniki, počakal žetev zadnjih dveh, treh let. Spet se bomo srečali z njegovimi tihozitji in razgibano fantastiko, ki ji ne reže peruti. Zato z veseljem pozdravljamo slikarja Antona Plemelja kot dragega znanca Dolenjske in enega izmed najresnejših pobudnikov za ustanovitev delovnega Tabora slovenskih likovnih samorastnikov. Po zadnji razstavi v Kranju, kjer se je predstavil z deli rodni Gorenjski hkrati z obema Peternejem iz Zirov, nam prinaša Plemelj na sobotno razstavo v Treblje bogato bero svojega prizadevnega ustvarjanja.

TONE GOSNIK

NOVOSTI Iz GALERIJE

Vodstvo Dolenjskega muzeja v Novem mestu snuje posvetovalno telo pri muzeju, ki bo vodilo razstavno politiko v Dolenjski galeriji. To telo, nekakšen umetniški svet, bodo sestavljali strokovnjaki. Računajo, da bodo tako zagotovili sistematično, smrtno in kvalitetno delo pri organizaciji prireditv v galeriji.

V galeriji tudi že snujejo načrt letošnjih razstav. Med prvimi pomembnimi prireditvami te vrste bo razstava, posvečena 50-letnici prve umetniške razstave v Novem mestu. Ta je bila leta 1920 v Windischerjevem salonu v Kandiji.

Oddelok NOB pa bo letos dobil svojega kustosa in so delovno mesto zanj že razpisali. Razmišljajo, da bi tu politiko tega oddelka vodilo podobno posvetovalno telo, kot ga nameravajo ustanoviti za galerijo. Menijo, da bodo lahko takoj oddelek se smotrnejše urejali kot sicer.

Uspešen pristanek v Novem mestu

Vsi, ki so poslušali Braca Korena in Edvina Fliserja ob ritmu Caravell, so bili navdušeni — Mladi Novomeščani si želijo še več gostovanj znanih slovenskih pevcev — Eva Sršen ni prišla v Novo mesto.

Makedonska pevka zabavne glasbe Ljupka Dimitrovska (levo) in Zdenka Marn — slovenska Jasminka 69 sta se takole postavili pred fotoreporterje na nedavni Labodovi modni reviji na Otočcu. (Foto: M. Vesel)

Na majhni pisti Doma kulture v Novem mestu so v petek zvečer prvikrat in uspešno pristale CARAVELLE z Jesenic s posadko: prvi pilot Franci Brum — orgle, drugi pilot Jani Kavalar — solo kitara, radiotelegrafist Srečo Langus — bas kitara in navigator Jože Branc — bobni. Posadka s kilometri preigrajnot je pripeljala s seboj tudi dragocen tovor: pojoda in ne več neznana gosta Edvina Fliserja in Braca Korena.

Ker je publike v dvorani že nestrpočno čakala na vratomne vragolije vednih not, smo zastavili se nekaj ekspremskih vprašanj Bracu in Edvinu.

Braco je povedal, da dobiva dosta pisem od dolenjskih deklet, ki ga občujejo in bi rade njegovo sliko; da si je kot fantič zeleni postati kapitan na ladji, pa ni postal;

(a priznajmo, da torpedni čoln njegovega uspeha kar dobro pluje); da je bil njegov najljubši nastop na trdnjavlji Revelin v Dubrovniku, kjer so poslušalci skandirali: »Hočemo Slovenca!« in da bo letos zastopal jugoslovanske barve za Zlatega jelena v romunskem Brasovu.

Edvin nosi poštarnice zaloge pisem iz Ribnici, Kocevja in Novega mesta. O tem, da so očarljiva, ni nobenega dvoma. Njegov največji uspeh je bila Delilah,

ki jo je pred 15.000 poslušalci pel na Tašmajdanu. Vzornik? Da, nekoč je bil Tom Jones, zdaj pa bi rad pel predvsem

kot Edvin Fliser in v novih skladbah slovenskih komponistov našel nov stil. Gostovanja v tujini? Ni mu preveč do njih, je pač eden tistih, ki se dar doma drži. Načrti? Se letos končati glasbeni oddelek pedagoške akademije v Mariboru in ekskluzivna pogodba z Jugotonom (ki jo je že podpisal). Zahvalili smo se in zaželeti, da bi se kdaj priseli med nami, oni pa so nam odgovorili: Prisrečen pozdrav bralcem mladinske strani Dolenjskega lista!

ABV

DOSEGLI SO VELIKO USPEHOV,

čeprav jim ni vedno lahko

Na najrazličnejših občinskih in področnih športnih tekmovanjih so pionirji iz Vavte vasi posegli po prvih mestih — Tako je bilo na tekmovanju v smučarskih skokih, v plavanju, šahu, atletiki in še kje

V breziski občini je v letu 1968 naraslo število prekrškov, ki so jih povzročili mladoletniki. Porasio je tudi število mladoletnikov, ki so storili težje kaznive dejanja. V letu 1968 so poslali v VPV Radeče 4 mladoletnika, nekaterega pa je izreklo sodisce ukrep strožjega nadzora staršev ali skrbstvenega organa.

dajumo ciklostilirano glasilo Veseli dnevi, ki obširno govorijo o našem delu.«

Ivica Jakše, ki je osvojila naslov najhitrejše pionirke Slovenije:

»Vsak let imamo več športnih tekmovanj. Tudi na občinskih in področnih ter regionalnih tekmovanjih so člani našega športnega društva dosegli lepo uspehe. Povedati pa moram, da nimamo dobrih pogojev za vadbo. Pridno obiskujemo treninge: pozimi v telovadnici »Partizana«, poleti pa na igrišču na gmajni. Zelo si želimo, da bi imeli športno igrišče poleg šole, ker bi lažje vadili.«

Janez Senica, predsednik šolskega športnega društva:

»Tudi letos bomo organizirali več tekmovanj. V mislih imam namiznotenenski turnir, atletsko tekmovanje, sodelovanje na plavalnem pr

venstvu v Krškem in kurirsko posto. Med zimskimi počitnicami bomo imeli na Košenicah tudi smučarski tečaj. Zadnja leta smo na tekmovanjih dosegli zavidljive uspehe, predvsem v atletiki, za katero je med nasimi učencemi tudi največ zanimanja.«

Neizčrpne možnosti

16. januarja je sklical predsednik občinske konference ZMS v Novem mestu Janez Slapnik posvet o nadaljnjem sodelovanju z JLA. Udeleženci so poudarili, da je bilo sodelovanje do zdaj razvito na spornem in manj na kulturnem področju. V prihodnje bo treba izraziti vse možnosti, ki se ponujajo pri tem sodelovanju. Med drugim so predlagali, da bodo v delavniških športnih igrah novomeščne občine pritegniti tudi vojake.

OGLE*
DALO
MLA
DID

V notranjih predpisih tudi o mladini

Zdaj, ko vse delovne organizacije prilagajajo notranje predpise, so se vodstva mladinskih aktivov odločila, da bodo polzušala praporiti v njih tudi mladini njeno место. Predsedstvo občinske konference ZMS pa se je odločilo, da bo organiziralo za mladince člane samoupravnih organov, sindikalnih podružnic in predsedstva seminar v Dolenjskih Toplicah, na katerem se bodo seznanili, kakšno vlogo bi moral imeti v samoupravnih organih delo mladinske organizacije.

Klub mladih dolenjskih novinarjev

Na predlog republike konference ZMS bo v Novem mestu v začetku februarja ustanovni sestanek kluba mladih novinarjev, dopisnikov iz širše Dolenjske in Spodnjega Posavskega. Klub mladih novinarjev, ki so ga v Ljubljani že ustanovili, naj bi združeval dopisnike iz srednjih in osnovnih šol, študente ter dopisnike iz delovnih organizacij, ki bi skrbeli za redno obveščanje v mladinskih časopisih in revijah.

Njhova skrb bo delovna disciplina

Zadnji petek so v »Beltu« skicali mladinski sestanek, na katerem so obravnavali več težjih vprašanj: samoupravljanje, delovno disciplino in povezanost mladine s člani drugih organizacij. Na sestanku so se pogovarjali tudi o izpopolnjevanju stališč in delovne obveznosti 3. seje RK ZMS o nalogah in problemih mladine v delovnih organizacijah. Sklenili so, da bo mladinski aktiv skrbel za delovno disciplino, pridobivanje novih članov in za organizacijo izleta.

Na sestanku so izvolili dve komisiji. Novi predsednik aktivnosti je Franc Stefan.

Mladinski klub:

da ali ne?

Člani predsedstva občinske konference ZMS Novem mestu so na zadnji seji razpravljali tudi o mladinskem klubu, ki ga v Novem mestu ni, mladi Novomeščani pa si ga zelo želijo in očitke o nedelavnosti opravljajo samo s tem, da nimajo primernega prostora, kjer bi se zbirali. Da ne bi načrti spet padli v vodo in da bi delo mladinskega kluba vendarle zaživel, so se člani predsedstva odločili, da bodo izbrali predstavnika, ki bo obiskal mladinski klub v Idriji in se s tamkajšnjimi mladinci pogovoril o njihovih izkušnjah. Idrijski mladinski klub sodi med najboljše tovrstne klube pri nas. Ko bo izdelan natančen delovni program, bodo poizkušali uresničiti načrt o ustanovitvi mladinskega kluba.

Tik pred iztekom starega leta so v dvorani zagrebškega velesejma izvolili drugo najlepše dekle Jugoslavije, »Jasminko 70«: izabrana je bila Anita Baturina, 16-letna dijakinja iz Splita (na sliki: druga z leve proti desni). Njena prva spremjevalka je postala Zlata Petković (prva na lev), iz Smedereva, tretja je Zdenka Marn iz Ljubljane in četrta Mira Ličina iz Zagreba. (Foto: Miodrag Bogdanović)

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 26. januar 1970

Kupon št. 2

Karate je plemenit šport

V Krškem se mladi navdušujejo za karate – Nekaj več o tem športu nam je povedal vodja krških karateistov Stane Iskra.

Zadnje čase nam je jugoslovenska televizija v športnih oddajah posredovala tudi dve karate srečanji. Ker o tem pri nas novem sportu vedno malo, smo obiskali karateiste v Krškem in od njihovega vodja Staneta Iskre zvedeli precej o karateju, naoko grobeno, vendar pa plemenitem sportu.

— OD kde je prisel karate? — Domovina karate je Tibet, vendar so se zarjaj najbolj na-

ne sme pa se spritisnitis, tako kot pri boksu. Če karateist samo enkrat namenoma spoprijtev soborca, je takoj diskvalificiran. Karate je manj novaren, gledano s športinoga stiska, kot judo. Pri karatuju se borilca ne smeta dodikati, sploh pa ne namerno. Poškodb je zelo malo, gotovo pa jih ni toliko kot pri nogometu, rokometu, hokeju itd.

— Kaj pa karate pomeni izven športnih borilsk?

— Pravi mojstri v tem športu so nepremagljivi. Vsa napad brez težav odvijejo. Karateist, ki z enim samim udarcem raznije več opak, dober deško, lahko prizadene napadalcu hude poškodbe. Niso pa mi znani primeri, da bi najboljši mojstri kdaj izkoristili svoje bladino orodje. Prijetno je, če človek v sebi čuti nekako posebno moč, ki mi daje večjo samozavest. V samoobravnem pomenu je karate zelo pripraven, saj bi ga morali obvladati milijenci, vojaki in ljudje, ki so večkrat predmet napadov.

— Kaj, če bi kdo vzel karate za oranje izsiljevanja?

— Karatečec noč ne postaneš dober karateist, treba je trdo delati. Tisti, ki bi se okoristili s tem, pa niso nikoli tolkno vrhajni, da bi garali. Če bi pa že vadili več let, bi se navzeli plemenitosti, ki bi jih odvrnila od zlin namenov.

— Ali je karate klub v Krškem samotar?

— Naš klub je vsejan v posobno strokovno združenje za karate klube BUDOKAI, ki ima sedež v Zagrebu. Zanimanje je veliko, saj imamo zdaj že 53 članov, starejših kot 15 let.

Največ je dijakov, ne manjka pa tudi delavške mladine.

— So vasi člani pošli karate večil ubspeh?

— 19-letni Bojan Vukčević je lani osvojil naslov republikega prvaka v karateju, v nasih vrstah imamo tudi nekaj mošcev prvog in tretjega KNU pasu.

SLAVKO DOKL

Stane Iskra, prizadovni krški karateist

edali Japonci, ker je ta postal privilegij japonskih velikačev — samurajev. Ker je karate edino sredstvo za napad in obrambo, so ga velikači uporabljali tako, ker jim je večje prepovedovala nositi oružje. Tako pa so lahko imeli vedno pripravljene jeklene roke in noge.

— Gledali na televizijskih zaslonih imajo ohčutek, da je ta šport zelo grob?

— To ne drži. Karate je plemenit šport, saj pri človeku zelo poučarja samokontrolo. Udarac je treba samo nakazati.

— Ali je karate klub v Krškem samotar?

— Naš klub je vsejan v posobno strokovno združenje za karate klube BUDOKAI, ki ima sedež v Zagrebu. Zanimanje je veliko, saj imamo zdaj že 53 članov, starejših kot 15 let.

Največ je dijakov, ne manjka pa tudi delavške mladine.

— So vasi člani pošli karate večil ubspeh?

— 19-letni Bojan Vukčević je lani osvojil naslov republikega prvaka v karateju, v nasih vrstah imamo tudi nekaj mošcev prvog in tretjega KNU pasu.

SLAVKO DOKL

Brata karateista Stane in Rudi Iskra pri demonstraciji karate udarca. (Foto: C. Cargo)

Dolenjsko zimsko košarkarsko prvenstvo Mladinski klub:

Občinska zveza za telesno kulturo Novo mesto, TVD Partizan — Trebnje in uredništvo Dolenjskega lista raspisujejo Dolenjsko zimsko košarkarsko prvenstvo, ki bo v Trebnjem v nedeljo, 15. februarja; pričetek ob 8.30. Zmagovalna ekipa bo od uredništva Dolenjskega lista prejela pokal v trajno last. Prijave sprejemajo na naslov: Dolenjski list, Novo mesto, p. p. 33, vključno do 10. februarja.

Prireditelji priznajujo, da bodo na tem zimskem turnirju igrale naslednje ekipe: Novo mesto, BETI — Metlika, Partizan — Trebnje, Partizan — Šempeter, Partizan — Kočevje, Partizan — Straža, Partizan — Črnomelj, Partizan — Sevnica in Brežice.

Vid Budna predsednik

Ta teden se je v Krškem mestil izvršni odbor občinske Zveze za telesno kulturo in izvolil novo vodstvo. Predsednik je Vid Budna, tajnik Rajko Derstvenšek, Rosika Cerovšek pa je blagajnjarka. O tej seji homo več pisali prihodnjih.

Le nekaj dni nas loči še od največjega letošnjega šahovskega dogodka na Dolenjskem, ko se bodo najboljši dolenski šahisti na turnirju v Kočevju spoprijeli z nekaterimi najboljšimi slovenskimi šahisti. (Na sliki: z lanskega šahovskega turnirja v Novem mestu).

Skoki tudi v Dolgi vasi

8. januarja so se smučarji, ki že 4 leta skacejo na 35-metrski skakalnici, registrirali pri TVD Partizan Kočevje. 4. januarja so imeli skakalci tekmovanje (3 skoki, od tega 2 za oceno). Izid: 1. Goleršček (32 in 28 m), 2. Novak (30 in 29 m) — oba iz Dolge vase, 3. Poje iz Livoča (29 in 27 m). Vsi trije so dobili za nagrado praktična darila v skupni vrednosti 300 din. Denar za nagrade so prispevali gasilsko društvo, krajinska skupnost in mladina. Najdaljši skok na tekmovanju je imel Mule (Dolga vas), ki je skočil 36 m, a je pri ostalih dveh skokih padel.

Sporar zmagovalec

Končan je drugokategorni šahovski turnir v Novem mestu. Zmagal je brez poraza Tone Sporar; Jože Udir, ki je bil drugi, pa je dosegel prvo kategorijo. Končni vrstni red: 1. Sporar 10, 2. Udir 9, 3. dr. Petković 8,5, 4. do 5. Mladinec in Šcap 6,5, 6. Mihič 5,5, 7. do 8. Vene in Istenič 4,5, 9. do 10. Ilc in Jenko 3, 11. do 12. Klicvar in Bicanović 2,5.

Za ljubitelje zimskega športa še ena vesela novice: v nedeljo, 25. januarja, bo ob 13. uri na pobočju Debence veleslalom za tekmovalce iz smučarskih klubov

NAMIZNI TENIS

Namiznoteniški igralci novomeške KRKE so brez težav osvojili prvo mesto na turnirju v Otočcu

V soboto je bil v dolenskem turističnem središču v gradu Otočec namiznoteniški turnir, ki ga je priredila tovarna zdravil KRKA iz Novega mesta. Udeležilo se ga

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo od ribiških kart iztraliči nekaj več kot 10.000 din. Med obiskovalci je bilo veliko tujcev (40%), vendar ti niso imeli začlenjenega uspeha. Domaci ribiči so bili veliko bolj uspešni.

Ker je zanimanje za zgornji del Krke v tujini veliko, je treba še bolj upoštevati želje in zahteve tujih ribičev.

Obisk ribičev preseči pričakovanje

V Zagradcu so lani imeli precejšen obisk ribičev, zato so samo

DRUGJE SE JE ZGODILO

Najdaljši lasje: 126 cm!

■ CELE TRI MESECE je tekla akcija z geslom »Siscemo zene z dolgimi lasmi«, v kateri se je prijavilo več deset deklic, deklet in žena z dolgimi lasmi — toda le 11 kandidat je imelo pogoje, da so se pojavile na straneh našega lista. Ob koncu akcije je bila Milica Zorić z lasmi, dolgimi 126 cm, proglašena za ženo z najdaljšimi lasmi. Toda kljub temu le ne moremo trditi, da ima prav ona najdaljše lase v Subotici. — Zmagala je torej Milica Zorić, medicinska sestra (20 let) z lasmi, dolgimi 126 cm. Sledijo ji: Ružica Stojiljković (14) — 117 cm, Stanka Kopunović (23), uradnica — 115 cm, Mirjana Skenderović (12), dijakinja — 99 cm, Živjana Grobić (17), učenka — 98 cm itd. — Zanimivo je, da je bilo tudi precej drugih kandidat, toda njihovi lasje so bili krajsi od pogoja, ki smo ga razpisali: lasje so morali biti daljši kot 70 centimetrov. Žene v Subotici so akcijo toplo pozdravile. Pokazalo se je, da imajo mnoge žene rade dolge lase, da jih veste negujejo in hkrati tudi ljubosumno pazijo, da se jim lasje ne skrajšujejo. Večina je izjavila, da si bodo tudi vnaprej pustile rasti dolge lase.

(»SUBOTICKE NOVINE«, Subotica — 9. I. 1970)

Star je že 745 let...

(»BJELOVARSKI LIST«, Bjelovar — 15. I. 1970)

V spomin očeta: zdravje sinu

■ V BOSANKEM BRODU so delovne organizacije pred kratkim nameravale postaviti spomenik dolgoletnemu načelniku za gospodarstvo v občini, ki je pred dvema letoma nenadoma umri. Pokojni Stjepan Sudarević je bil izredno priljubljen in cenjen gospodarstvenik v občini, ki je z nasveti in s praktičnim delom pomagal mnogim podjetjem in uslužbenecem. Zdaj pa so nenadoma zvedeli, da je pokojnikov sin Brane bolan na srcu. Brane, ki je sicer pravnik v podjetju »Metallmajki v Brodu«, bi moral na operacijo srca v Londonu, ki bo stala 40.000 din. Podjetja so zbrala ta denar in ga namenila za operacijo sina priljubljenega pokojnika. Brane je medtem že odpotoval v Anglijo.

(»BRODSKI LIST«, Slavonski Brod — 9. I. 1970)

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Zmrznilo 13 otrok

■ (GROZNI MRAZ) — je letos mrazikako žrtev zahteval; strašna pa je vrest, da je v Münichschlagu na poti iz sole zmrznilo 13 otrok. Našli so jih na kupu tesno se objemajoče. Sneg in navrhita jih je na poti dobila.

■ (VOJNI MINISTER) — Hoče število rekrutov podvajati. Dosedanje število bi se imelo potem zvisati za 51.550 mož. Zato pa potrebuje zopet 400 milijonov kron. Tedaj bomo že več delavnih moči iz doma dajali in povrh pa še plačevali. Le tako naprej!

■ (RUSIJA) — porablja prav dobro sedanj ugodni čas, ko ji ne more Anglia nasprotovati. Če traja vojska v južni Afriki še nekaj mesecov, se Rusija utrdi v Aziji, da ji ne bodo mogli Angleži nikdar več priti do živega.

■ (NOVO MINISTRSTVO) — Komaj smo dobili zadnji dan starega leta ministrstvo, že je odslužilo, in že se snuje drugo. Predsednik mu bo Körber, kateri ima nalogu, si tovariše izbrati. Kakor isti poročajo, izbral si je že trgovinskega ministra grofa Goësa, dosedanja na mestnika v Trstu in poljedelskega ministra baron Heyna, našega deželnega predsednika.

■ (AMERIKO) — se je izselio v preteklem letu iz okraja Crnomelj, Kočevje in Novemesto 730 oseb.

■ (UTOPILA SE JE) — v Krupski vodi M. Boben z Vrtače št. 11 pri Semiču. Ko je prala čeva, se ji je najbrž svrtelo v glavlj, da je padla in se zgnalo.

raniila. Prišla je ob zavest in utonila, dasi je voda na tem mestu zelo plitva. Ob treh popoldne so jo dobili v vodi; zapustila je več nedorasilih otrok. Prejšnji dan je bila pri sv. spovedi in sv. obhajilu, zato upamo, da je bila pripravljena.

■ (PREMOG V ST. JANIU) — Minula dva meseca se je izvozilo iz St. Janja 1150 metarskih centrov po Dolenjski železnici na razne strane. Tudi na Sevnico ga prevažajo. Vozniki in delalci imajo za sedaj pač pičli zasišek, ali kadar se namegravana železnična proga vresniči, utegne bitti bolje.

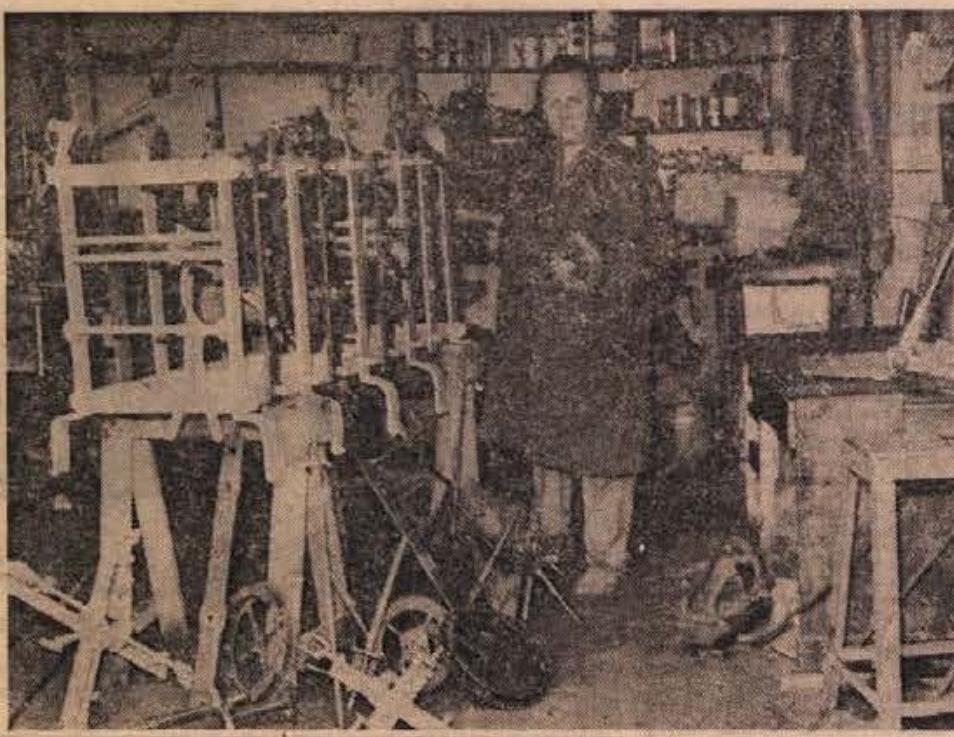
■ (V ZUPNIJU AJDOVEC) — je bilo rojenih v preteklem letu 1899 vseh vklj. 37, med temi je 19 dečkov. Umrlo jih je 17, med temi 10 moških; najstarejši 85,5 let star. Oklicnih je bilo 11 parov, poročnih 7.

■ (G. JANKO LEBAN) — nadučitelj v Trebelnem nad Mokronogom je obhajal te dni 30 letnico svojega pisateljevanja. Začel se je bil vaditi v peresu že s 15 letom. Ta gospod se odlikuje, kakor znano, kot mladinski in vzgojenski pisatelj, a tudi kot pesnik.

■ (KOLIKO JEZIKOV) — se govori na vsem svetu? Učenjaki trdijo, da 5 iliso narečij v 860 mej seboj popolno različnih jezikov. Govore pa v Evropi 98 različnih jezikov, v Afriki 114, v Aziji 123, v Ameriki 417 in na različnih oceanских otokih 117. Cudno je, da na mnogih sednih otokih popolno različno govore, in če taki prebivalci skup pridejo, se le s kazanjem sporazumejo.

IZ DOLENJSKIH NOVIC —

13. januarja 1970.

Nad sto let staro uro v ribniškem cerkvenem stolpu je pred kratkim popravil mojster Jože Rušnjak. (Foto: Mohar)

Z naših vrtov

SZDL za boljši jezik

Pred leti je glavni odbor SZDL napisal javnosti pismo, v katerem se je zavzel za čistost, lepoto, domačnost slovenskega jezika in obsočil vse tiste, ki se zavzemajo za pisarniško slovenčino oziroma za tujke. Od časa, ko je pismo prišlo v javnost, pa do danes, je težko ugotoviti odmev pisma, vendar če sodimo samo po besedilu, ki je bilo objavljeno v tedenškem informativnem bliteru glavnega odbora SZDL št. 36 (od 26. novembra lani), nismo prisli daleč. Tam piše takole: Socialistična zvera v težnji po nadaljnjem napredku neposredne socialistične demokracije omogoča uveljavljanje pluralizma avtentičnih interesnih grup v naši družbi. Tak interesni, socialni pluralizem ni identičen z političnim pluralizmom, kajti ta se spremeni v predstavniški pluralizem, v tem pa se politika že oddržava od človeka in postaja monopol elite.

Kaj, jim mar številka

Občinski uslužbenci v Novej mesti so bili nemalo presenečeni, ko so pri vračanju komunalne takse za ceste ugotovili, da veliko lastnikov osebnih avtomobilov sploh ne ve za registrsko številko svojega vozila. Skoda, da jih niso vprašali že za hišne številke, verjetno ju tudi ne bi vedeli.

Voda je kriva

Polepšala si se, imaš ljubčka? — sem vprašal oni dan znanke iz Dolge vasi pri Kočevju.

— Nisi uganil. Ce sem lepa, sem zato, ker je nasa vas dobila vodovod in se pogosteje umivam.

Tajni želodec

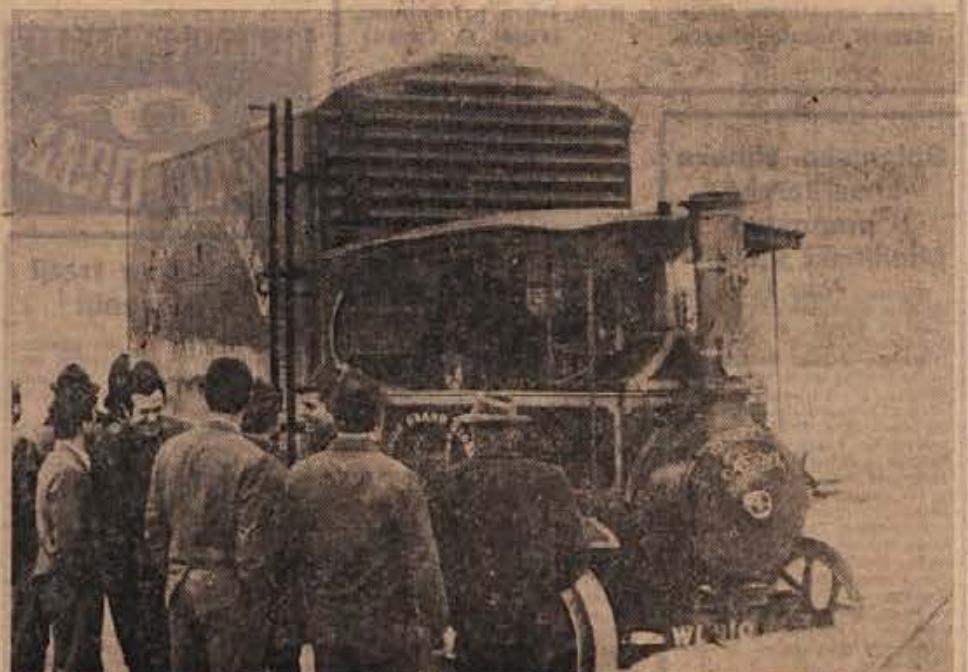
Na nedavnem posvetu o turizmu v Kočevju, ki so se ga udeležili tudi predstavniki ribniške občine, so med drugim predstavniki kočevske občine večkrat poudarili, da so pri turizmu nekatere zadave popolna skrivnost.

Ko so bili udeleženci posveti pri kosi postreženi z koščanskim želodcem, je neki radovedni Ribničan vprašal, kako je ta okusna jed pripravljena.

— Vesite, to je pa poslovna skrivnost! — se je znašel Kočvar, ki pa seveda tudi sam ni vedel, kako je želodec pripravljen.

POZIMI KAKTUSI CVETO — nekoliko nevsakdanje, vendar že več let pri Reckovih v Partizanski ulici v Novem mestu okoli novega leta cvetijo kaktusi. 3-letni semenjak Cooperjeve vzgoje je letos imel 65 cvetov, kar je precej nenavadno. Sredi poletja imajo kaktusi samo kakšen osamljen cvet, pozimi pa se pokažejo v vsej svoji lepoti. (Foto: S. Dokl.)

44 let stari avto na paro, s katerim potujejo širje Angleži okoli sveta, je v treh mesecih prisopjal iz Londona na Dolenjsko. Na avtocesti ga je miličnik spoklical na parkirni prostor, da se je lahko razšla kolona, ki se je nabrala za hiaponom, ki potuje s hitrostjo 5 km na uro. (Foto: M. Vesel)

Devno zaostali fant je v kratkem su zagrešil deset drznih tatvin

Domitrovič iz Šentjurja bo 3 leta prestajal zaporno kazen v zavodu za duševno prizadete v Hrastovcu — Kradel je predvsem žganje

ožni klopi novomeškega sodišča se je letni Franc Domitrovič brez zaposlitve iz ker je lani poleti vrsto tatvin deloma omna pa v družbi z njim pajdajo. Specjalisti sta se za krajo jač.

novomeškim kinom Domitrovič prvič poje izmaknil kolo, ba Jakuboviča, nato stem mesecu skupaj mladoletnem v vadakrat okradel go Antonom Matvem. Iz nove hiše sta odnele 10, drugič 16 litrov nedtem ko je tretjič v kraju obtoženec adel 26 litrov žgane

mesece je v Šentjurju Marije Lužar skljeno odojela, julija pa kradla skupaj z ženo fantom. V tem

id na Anzlovi gori

trobenice v letu letnik te dni lahko Anzlovi gori in druži Semicem. Sneg je popolnoma skopnej, je bilo tako, da je popolnoma odvezeno. so prepričani, da dentice še ne pomešadi in da bo gora pet pokrita s sne-

sah sta vnovič pri Matvemu vzele 30 litrov žgana, v isti vasi pa obiskala še dvakrat kmeta Hrastarja. Ko sta mu odnesla 50-litrsko steklenico žgana, sta vzela še 22 litrov tega alkohola.

Julija sta na Šentjurski goru prisla v zidanico Janeza Galica ter ukradla 25 litrov vina, kmalu zatem pa sta v Šentjurju prisla do sebe obilježega plena. V zaprti hiši Antonu Mikliču sta iz omare vzela kovček, ga na skedenju odprila in v njem našla 7.670 dinarjev. Plen sta si razdelila.

Na razpravi je obtoženec vseh 10 kaznivih dejanj odkriti priznal, zaradi njegove

umske zaostalosti, ki je pomnenju izvedenca psihiatra na stopnji 8-letnega otroka, pa so mu prisodili milješko kazen. Obsojen je bil na 3 leta strogega zapora in varnostni ukrep, po katerem bo kazen prestajal v zavodu za duševno prizadete v Hrastovcu, kjer bo deležen posebne nege in prevzojo.

Fantova mati je menda že prej prosila, da bi sina vzeli v kak zavod, ker je čutila, da mu doma z vzojo niso kos, vendar ni uspela.

Ob arretaciji so našli pri obtožencu še vrsto predmetov in 234.75 din denarja, kar mu je bilo zasezeno. Sodba se ni pravnomočna.

Nemški tovarnarji na obisku pri nas

Predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Dantio Dougan je bil med nedavnim obiskom v Kočenju zelo presenečen, ko je zaslišal za novo vrsto turizma. Na Kočevsko vedno pogosteje prihajajo tuji, predvsem nemški tovarnarji. Dopolni prežive na kočenskih kmetijah pri kmetih, ki so sicer začasno zaposleni v njihovih podjetjih v Nemčiji. Med dopustom kosijo travo, jo sušijo, nabirajo gobe in druge gozdne sadeže, skratka kmetujejo. Tako nastaja nova vrsta turizma, ki bi mu lahko rekli delorni. Sicer pa naši ljudje delajo za tovarnarje v Nemčiji, oni pa naj pri nas za svoje delave!

Sto let zabave in črte
za štiri dnevi nosi in skriva
v sebi lepa knjižica —
PAVLICOV STOLETNA PRATIKA!

V PRODAJI FEBRUARJA!

Naročila sprejema:
»PAVLICOV« p. p. 208-IV
LJUBLJANA

Trgovsko podjetje CENTROMERKUR iz Ljubljane je pripravilo za letošnjo kopalo sezono kopalko iz najnovije PIZ BUIN SUNTEX tkanine. Posebnost kopalk je ta, da prepuščajo ultravioletne žarke in tako omogočajo porjavitev po vsem telesu. (Foto: M. Vesel)

AB Agraria BREZICE
LASTNIKI MOTORNIH VOZIL
POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letor in zimske, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini!

AVTOMATERIAL
V BREZICAH, Pod obzidjem 32!

znamenja vremnosti na živalih

I. Na domaćih živalih

abo vreme, dež ali sneg, itd. Išči, če ovoce nenavadnje skače in se terkajo: če se zgodej in past podajo, in domu gredje ravi segajo, in se zvezcer prav le iz pašnika odgnati dajo, ali rigojo, usesa viščo in ajo. Ce se krave voli, konji muham, ki jih močno pikajo, jo in besljajo.

goveja živila glavo kvišku uje, zrak v se vleče in se v gobca liže, in mukaje k dobiti. Ce so svinje prav nemiruljivo in rijejo. Ce psi travo in jo spet izkozljajo. Ce macile glave s prednjimi tacumi, eno nad ušesmi praskajo in se votu ližejo.

zo uro in gromenje goveja živila, če po zraku hlepi, z jenimi nosnicami nad seboj ali voha, na paši z zavilanima in skače, z nogami ali pa z zemljivo kopile, si noge liže in mukajo proti hlevu leti: telice nica pa besljajo, kakor da bi zdrivale, in se med konje in večjo živilo ponesajo. Ovoce av nemirne in se terkajo. Svinjeti zazmetavajo gnoj, seno in sva-

**STOLETNA
PRATIKA**
devetnajstiga stoletja

OPRAVILA ZA VSAK MESEC

I. v prosencu

Dimniki so od vsakdanje kurjave sajasti, torej se mora vsako saboto pred počelo, in dimnik pa nar manj vsaki sesti teden z brezovo metlo dobro omesti. Zidani dimniki se lahko ometejo, če se majhen smrekov verh priveže in po dimniku gori in dol vlači ali pa brezova metla na drug dobro priveže in z njim po dimniku gori in dol dergne. Ce se z jelovim lesom, kjer več saj napravi, kuri, se mora tudi bolj pogosto dimnik ometiati, kakor tam kjer s terdim lesom kurijo. Pepe naj se v tistih krajih spravlja in hrani, kjer so pred ognjem bolj varni, pa ne v leseni posodah.

• Daj se tudi od zaklani živilne loj topi, sveče delajo, in v srednje toplih shrambah obesijo, de se od miraza ne razpoloka.

• Dober suninec (smučar) te opominja, de si derv na saneh (smučeh) za celo leto navozis. Na

ravnim se z vožnjo veliko zasluži, torej je zdaj čas z vozam ali samimi na cesti denar služiti. — Pitana žival se zavolj velikoga mraza več ne redi: tedaj se zakolje, in suho meso za poletje pripravi. — Kruh, mleko, sadje, vino in druge take stvari vari pred zmerzljino. Tkavec in predica v veliko krajih celo malo spanja vživetja, tkavec urno tke, predica pa veselo prede.

• Ovcam se ječovi vejniki (butarice), ki jim na Notranjskem froidi pravijo, pokiadajo, ktere od tega ne jedo, so na pliučih ali jetrih bolin in se morajo od zdravih odločiti. Dobro posušenega ovsja in kropelj se kokošam posiple, de roži neso. Ako je lepo kopno vreme, pušti čebele letati, da se sprase. — Na ribnikih skerljno led prebijaj, de se ribe pod ledom ne zaduše. Gnoj iz lilevov pogostog kidaj, de od gnusobne živilne ne boleha. Podgane in miši, ki pred ko na spomlad mlade imajo, polovi. — Gorko se derži, da se ne prehladiš in kašlja ali druge persane bolezni ne dobis.

• Mlado sadno drevje in cepe pred zajcem varoval. — Zganiga vina, naj bo kakoršno hoče, na potovanjih nikdar ne pij, ker v mirazu in na na poti lahko zmerzneš. Sirovo vino greje; žgano vselej peče in suši, in človek, ki ga piše, je zaspan; torej prav lahko na mirazu zaspi in se več ne zbudí.

ZADNJE SREČANJE

Ura na Kapitiju je odbila osem. Marija se je zdrzuila. Počasi je stopala proti pošti. Vse je bilo tiho in mirno.

Zavila je z osvetljene poti in usedila na prazno klop v parku. Mrak je ni motil in lahko se je neprisiljeno prepustila spominom.

»Ali bo prisel?« sa je v trenutku ustrašila. Čudno, rada bi ga še enkrat videla in potem nikoli več. Zmotili so jo moški koraki, ki so prihajali od bolnišnice.

»On je!« Pri prometnem znaku so koraki zamrli. Človek je prisluškoval nemti govorici noči.

»Ivan!« ga je poklicala in pohitela k njemu. Prijel jo je za roke in jo nežno potegnil k sebi. Nato jo je odrinil, se naslonil na prometni znak in jo opazoval.

»Mislima sem, da te ne bo,« je Marija prekinila tišino. V odgovor se ji je nasmehnil, se sklonil k njej in jo hotel poljubiti. Odrinila ga je. Zagledala se je v njegov prstan na roki, ki se je bleščal ob siju svetilke, in solze so ji pritekle same od sebe. Pustila je, da so ji tekle po lichih, ji močile dolge lase in se ustavljale na vrata.

Vzel je robec, ji obriral solze in jo tolažil kot takrat, ko je ležala v njegovi bolnišnici. Da, od takrat je minilo komaj nekaj časa in njen življenje se je čisto spremeno. »Kaj neki občuti, ko me stiska k sebi, obenem pa ve, da je zadnje srečanje,« je mislila Marija.

Ko ji je obriral solze, jo je močno poljubil, kot da bi ji hotel za večno vtisniti spomin na njuno kratko ljubezen, kot da ni hotel misliti na jutri, na tisto, kar mora priti. Zanju ni bilo prihodnosti. Ostajala je le sedanjost, pretkana s spomini preteklosti, kruta resnica in življenje. Drez iluzij sta stala ob svetilki, ki bo kot njuna srca ugasnila ob siju sonca, in dan jima bo razbil skrite sanje. Stala sta, v bližini pa je tekla Krka in odnašala njune misli, želje, bolečino ob slovesu, spomin na njun zadnji poljub.

Hotel bi, da bi ta trenutek trajal večno, da bi se z roko v roki popeljala po gladini Krke in se ne bi nikoli več vrnila.

Pisk lokomotive ju je zdramil iz zanesenosti. Kot da bi se prebudila iz težkih sanj, sta se odmaknila. Oba sta vedela, kaj sledi, toda nobeden ni imel poguma, da bi to storil prvi.

Gledala ga je v obraz, kot bi hotela za vedno v srcu obdržati ljubljeno lice. Pogled ji je zdrsnil na njegov prstan. Svetlikal se je v luči cestne svetilke in ji pripovedoval zgodbo o dveh deklkah, ki čakata, da ju bo očka poljubil za lahko noč. Ta pa se je prepletala z drugo o dekletu, ki bo čez nekaj časa nosila prav tak prstan in priimek drugega moža.

Stresla se je, on pa je bil videti miren, kot takrat, ko je operacijski mizi reševal njeno življenje. Ali pa je bila to le krinka? Tega ni vedela.

»Bodi srečna z njim,« je slišala njegov tihi glas. Ni več zdržala. Zbežala je stran in tekla, tekla... naproti življenju, ki bo en sam spomin na ta zadnji poljub, objem.

Spet je bilo vse tiho. Avtobusna postaja je samevala, ura pa je odbila devet.

»Ena ure sreče,« je gremko pomislil in še sam odhitel.

M. V.

(Honorar 100 din)

PRIPOVEDKE O MIRNI PEČI

Pred nekaj leti smo učitelji iz Dolenjske hodili v Ljubljano poslušati predavanja o ljudskem slovstvu. Predavaljali je pripovedoval o nastanku krajevnih imen. Mimo gredje je vprašal:

»Ali je kdo iz Mirne peč?«

»Ja, sem.«

»Ali veste, kako je dobila ime vaša vas?« je vprašal.

»Poznam pripovedko, pa ne vem, če je prava,« sem se izgovarjal.

»Ne povejte!« me je spodbujal profesor.

»Kar po domače bom povedala, kakor sem slišala, ko sem bila še majhna:«

Bila je fara, cerkev in župnišče, ki je menda starejše od novomeškega Kapitija, vasi pa še ni bilo.

V hištrni so sedeli: župnik pri mizi ob oknu, hlapec in dekla pa na peči. Župnik je bil začepjen v brevir, hlapec in dekla pa sta se začela meditem cikati. Takrat pa je za grmel župnikov glas: Mir na peč!

Tako je kraj dobil ime, sem končala.

V predavalnici je nastal smeh, profesor se je muzal in kimal. Potem pa je še pojasnil, da v starem slovenskem jeziku pomeni »mirna« ponikalnico. Po njegovem bi bilo pravo ime »Mirna peč«, ker leži vas ob Ternenici, ki je ponikalnica. Verjetno pa je ljudska etimologija spremenila ime v sedanjo Mirno peč.

DRAGICA ROBIC

(Honorar 100 din)

»Sram nas bo, če ne ukrepa-mo«

»Vedno bomo pritlikavci, dokler si ne bomo upali pogledati čez mejo občine ne gledate na to, ali gre samo za poslovno sodelovanje ali pa za soudne ležbe pri prepotrebni investiciji, je na seji sveta za gospodarstvo in UO občinskega rezervnega sklada v Brežicah izjavil Milan Šepetavec. Svojo misel je nadaljeval tako: »O rudniku Globoko smo kot o propadajočem podjetju razpravljali na sejah že veliko let. Od tega kolektiv ni imel nobenih koristi. Tudi poslej jih ne bo imel, če bomo nadaljevali po starem. In če danes ne bomo dovolj pogumni, nas je lahko sram. Ne sme nas ustaviti polmilijonska investicija, če z njo rešujemo dve podjetji, Opekarovo in Rudnik, zlasti še, če imamo v rokah strokovno zagotovilo o kakovosti globoske gline in potrebah na trgu. Svet je sprejel izvir in se izrekel za takojšnjo akcijo.«

15.000 dinarjev za trgovino

Trgovsko podjetje Ljudska potrošnja bo prispevalo krajenvi skupnosti Skopice 15 tisoč dinarjev za dograditev trgovskega lokala. Poklonilo ji bo tudi opremo ene svržnih poslovalnic. Toliko je sklenilo podjetje prispevati na račun dane obljube za prevzem trgovine pred leti. Trgovino bodo verjetno dali v zakup, ker vse kaže, da za nobeno podjetje ne bo rentabilno. Občinska skupština bo krajenvi skupnosti pomagala tako, da ji bo omogočila najteje posojila za dokončanje začetega lokala.

Mladi v hiši brez oken

V Selih pri Brežicah se mladi nimajo kje sestajati. Letošnjo zimo so prilično le enkrat skupaj. Zbrali so se v nedograjenem gasilskem domu brez oken. Z gasilci se ne razumejo najbolje, kajti ti pričakujejo, da bodo tudi mladi deli kak prispovek za dograditev doma. Mladi so pripravljeni pomagati in delači za svoj prostor, toda denarja ne morejo dati, saj jim potem nič ne ostane za športne priponočke in druge potrebe. Na prostor v domu računajo, kajti sicer jim bo za sestajanje na voljo le se gostilna.

NOVO V BREŽICAH

■ PROGRAMSKI SVET RADIA BREŽICE oblikuje ta teden vsebinsko-anketnih listov, ki jih bo razdeliti približno 200 poslušalcem. Iz odgovorov na te vpraševalnice želi zvesti želje poslušalcev za izboljšanje programa lokalne radijske postaje, pa tudi na najprijetnejša caa oddajanja. Deset ali petnajst anketnih listov z odgovorji bodo iztrebali. Pripravili so le neke nagrade. Programski svet razpisuje avdicijo za nove napovedne valce.

■ V PONEDELJEK DOPOLDNE se je sestal upravni odbor sklada za kulturo pri občinski skupštini. Sklad je bil ustanovljen pred tremi leti. Iz tega vira so dobivali denar za svojo dejavnost Zavod za kulturo, Posavski muzej, Zvezra kulturno-prosvetnih organizacij, Zgodovinski arhiv Celje ter godbi na platu v Brežicah in Kapelah. V minulem letu je sklad razdelil 220.000 din.

■ V BREŽIŠKI OBČINI je v 29 gasilskih enotah vključenih 778 aktivnih gasilcev. Ti delajo v 36 desetinah. Ena desetina je sestav-

Prvi gostinski ples, ki so ga v soboto, 17. januarja, priredili mladi gostinci v Čateških Toplicah, je uspel. Celotno organizacijo je prevzel v svoje roke mladinski aktiv in jo dobro izpeljal. (Foto: M. Jaranović)

Decembrski zgled kliče posnemalce

Zahvala vsem, ki so lani darovali kri, in prošnja novim darovalcem

V brežiški občini sta bili lani dve krvodajalski akciji; prva v juniju, druga v decembru. Občinski odbor Rdečega križa je bil izredno zadovoljen z decembrskim odzivom. Tedaj je dalno kri 296 občanov, v juniju pa le 180.

Za taksen uspeh v decembru se Rdeči križ zahvaljuje vsem delovnim kolektivom in njihovim vodstvom, organizacijam RK, SZDL, sindikatu, ZMS in občinski skupščini. Med delovnimi organizacijami v gospodarstvu so bile najboljše AGRARIA Brežice z 39 krvodajalcem, obrat IMV z 19 krvodajalcem in civilni delavci pri vojni posti Cerkle z 15 krvodajalcem. Iz krajenvih ob-

mojij zaslužijo največje priznanje vaščani iz Skopic, saj se jih je odzvalo kar 28. To je izreden uspeh. Takoj za njimi so bile Pišice z okoliškim vaščanim, prav tako z 28 občani. V obeh primerih je uspeh odrazil prizadevnosti Rdečega križa in osnovnih šol, ki so pomagali pri zbiranju prijavljencev. Tudi krajenva organizacija Rdečega križa na Bizeljskem se je dobro odrezala. Pridobila je 15 krvodajalcev.

Občinski odbor EK z zadovoljstvom ugotavlja, da so se precej stevilno odzvali zapošleni iz tehle delovnih organizacij: Zdravilice Čateške Toplice z 12 krvodajalcem. Obrtno kovinsko podjetje Dobova z 8 krvodajalcem, obrat SLOVENIJAVINA in Bolnišnica Brežice, ki sta prav tako dala po 8 krvodajalcev. Od 296 darovalcev je bilo 52 gospodinj, vendar samo s podeželja. Posebno hvaležni smo tistim, ki so oddali kri že večkrat, nekateri celo 10-krat. Iz gimnazije smo zabeležili 10 krvodajalcev iz osnovne šole Cerkle 6 iz osnovne šole Cerkle 4.

Se vedno so nekatera podjetja, ki so tudi ob priporočilu občinske skupščine niso vključila v krvodajalstvo, pa so po svojem sestavu takšna, da jim je pogosto potrebna krvna plazma (šoferji, posrednici). Take organizacije so AGROSERVIS, KZ Bizeljsko, PREVOZ Brežice, obrat BETI v Dobovi in obrat JUTRANKA v Brežicah. Iz teh kolektivov so se odzvali samo 4 zapošleni, zato v prihodnje pričakujemo med njimi boljši uspehi.

Se enkrat vsem najlepša hvala!

M. K.

Z OBČNEGA ZBORA KULTURNO-PROSVETNIH ORGANIZACIJ

Programi za jutri in pojutrišnjem

V Posavju mora oživeti medsebojno sodelovanje kulturnih društev

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah je na sobotnem občnem zboru izvolil za svojega predsednika Ivana Tomšeta, predmetnega učitelja na brežiški osnovni šoli.

V razpravi so udeleženci zavzeto prikazovali delo društev in sekoci v minulem obdobju. V nekaterih krajinah so bili nosilci amaterske kulture izredno požrtvovalni. Svet je sklenil, da morajo društva izdelati programe za daljše obdobje in se z njimi vključiti v snavjanje bodoče skupnosti.

Na občnem zboru so med drugim sprejeli predlog, da je treba čimprej imenovati iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti. Po-

Pustni poročevalec v Brežicah
Karnevalsko društvo namenava v prvih dneh februarja izdati 1500 izvodov Pustnega poročevalca. V njem bodo bralci našli opis najzanimivejših dogodkov minulega leta v humoristični obliki. Sprevod mask in pokop Kurenta je letos prevzela občinska turistična zveza. Za pustni čas obetajo organizatorji nekaj prijetnih presečenj.

sebej je bila poudarjena potreba po povezovanju društev, po navezavi medsebojnih stikov v okviru posavskih občin in po vključevanju v kulturne načrte obmejnih hrvaških pokrajin. Do sedaj je bilo to sodelovanje preskromno. Društva so se,

razen nekaterih izjem, preved zapirala v občinske meje. Kulturno prosvetna dejavnost v Posavju je tako pestra in ima toliko/ustanov, pomembnih za vso Slovenijo, da ji zapriost samo škoduje. Novemu svetu so zato naročili, naj ne zanemari te naloge in naj pripravi program medsebojnega sodelovanja tudi za posamezne sekoci. Negre za oživjanje oblik iz pred dveh desetletjih, pač pa za sodobnejše vključevanje v kulturno snavjanje na Slovenskem in Hrvaskem.

V prihodnje tudi ne bi smeli zanemarjati kulturnih sekoci na solah, ker je to bodoči naročaj za delo v društvinah. Marsikje je ta kaj, ki poganja korenine v solskih zavodih, pozneje neizkoriscena.

J. T.

VARČEVALCI, PREBERITE!

Kmetijsko in trgovsko podjetje AGRARIA iz Brežic je ustanovilo branilnico in posojilnico, s katero želi pomagati kmetovljevem pri najemanju posojil. Vodil jo bo 9-članski odbor, v katerem so vključeni varčevalci in kooperanti. Novi odsek ima trenutno na voljo 600 tisoč din začetnega kapitala.

Grad ne bo kulturni pastorek

Najemnina se mora vračati v obnovo stavbe

Za jubilejne obletnice se kulturne ustanove ali gospodarske organizacije običajno predstavijo z novimi pridobljivimi. Posavski muzej v Brežicah pa svoje 20-letnice nujnik javno razglasil.

To je razumljivo vsakomur, kdor je na zadnji seji sveta za šolstvo zvedel kako grajska zgradba, v kateri domuje, iz leta v leto propada. Stanovanjsko in komunalno podjetje pobira sicer najemnino za kleti, ki jih uporablja SLOVENIJAVINO, vendar tega denarja ne vlaga v zgradbo. Stevilne spodbude in prizadevanja muzejskega vodstva so ostala brezuspešna. Da bi ta kulturni spomenik vendarje dostojnejše vzdrževali, sta svet za šolstvo in svet za finance predlagala skupščini, naj ta prenese upravljanje z gradom na muzej. Stanovanjsko podjetje pa na naj hkrati s tem odšteje tudi vso tisto najemnino, ki jo je prijelo za grad, pa je ni porabilo za pravila.

Najbrž se stanovanjsko podjetje res ni čutilo poklicano in ne dočačo lotevati se tege. Zato je res najbolje, da prevzame skrb za zbiranje najemnine in za obnovitvena dela muzej ter sam pošče za to najugodnejšega in najcenejšega izvajalca.

Brežiški muzej uspešno opravlja svoje kulturno poslanstvo za vse tri posavske občine in delno tudi za občino Smarje pri Jelšah. Denarne vire za svojo redno dejavnost mu daje le občina Brežice, od časa do časa pa mu je prisločil na pomoč sklad za

Strokovnjake isčejo

Občinska skupščina v Brežicah isče ekonomiste, da bi okreplila analitsko službo na oddelku za gospodarstvo. Le tako bi delovne organizacije lahko dobile več strokovne pomoči, pa tudi spremjanje njihovega gospodarjenja boljše. Razpisi za nova delovna mesta so bili objavljeni, toda za upravo se strokovnjaki ne radi odločajo, ker imajo v odjetih boljše dohodke in boljše delovne pogoje.

S k i in venci z belimi negljiči in solze v naših očeh so bili dokaz, da smo Milenka vsi imeli radi. Pretresito je bilo slovo od njega 14. januarja pred šolo, ko so ga v mrtvinskem odru v brežiških telovadnicah dvignili taborniki. Nepregledna množica potnjev, mladincev in odraslih je nato spremila do groba na brežiškem pokopališču. Temenka se od nasega sosočca Milenka je zadnjic poslovila. Sosočci 5. b razreda osnovne šole v Brežicah

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekle štirinajst dni so v brežiških porodnišnicah rodile: Marija Hudoklin iz Mladja — deklica, Petrona Ristovč iz Brežic — deklica, Ruza Mihaljevič iz Krškega — dečka, Katica Ameršček iz Krškega — Natašo, Bernarda Pavlovič iz Pišec — deklico, Anica Stanci iz Krškega — Sebastijan, Nada Rešetar iz Drenja — Stanislava Ceglar iz Senovice — Katijo, Ana Prah iz Blatca — Tomaz, Ivana Kranjc iz Vinjevrha — Antonijo, Marinka Glas iz Butince — Ivanko, Alenka Adelovik iz Restanca — Alenka, Helena Pranik iz Sevnice — Tomaz, Angelika Zihla — Štefan — Trebš — Vilija, Marija Kovacev — Ledine — Antonia, Alejandra Gruber iz Gasmelje — Natašo, Antonija Božić iz Zagreba — dečka, Anja Kocjan iz Malega vrha — Frančiška Habinc iz Krškega — Mojco — Ceciliann.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREC

Pretekle štirinajst dni so v brežiških porodnišnicah rodile: Marija Bekar, Krojce iz Mladočeve, je padel na poti in si poškodoval desno nogo. Tereza Kunc, gospodynja z Vinjevrha, je padla na dvorišča in sramljoma levo nogo. Hegomek Božič, milij dijak iz Blatice ob Solčji, je pri smučanjih zlomil levi stopal, sijepal in poskodoval levo koleno. Štefan Firkelj, mlajši županov vasi, je padel v stanovanje in si poskodoval levi koleno. Ana Špolar, gospodynja z Vinjevrha, je padla na poti in si zlomila levo nogo. Zupčevi vasi, je padla na dvorišča in si poskodovala desno nogo. Ivan Pastviček, deček iz zunanjosti, je pri prometu nesrečno poškodoval glavo. Jasica Šlek, županovna skrbka v Velenski, si je pri poskodovanju levi koleno zlomila in si poskodovala desno koleno.

BREŽIŠKE VESTI

Podpora rudarjem in Celulozi

Stališče Zveze komunistov naj oživljajo po samoupravni poti

Čeravno člani konference Zveze komunistov v Krškem za svojo prvo sejo 14. t. m. niso dobili v roke gradiva, ki bi usmerjalo v spodbudilo njihovo razpravo, so v sklepih na široko zajeli naloge, ki cakajo organizacije v novem obdobju.

V njih so poudarili, da morajo biti komunisti pobudniki vseh naprednih idej in akcij in da morajo na vsakem karku podpirati boj za reformo. V občini bodo nadaljevali akcijo za ustanovitev skupnosti za nova delovna mesta in spodbujati delovne organizacije, da bodo upoštale potrebe po povečanem zaposlovanju.

Komunisti so na konferenci sklenili, da bodo vztrajali pri iskanju dodatnih možnosti za zaposlitev senovskih

bodo sedanje organizacijske oblike in tako zagotovili boljše delo organizacij. Za poslavjanje članstva pripravljajo dolgoročni načrt.

Vsi ti sklepi predstavljajo za novi komite osnovo za delovni načrt, katerega pričakujejo v najkrajšem času. Ta naj točno opredeli, kakšne dolnosti cakajo komuniste v delovnih organizacijah, na vasi, v občinski skupnosti in drugih predstavnih organi-

J. T.

Izkoristite znižane cene!

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Krškem lahko dobite pralni stroj CANDY 45, ki je stal prej 2.910 dinarjev, sedaj pa so mu znižali ceno na 2.000 dinarjev.

Poceni nudijo v tej prodajalni tudi električni štednik TOBI, saj stane le 405 dinarjev.

Pri ELEKTROTEHNI so znižali ceno magnetofonom za 50 odstotkov. Prodajalna je dobro založena tudi z vsem elektroinstalacijskim in vodoinstalacijskim materialom ter akustiko.

(PO-E)

KAJ BI VI ZAPISALI TA TEDEN?

Miljenik Drago Slapar, ki je služboval na Senovem od 1958 do ukinitve postaje pred dvema letoma, pravi, da ljudje opuščajo pisanje. Veseli ga, da je pretepot po gozilih vedno manj, saj se ni prijetno ubediti s pijačami. Gostje pa imajo tudi boljši občutek, ce jih v javnem lokalnu mlinče ne nadleguje. »Dandanes je za 90 odst. bolje, kot je bilo pred leti,« pripoveduje. Ljudje so začeli spremnjevati svoje navade kmalu potem, ko so prišli na trg mopedi. Začeli so varčevati, se zadolževati in tako ni nikomur ostajalo denarja za zapisovanje. Čas motorizacije je prinesel s seboj druge prekrške. Največ jih se dogaja na cestah, ko vozniki ne upoštavajo predpisov, ko se vozijo višjimi ali pa celo brez izplačila. Vožnja brez izplačila najbolj mika mladino. Imeli smo primere, ko so prestopniki plačali tudi desetkrat več kazni za takovo vožnjo, kot bi jih veljal izpit.

J. S.

Lani 267.000 ton!

Rudarji na Senovem so v letu 1969 precej povečali storilnost. Nakopali so 267.000 ton premoga, čeprav je bilo zaposlenih 40 delavcev manj kot prejšnje leto. Ves premog so sproti prodali in decembra so moral celo ustaniti lokalno prodajo, da so lahko ustregli drugim narocnikom.

Jože Habinc: Pred Posavjem je odgovorna naloga: skrb za zaposlovanje ljudi v domači pokrajini. Ni prav, da smo glasni samo takrat, kadar nam voda teče v grio. Dokler je vse v najlepšem redu, naše organizacije spijo, zato niso dovolj pripravljene, ko nastopi kriza. Tudi pri nas v Celulozi smo se predočili organizaciji, da bodo to popravile.

Posavske občine so se vedno preveč razdrobile. Vedno so bile na prepihu, a trenutno sploh ne vemo, kam sodi katera od njih.

Zoran Dular: Ne smemo dopustiti, da člani ZK nastopajo v samoupravnih organih po lastni presoji in se ne ozirajo na stališča organizacije. Najti moramo oblike, da bodo komunisti zvedeli za vse težave v podjetjih pravočasno, in ne šele potem, ko je za ukrepanje že pozno. Komunisti v Celulozi, žal, nismo našli najboljše oblike za ustvarjalno sodelovanje znotraj podjetja in tudi ne v od-

Kostanjeviški otroški vrtec (na sliki) se stiska v neprimernih prostorih osnovne šole že več let. Pod skrbnem vodstvom vzgojiteljice Brede Strel se v vrtcu vzgaja in zabava 24 malčkov, katerih mamice so v glavnem zaposlene v Krškem. (Foto: S. Dokl)

Obrambne priprave v krajevne skupnosti

Medobčinski svet ZK za Posavje je na seji 16. januarja razpravljal o pripravah na vsejudski odpor. Medtem ko v občinah potekajo te priprave na zadovoljivi ravni, pa se v krajevne skupnosti in delovnih organizacijah tega se niso lotili. Svet je zato priporočil, da naj sleherna delovna in krajevna skupnost nadaljuje uresničevanje obrambnih načrtov v svojem okolju in začne načrtno proučevati prebivalstvo.

Smrt kosi v Podbočju

Gripa (amijka ali naša domača) je zahtevala tudi v Podbočju svoje žrtve. V decembri so umrli: Marija Žorič, mati štirih otrok, starca 54 let; Martin Colarič iz Zavoda, star 68 let; Franc Barbič iz Hrastka, star 76 let; Ana Colarič iz Kalc-Nakla, starca 83 let; Jože Jurečič iz Vel. Mračevega, star 76 let, in Franc Šmit iz Vel. Miralevga, star 56 let.

Z v prvem tednu januarja pa je umrla komaj 2 leti starca Zdenka Brutar. Tragikno je bilo to, da je ob Zdenkini smrti bil v bolnišnici v Novem mestu zaradi zastrupitve na roki njen oče in zaradi pljučnice nekaj let starejša sestra, ki zaradi bolezni nista mogla na pogreb.

V prvem tednu leta sta umrli Štefan Kodrič iz Protnagovev, star 62 let, in Joseta Colarič, star 90 let. Bila je ena najstarejša živalščik iz občine in krajevne skupnosti Podbočje. Kakor je razvidno, gripe torej ne pohira samo starejših, temveč tudi mlade.

J. S.

Polde Oblak v Münchenu

Obiskovalci kostanjeviških razstav se je gotovo spomnijo slikarja Leopolda Oblaka, ki je pred letom in pol razstavljal svoja dela v Lamutovem likovnem salonu. Rojak iz Gorenjske nam je sporočil, da trenutno razstavlja v Münchenu v galeriji Tretji svet. Razstava je bila odprtta 16. januarja in bo trajala do konca tega meseca.

POPRAVEK

V članku »Stisnjeni smo v milne protislovje«, ki je bil objavljen na strani 19. Dolenskega lista z dne 15. januarja 1970, je pomotoma napisano tudi naslednje: »Agrokombinatu so priporočili, naj preusmeri v kmetijski sklad tisti del sredstev, ki jih po zaključnem računu nakaže v poslovni sklad, sklad skupne porabe in neobvezni del rezervnega skladova.« Pravilno pa se mora glasiti takole: »Agrokombinatu so priporočili, naj v bodoči preusmeri v kmetijski sklad tisti del sredstev, ki jih vsako leto pogodbeno daje v sklad za negospodarske investicije občine Krško.«

Odlična krajevna samouprava

Konec januarja ali najkasneje v začetku februarja se bo v Krškem sestala občinska konferenca Socialistične zveze. Na njej bodo dopolnili pravila, nakar bo izvršni odbor podal oceno o delu krajevnih skupnosti. Te so povod v občini izredno dobro zaživele in tudi veliko napravile. Denar, s katerim so razpolagale, so mnogokrat uporabili s prispevkvi in pristojbnim delom občanov.

KRŠKE NOVICE

■ V KOMITEJU občinske konference ZK so bili na volilni konferenci izvoljeni: Milan Ravbar, Majda Blaževič, Ernest Breznikar, Jože Habinc, Andrej Kovačič, Dejanca Koželj, Slavko Lipar, Rafa Orošček, Jože Račič, Janez Rošker in Slavko Šrbar. — Sekretarsko dolžnost so zauptili Miranu Ravbarju.

■ UCITELJI PROMETNE VZGOJE so se 16. januarja sestrali v okviru komisije za varnost prometa. Zastopane so bile vse osnovne šole z območja krake občine. Na tem srečanju so sprejeli delovni program in predvideli priprave za letovanje tekmovanje iz znanja prometnih večin in prometnih predpisov. Tekmovanja bodo organizirale najprej šole, nato se bo na daljevalo v okviru občine in pozneje še v okviru medobčinske rešitve ter republike. Tekmovanje bo obsegalo testiranje, ocenjevalno vožnjo in spremetno vožnjo. Udeležili so se dogovorili, naj bi bilo občinsko tekmovanje sredi aprila.

■ UCITELJI PROMETNE VZGOJE so nam je za nekdanje napore in vestno delo oddočili z nagradami. Veselo smo bili presezeni in izrekli smo topis besede hvaljenosti za tako pozornost. Slovensko smo nadzeli z družbenim srečanjem v Podbočju, kjer smo v kramljanju predvsi nekaj prijetnih uric.

A. B.

Tehnička srednja šola v Krškem je letos uredila delavnice za praktični pouk elektrotehnične in strojne stroke. Na sliki: bodoča tehnik za stroj.

Foto: Jožica Teppey

Studenec ima svoj prapor

Krajevni organizaciji ZB na Studencu se je končno posrečilo zbrati ves denar za prapor, ki je stal 1.510 dinarjev. Največ zaslug za to, da je bila akcija uspešna, imajo dolgoletni predsednik krajevne organizacije Jože Stojs ter nekateri člani iz vrst invalidov in borcev. Kadaj bodo svečano razvili prapor, se bodo pogovorili na bližnjem občnem zboru. Zaenkrat se zahvaljujejo vsem, ki so prispevali za prapor. K. Z.

V Domu Svobode bodo televadili

Sola Krmelj bo televadeno v domu Svobode preurejena z novim odrom. Veliko razumevanje za to sta pokazala UO Svobode Krmelj in sindikalna podružnica METALNE Krmelj, ki sta to akcijo podprla z večjima zneskom. Pridržujejo tudi pomoč drugih organizacij in občinske skupščine.

B. D.

Šentjanž: pol denarja manjka

Po zagotovilu projektantov bo marca dokončan glavni načrt za gradnjo šentjanške televadnice, ki je nujno potrebna za delo osnovne šole, hkrati pa bi bila tudi prostor za kulturne prireditve. Predvideno je, da bo stavba, ki bi jo pripadla k osnovni šoli, stala skupaj z opremo 400 tisoč dinarjev. To je za kraj zelo veliko denarja in ga ni mogoče zbrati s krajenskim samoprispevkom, ki so ga v ta namen že zbirali, pa so z zbiranjem prenehali. Po dogovorih z upravnim odborom medobčinskega sklada za investicije v Šolstvo bi pol denarja iz tega sklada lahko dobili, vprašanje pa je, kje bi dobili še drugo polovico.

Letošnje naložbe LISCE

Po proizvodno-financnem načrtu konfekcije LISCA, ki ga je delavski svet podjetja sprejel ob koncu decembra, bo tovarna letos porabila za gospodarske naložbe skupno 17.333.000 novih dinarjev. Za modernizacijo krojilnice bo po načrtu porabljeno 496.400 dinarjev, za ureditev poskusnega tekočega traku 1.525.000 dinarjev, za gradnjo novih skladisti 11.359.000 dinarjev, v načrtu pa je tudi postavitev računskih strojev za obdelavo podatkov ter doigradije Tončevega doma na Lisci. Iz denarja, namenjenega skupnemu porabi, bo kupljenih šest stanovanj, 250.000 dinarjev bo namenjeno zasebnim gradnji, 144.000 dinarjev pa za gradnjo stanovanj borcov NOB.

SEVNIŠKI PAPERKI

■ PLAKETA LISCE ZA PLANICE. V torek je bil v kolodvorski restavraciji v Sevnici sklican zbor članov Planinskega društva Lisc. Občinski komite ZK je podelil društvu plaketo Lisce, ki spominja na pomembno prvo sejno novega vodstva Komunistične partije Jugoslavije, ki je bila leta 1933 v Tončkovem domu na Lisci.

■ PRIPRAVE NA PUSTOVJE. Prejšnji teden se je prvič sestal odbor, ki bo pripravil pustovanje 10. februarja. Razen pustovanja v dvorani živilskega doma je predviden tudi pustni spredel. Ko smo hoteli zvesti kaj več o tem, smo dobili odgovor, da so priprave znemrati se skrivnosti. Vse torej kaže, da bo letosno pustovanje živilske kot je načrtovanega sprevoda ni bilo.

■ VSAK MESEC BRZOTUR. Na životskih tekmovanjih je izkazalo, da ima konfekcija

Med razpravo na prvi seji novoizvoljene občinske konference SZDL. (Foto: Legan)

ZAPIS S SEJE PRVE OBČINSKE KONFERENČE SZDL V SEVNICI

Podpora SZDL je jamstvo za uspeh

Izredno velik prispevek pri vseh akcijah – Novi predsednik občinske konference je Jelko Stojs – Ostra kritika zaradi slabih cest

Po dveh letih in pol se je 16. januarja v Sevnici sestala nova občinska konferenca Socialistične zveze, ki je obravnavala dosedanje delo organizacije, izvolila novo vodstvo ter sprejela nekatere napotke za prihodnje delo. Konferenca je dopolnila tudi pravila organizacije.

Sejo je začel dosedanje predsednik občinske konference SZDL NIKO PEČNIK. V uvodni besedi je poudaril pomen volilnega programa, ki predvideva skladen razvoj vseh dejavnosti v občini in ki ga je treba dosledno izvajati. BORIS DEBELAK je govoril o delovanju organizacije med prebivalstvom. Poudaril je, da je premalo neposredno, ter opozoril na šibko pomoč mladinskim aktivom in društvom.

FRANC BEBER je vprašal, kaj je z gradnjo televadnice in prostorom za kulturne prireditve v Sentjanžu, govoril pa je tudi o razmerah na vasi, ki slijo mladega človeka, da bedi z zemljo. O kmetijstvu je govoril SLAVKO PESEC; poudaril je, da si brez večje organizirnosti, zagotovljenih cen in odkupa ni mogoče predstavljati resničnega napredka kmetijstva.

Dosedanji predsednik izvršnega odbora občinske konference SZDL JELKO STOJS je pohvalil delo večine krajevnih organizacij, saj so pripomogli do mnogih akcij – od volitev pa do gradenja cest in vodovodov. Opozoril je, da se ni urejen položaj krajevnih skupnosti in da jih je predvsem v te-

jih središčih trebu postaviti na mesto, ki jim pripada.

Po volitvah novega vodstva in komisij se je razprava nadaljevala. Vrsta udeležencev je ostra kritizirala odnos republiškega cestnega in novomeškega podjetja do vzdrževanja cest v sevnški občini, ki so v tem času razdeljane in težko prevozne. Na konferenci so sklenili, da bodo poslali protestno pismo republiškim organom in cestnemu podjetju.

Clanji konference iz Tržiča, Brega in Krmelja so govorili o nekaterih krajevnih problemih. Predsednik občinskega komiteja ZMS ALFRED ZELEZNICKI je poudarjal, da samouprava se ni dovolj zaživelka in da se krajevne skupnosti premalo ukvarjajo s problemi, ki spadajo bolj k njim kot k krajevnim družbeno-političnim organizacijam. Na njegove pripombe o pomankljivem delu občinske uprave je odgovarjal NACE VINTAR, tajnik občinske skupščine. Delal je, da so velike težave s pridobivanjem solanih ljudi, ker jim gospodarstvo ponuja mnogo večje osebne dohode.

O razvoju samouprave, političnem delovanju v občini, problemih zdravstvenega zavarovanja ter o pomenu radiske postaje, katere so ustavnitelj je postala tudi konferenca SZDL, je izvršno govoril VIKTOR AUER, predsednik sindikalnega sveta. JOZE KNEZ, podpredsednik Obs, je odgovarjal na nekatere pripombe delegatov, ki zadevajo delo občinske skupščine. Poudaril je, da se vedno znova potrjuje, kako po-

slavni več dobrih častnikov. Zdaj se dogovorili, da bodo vsak mesec igrali besedurni. V tem mesecu je bit previden tudi turnir za pridobitev črnite kategorije.

■ TUDI FOLKLORNA SKUPINA. Mladinski aktiv v konfekciji Jurjanika je dokazal, da je sposoben organizirati tudi kulturne prireditve. Zanimivo je, da je med mladimi zanimalo tudi za tolko. Ko so ogotavljali njih zetje za udejstvovanje v prostem času, jih je večje število odgovorilo, da bi sečelo sodelovati v folklorni skupini. Za narodne plese je zanimalo tudi v konfekciji Lisc.

■ SV. ROK HOČE K SEVNICI. Naselje Sv. Rok hoče sodelovati v krajevni organizaciji SZDL Sevnica in ne ved v krajevni organizaciji Drožanje. Po sklepku občinske konference SZDL bo nov izvršni odbor star preučil in predlagal spremembo, ce je upravičen.

■ VSAK MESEC BRZOTUR. Na životskih tekmovanjih je izkazalo, da ima konfekcija

Kritika za slab odziv

Studenec: občni zbor krajevne organizacije RK je sklenil še bolje poskrbeti za akcije

V prostorih osnovne šole na Studencu je bil 11. januarja zelo uspešen občni zbor krajevne organizacije RK. Uspeh je delno zmanjšal razmeroma slab odziv na predavanje Tonet Starca, zdravstvenega delavca z Impoljce, ki je pred zborom govoril o medicinski vedi, ki se ukvarja z zdravljenjem in nego ostarelih ljudi.

Kot je zboru poročal predsednik Alojz Tomazin, je bil

dosedanji odbor delaven. V razpravi pa so člani ostro kritizirali slab odziv na tansko poletno krvodajalsko akcijo, česarovo je občinski odbor Rdečega kriza organiziral prevoz s kombijem. Govorili so tudi o skrbri za stare ljudi, o povečevanju števila članov organizacije, ki bi lahko znašalo več sto, in ne samo 159. V vaseh Ponikve in Arto na primer nima organizacija zda jnobenerga člana.

Ob koncu so tudi sklenili, da bodo poskušali zbrati denar za nakup vmarice za prvo pomoci, saj so lani na poseben tečaj usposobili blizu 50 fantov in dekle za to delo. Po končanem občnem zboru so udeleženci obiskali hudo bolnega Matijo Selaka s Studenca.

K. ZORKO

Nihče ni odklonil prispevka

Kako je avtobusno postajališče pri Tržiču nujno potrebno, dokazuje odziv ljudi, ki jih je krajevna organizacija Socialistične zveze zahtevala, naj prispevajo vsaj nekaj denarja. Nikogar ni bilo, ki bi prispevek odklonil, in vse kaže, da se bo posrečilo zbrati vseh 3.850 dinarjev, kolikor bosta včela kovinsko ogrodje in streha, kar v krmeljski Metalni že delajo. Krajevna organizacija SZDL je zaprosila občino, naj pomaga pridobiti zemljišče, da bo postajališče cimprej postavljeno.

Odgovor Tržiču: počakati na vrsto

Na seji občinske konference SZDL v Sevnici so začetniki krajevne organizacije Tržiče opozorili na nujnost regulacijskih del ob Mirni. Voda je lani kar sedemkrat poplavila okoli 150 načrtnikov in njiv. Podpredsednik občinske skupščine Jože Knez je odgovoril, da je narejen načrt regulacijskih del, vendar je vprašanje, kdaj bodo dela tudi opravljena. Od vodnega prispevka se načere v občini le okoli 40 tisoč dinarjev na leto, kar je zelo malo v primerjavi s stroški regulacij.

Ledina: tudi letos predavanja

Krajevna organizacija SZDL Ledina na Zajcih gori ima letos v načrtu popravilo ceste Orešje – Zleteče, ki je za prebivalce velikega pomena. Kmetje iz teh krajev bi si radi ogledali sodobno kmetovanje avšinskega kmetov v zgornji Savinjski dolini. Zanimajo se tudi za zdravstvena in živilosdravstvena predavanja, ki so se že začela. Radi bi da bi občinski odbor Rdečega kriza prizadel tečaj prve pomoci, kar pa bo zaradi oddaljenosti verjetno težko izvedljivo.

RADIO SEVNICA

Na željo poslušalcev smo prestavili prizetek oddaji za eno nedeljske oddaje se pričenja od srede ob 12. uri, ob sredbi pa ob 17. uri.

Radio Sevnica oddaja poskušena na valovni dolžini 213 m ali 1400 KHz.

NEDELJA, 23. JANUARJA: ob 12.00 – Napoved sporeda, lokalna poročila in občinske novice, kronika – Reklame in oglasi. Obisk na Močilem – I. del od 1. do 10. del od 11. do 20. del od 21. do 30. del od 31. do 40. del od 41. do 50. del od 51. do 60. del od 61. do 70. del od 71. do 80. del od 81. do 90. del od 91. do 100. del od 101. do 110. del od 111. do 120. del od 121. do 130. del od 131. do 140. del od 141. do 150. del od 151. do 160. del od 161. do 170. del od 171. do 180. del od 181. do 190. del od 191. do 200. del od 201. do 210. del od 211. do 220. del od 221. do 230. del od 231. do 240. del od 241. do 250. del od 251. do 260. del od 261. do 270. del od 271. do 280. del od 281. do 290. del od 291. do 300. del od 301. do 310. del od 311. do 320. del od 321. do 330. del od 331. do 340. del od 341. do 350. del od 351. do 360. del od 361. do 370. del od 371. do 380. del od 381. do 390. del od 391. do 400. del od 401. do 410. del od 411. do 420. del od 421. do 430. del od 431. do 440. del od 441. do 450. del od 451. do 460. del od 461. do 470. del od 471. do 480. del od 481. do 490. del od 491. do 500. del od 501. do 510. del od 511. do 520. del od 521. do 530. del od 531. do 540. del od 541. do 550. del od 551. do 560. del od 561. do 570. del od 571. do 580. del od 581. do 590. del od 591. do 600. del od 601. do 610. del od 611. do 620. del od 621. do 630. del od 631. do 640. del od 641. do 650. del od 651. do 660. del od 661. do 670. del od 671. do 680. del od 681. do 690. del od 691. do 700. del od 701. do 710. del od 711. do 720. del od 721. do 730. del od 731. do 740. del od 741. do 750. del od 751. do 760. del od 761. do 770. del od 771. do 780. del od 781. do 790. del od 791. do 800. del od 801. do 810. del od 811. do 820. del od 821. do 830. del od 831. do 840. del od 841. do 850. del od 851. do 860. del od 861. do 870. del od 871. do 880. del od 881. do 890. del od 891. do 900. del od 901. do 910. del od 911. do 920. del od 921. do 930. del od 931. do 940. del od 941. do 950. del od 951. do 960. del od 961. do 970. del od 971. do 980. del od 981. do 990. del od 991. do 1000. del od 1001. do 1010. del od 1011. do 1020. del od 1021. do 1030. del od 1031. do 1040. del od 1041. do 1050. del od 1051. do 1060. del od 1061. do 1070. del od 1071. do 1080. del od 1081. do 1090. del od 1091. do 1100. del od 1101. do 1110. del od 1111. do 1120. del od 1121. do 1130. del od 1131. do 1140. del od 1141. do 1150. del od 1151. do 1160. del od 1161. do 1170. del od 1171. do 1180. del od 1181. do 1190. del od 1191. do 1200. del od 1201. do 1210. del od 1211. do 1220. del od 1221. do 1230. del od 1231. do 1240. del od 1241. do 1250. del od 1251. do 1260. del od 1261. do 1270. del od 1271. do 1280. del od 1281. do 1290. del od 1291. do 1300. del od 1301. do 1310. del od 1311. do 1320. del od 1321. do 1330. del od 1331. do 1340. del od 1341. do 1350. del od 1351. do 1360. del od 1361. do 1370. del od 1371. do 1380. del od 1381. do 1390. del od 1391. do 1400. del od 1401. do 1410. del od 1411. do 1420. del od 1421. do 1430. del od 1431. do 1440. del od 1441. do 1450. del od 1451. do 1460. del od 1461. do 1470. del od 1471. do 1480. del od 1481. do 1490. del od 1491. do 1500. del od 1501. do 1510. del od 1511. do 1520. del od 1521. do 1530. del od 1531. do 1540. del od 1541. do 1550. del od 1551. do 1560. del od 1561. do 1570. del od 1571. do 1580. del od 1581. do 1590. del od 1591. do 1600. del od 1601. do 1610. del od 1611. do 1620. del od 1621. do 1630. del od 1631. do 1640. del od 1641. do 1650. del od 1651. do 1660. del od 1661. do 1670. del od 1671. do 1680. del od 1681. do 1690. del od 1691. do 1700. del od 1701. do 1710.

TREBNJE: motiv teh dni iz letošnje »čudne« zime. (Foto: Legan)

DANES OBRAČUN DELA SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Sindikate čaka še cela vrsta nalog

Vsi sklepi z zadnjega občnega zbora niso bili povsem uresničeni

Danes popoldne se bodo v sejni sobi v Trebnjem ob 14. uri sestali delegati na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta, da bi ocenili delo sindikalnih organizacij od zadnjega občnega zboru, ki je bil pred dvema letoma, ter sprejeli smernice za delo v prihodnje.

V minulem razgibanem obdobju, ko je gospodarskemu zaostajanju sledil ponoven vzpon, delno spodbujen tudi s ponovnim počasnim razvrednotenjem denarja, so se sindikalne podružnice in občinsko sindikalno vodstvo trčevali z mnogimi težavami. V gradivu, ki je pripravljeno za zasedanje, je ugotovljeno, da je vrsta stvari, s katerimi se sindikati ne morejo spoprijaziti, zato je njihova največja naloga, da jih spreminjajo in izboljšujejo.

Delovne organizacije treba nje občine so povečani majhni in nimajo razviten strokovnih služb. Veliko je obratov, ki imajo svoje sedede v drugih občinah. Nerasčleneni medsebojni odnosi, premo dolodenje pravice in dolnosti ter pristojnosti, pomajkanja materialne podlage, nedovolj velika možnost vplivanja na odločitve, vse to ovrta razvoj samouprave v teh obratih in po svoje kri delo sindikalnih podružnic. Pomembna naloga sindikatov je torej: vplivati na oblikovanje takih odnosov, ki bodo združevanje podjetij pospeševali, ne pa zavirali.

Sindikati se nikakor ne morejo spoprijazniti s slabo kva-

lifikacijsko strukturo zaposlenih, ki se veliko prepodaja izboljšuje iz več vzrokov. Povrečni zaslužki v občini še vedno bistveno zaostajajo za povpreči v vsej Sloveniji, da o razvitenih območjih sploh ne govorimo. Da se solanljude v občini premalo zaposlujejo, vpliva tudi zaostavljenja družbenega stanovanjskega gradnje ter zaostanjanje družbenega standarda.

Za trebanjsko občino je značilno tudi počasno naraščanje zaposlenosti ter veliko število kmečkega prebivalstva.

M. L.

Zamujeno lahko nadoknadite

Delavska univerza nudi priložnost, da dokončate osnovno šolo - Pouk

da dokončate se bo začel 3. februarja

3. februarja se bo v Trebnjem začela večerna osnovna šola, za katero se je doslej prijavilo 31 ljudi, ki nimajo dokončane osnovne sole.

Prejšnji teden je bil v Trebnjem sestanek s starši, na katerem so se pogovorili o nekaterih podrobnostih.

Pouk se bo začel najprej v 7. razredu in bo trajal do maja, septembra pa se bo začel pouk za osmini razred in bo trajal do decembra. Po koncu solanja bodo dobili učenci spričevala, ki bodo veljala enako, kot če bi obiskovali pouk v redni šoli.

M. L.

Dogovorjeno je, da bodo tudi delovne organizacije, kjer so obiskovalci večerne sole zaposleni, prispevale del denarja za plačilo stroškov.

Prav bi bilo, da bi v podobnih primerih vodstva delovnih organizacij pokazala še več razumevanja za izobraževanje ljudi, poudarjajo pri delavski univerzi.

Skupni stroški šole bodo presegli 10.000 novih dinarjev. Ker bodo znašali na posameznika manj, če bo prijavil več, delavska univerza se vedno zbirajo prijave in poziva vse tiste, ki osnovne sole nimajo dokončane (teh pa je v občini).

Na zadnji seji je občinska skupščina Trebnje imenovala upravni odbor novoustanovljenega komunalnega skladu. Za predsednika je bil izvoljen Janez Mihevc, za podpredsednika Jože Govednik, za člane pa: Tone Pate, Tone Židar, Ivan Janežič, Aloja Jarc, Ciril Pungarčnik, Jože Kastelic in Jože Godnjavec. Skupščina je imenovala za veterinarskega inšpekторja tudi veterinarja Cvetka Bunca. Kot sodnika občinskega sodišča je razrešila Miha Plota, ki je bil izvoljen za sodnika občinskega sodišča v Ljubljani.

M. L.

V soboto popoldne ob štirih bodo v večji osnovni šoli v Trebnjem slovesno odprli razstavo slik Antona Plemija iz Ljubljane. Uvodno besedo bo imel umetnostni kritik Mirko Juteršek. Plemija že poznamo kot prizadevnega člena tabora slovenskih likovnih samorastnikov iz let 1968 in 1969, zdaj pa bo pokazal bogato žetev svojega dela iz zadnjega časa.

Ob 19.30 pa bo v prostrem domu v Trebnjem zanimiv koncert pesmi in glasbe narodov Jugoslavije. Gostovalo bo kulturno in umetniško društvo »Dranjan« Markovič iz Obrenovca, ki bo v nedeljo popoldne ta koncert ponovilo v Mokronugu.

M. L.

Na zadnji seji je občinska skupščina Trebnje imenovala upravni odbor novoustanovljenega komunalnega skladu. Za predsednika je bil izvoljen Janez Mihevc, za podpredsednika Jože Govednik, za člane pa: Tone Pate, Tone Židar, Ivan Janežič, Aloja Jarc, Ciril Pungarčnik, Jože Kastelic in Jože Godnjavec. Skupščina je imenovala za veterinarskega inšpekторja tudi veterinarja Cvetka Bunca. Kot sodnika občinskega sodišča je razrešila Miha Plota, ki je bil izvoljen za sodnika občinskega sodišča v Ljubljani.

M. L.

Oglašujte v Dol. listu!

PRED NOVO AKCIJO GASILCEV

Zgradili bodo nov dom

Imenovan je pripravljalni odbor za gradnjo doma v Trebnjem - Predviden je tudi prvi denar

V petletnem načrtu razvoja gasilstva v trebanjski občini je določeno, da bo Trebnje dobilo nov gasilski dom, v letošnjem proračunu občinskega sklada je že predvideno 15.000 novih dinarjev za načrt in nekatere druge pripravljive dela. Kot je razvidno iz dogovarjanja v minulem tednu, s tem soglašajo občinska gasilska zveza, vodstvo gasilskega sklada in predsedstvo občinske skupščine.

Dosedanji gasilski dom je za osrednje gasilsko društvo in sedež občinske gasilske zveze več kot skromen in neprimeren. Gasilska zveza ima pisarno kar v zasebni hiši tajnika Ivana Novaka, gasilci nimajo primernega prostora za sestajanje. Nov dom je potreben zgraditi tudi zaradi potreb civilne zaščite in narodne obrambe.

Na letnem občnem zboru trebanjskega gasilskega društva so 11. januarja imenovali poseben odbor pod predsedstvom Jožeta Zupančiča, ki bo začel s pripravami in s pomočjo strokovnih služb izbral tudi primeren prostor. Do občnega zборa občinske zveze, ki bo zadnjo nedeljo v aprilu, naj bi bile pripravljene na-

tancne obdelane in utemeljene zamisli, o katerih bo razpravljal tudi občni zbor.

M. L.

Brizgalna tudi v Zagorici

Vaščani Zagorice in bližnjih vasi se ne dajo: v okviru svojega gasilskega društva so zbrali 13.500 dinarjev, občinski gasilski sklad pa jim bo dal 4.000 dinarjev in že so kupili sodobno gasilsko brizgalno. V trebanjski občini je zdaj 29 motornih brizgal, letos pa jih bosta kupili še društvi v Ponikvah in Jesenicah. Za dobrniško gasilsko društvo bo gasilski sklad pomagal kupiti gasilski avtomobil.

V. Gaber: zanimanje za tečaj

28 gospodinj, mlajših in starejših, se je prijavilo za gospodinski tečaj v Velikem Gabru, ki bo v februarju in bo trajal okoli 10 dni. Poučbo obsegal praktični in teoretični del, stroške pa bodo piacale prijavljenke same. Pri tečaju delavska univerza Trebnje, ki pomaga pri organizaciji, stroškov svoje režije ne bo zaračunala.

OCENA OBČINSKEGA KOMITEJA ZK

Kaj zdaj - po konferenci

Naloge komunistov po republiški konferenci - Prvi izmed 4 seminarjev je bil že v četrtek

Te dni potekajo sestanki krajevnih organizacij Zveze komunistov, posvečeni delu in nalogam komunistov po republiški konferenci ZK. Tako je prejšnji teden sklenil občinski komite ZK, ki je ocenjeval republiško konferenco in njenou resolucijo.

Clini občinskega vodstva ZK so ugotavljali, da je sprejeta resolucija dobra predvsem zaradi tega, ker se v njej zrcalijo stališča in misijenje komunistov na terenu, v krajevnih organizacijah. Resolucija zajema tudi predlog in priporabe, ki so jih posredovali komunisti Dolenjske in ki so izrednega pomena za razvoj tega območja.

M. L.

Slovenije.

Ema izmed oblik delovanja po konferenci so tudi storje seminarji, ki jih bodo priredili za vodstva krajevnih organizacij. Prvi tak seminar na nalogah komunistov v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah je bil že v četrtek, trije pa so še na vrsti. V okviru medobčinskega sveta ZK je organiziran tudi seminar za mlade komuniste, ki se je začel včeraj v Dolenjskih Toplicah. Seminarji imajo na sporedu pomembna vprašanja, ki zanimalo člane organizacije.

M. L.

KS Mirna bi pomagala Ševnici

Če se bodo vaščani Ševnici letos vendarle odločili za gradnjo vaškega vodovoda, jim bo pri delu pomagala tudi krajevna skupnost Mirna. Tako je zapisano v njenem delovnem programu, podobne akcije v Zabrdju. Migoleti in Selu pa so že dokazale, da svet krajevne skupnosti svoje obljube tudi izpoljuje - pod enim samim pogojem: da pri njih sodelujejo prebivalci sami.

M. L.

Danes znova o kmetijstvu

Po sklepu občinske skupščine Trebnje iz sredine leta je bilo svetu za kmetijstvo in gozdarstvo načrto, naj v sodelovanju s strokovnimi službami pripravi poročilo o možnostih gozdarjenja v zasebnem kmetijstvu. Tako poročilo je pripravljeno, danes pa bo o tem razpravljala tudi občinska skupščina. Na dnevnem redu je razveden tega še poročilo o delu Zavoda za spomenisko varstvo za občino Trebnje, predlog srednjoročnega programa razvoja gasilstva ter nekateri odkoli.

Voda do Sv. Helene

Mirenska krajevna skupnost ima v načrtu, da bo letos napeljala vodovodno omrežje do pokopalnišča pri Sv. Helenu. Hkrati s tem bodo dobili vodo tudi prebivalci bližnje vasi, zato vodstvo krajevne skupnosti meni, da ne bo posebno težko zbrati potrebnega denarja. Krajevna skupnost si bo tudi prizadevala, da bi pokopalnišče povečalo in zgradili mrlisko vežico. Mirna se nato veča in bo stiska na pokopalnišču vse večja.

FELIKS GRANDOVEC

Ob zvoki godbe na pihala in petju pevskega zabora so minuli teden prebivalci Dobrniške doline v velikem številu pospremili na zadnjo pot Feliksa Grandovca iz Preske pri Dobrniču, očeta 12 otrok, od katerih jih 11 se živi.

Feliks se je rodil 31. avgusta 1895 v Preski. Izučil se je za čevljarija in s težavo preživel veliko družino, posebno se ker je bil v prvi svetovni vojni težko ranjen in je bil invalid. V zadnji vojni sta dva izmed treh njegovih sinov

delovala kot partizana v narodnoosvobodilnem boju.

Od leta 1950 je bil Feliks član Zveze komunistov. Vse skozi je delal tudi v vodstvu krajevne organizacije invalidov. V imenu vaščanov Preske se je pri domu poslovil od njega Feliks Pekolj, pri grobu pa sekretar krajevne organizacije ZK Trebnje Janez Mihelc.

M. L.

TREBANJSKE IVERI

■ VECJA POSOJILA: Upravni zbor Jožeta Slaka-Silva je minuli teden sklenil povečati posojila, ki jih daje dijakom in studentom, katerih starši ne smorejo plačevati solanja. Na novo so dodeli posojila starim prešicem.

■ SE EN TECAJ. V travnju zbirajo prijave za šivilski in kraljni tečaj. Nasadnje je tak tečaj organiziral mirenska Tovarna svinčnih strojev.

■ PRIPRAVE NA SKUPSCINE. Občinski odbor ZB je minuli teden skliceval predstavnike krajevnih organizacij, z katerimi so se pogovorili o bližnjih letnih skupscinah, ki bodo opravljene do marca. V nedeljo so nekateri krajevne organizacije že imeli pripravljene sestanke.

DOLENJSKI LIST 23

Opravičeno odsotni

Jamarska selekcija Kočevje je na zadnji sestanek, na katerem so razpravljali o finančnih potrebah za svoje delo v letu 1970. povabila tudi predstavnike občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij. Seveda so jih jamarji nameravali zaprositi za denarno pomoč. Vendar so posabili na vabilo napisati uro, kdaj bo sestanek. Ta spodrljaj pa je prišel povabiljenim kar prav, saj so imeli tako zanesljivo opravičilo za odsotnost, čeprav bi lahko po telefonu vprašali, katero uro bo sestanek!

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah a sadjem in zelenjavu v Kočevju in Ribnici naslednja maloprodajna cena:

	Kočevje: Ribnica: (cena v din za kg)
krompir	0,85 0,80
sveže zelje	2,80 2,50
kišio zelje	2,80 2,50
kišia repa	2,80 2,50
ohrov	3,00 —
cvetasta	3,00 5,20
fižol v	— —
zrnji	5,65 4,50 do 7,00
čebula	3,80 3,80
česen	13,20 13,00
solata	4,70 5,00
spinat	— 8,00
korosje	2,00 2,00
peterilj	6,00 4,00
radič	14,00 11,50
jabolka	1,20 do 2,30 1,00
gruslje	5,00 5,00
limone	6,00 6,20
mandarince	6,50 6,20
pomaranče	5,80 5,30
banane	6,20 6,20
ananas	— —
lajca (cena za kos)	7,00 9,70

Jedrnato pojasnilo

Na nedavnem občnem zboru Društva prijateljev mladine Kočevje je predsednik v poročilu predlagal, naj bi spremembi pravila društva tako, da občni zbor v bodoče ne bi bil vsako leto, ampak vsaki dve leti.

Delovni predsednik je dal predlog v razpravo in zaprosil prisotne, naj povede, ce je podobna praksa tudi v drugih organizacijah in zakaj je ta nujnost potrebna.

Kratko in jedrnato pojasnilo je dal Andrej Arko: — Taka praksa je tudi drugod, in sicer predvsem zato, ker je vsako leto težko učlaniti predsednika!

Društva brez zvez

V ribniški občini delujejo turistična društva v Ribnici, Sodražici, Ortniku Loškem potoku in pri Sv. Gregorju. Gregorsko društvo je bilo ustavljeno zadnje. Da bi ta društva skladno delovala (z ozirom na program razvoja turizma v občini), bi bilo prav, da bi ustavljeno turistično zvezo, ki bi povezovala vse društva v občini. Zelo verjetno bi kazalo tako zvezo ustavljati za vso Zahodno Dolenjsko. Zdaj namreč turistična društva na tem območju niso vključena v nobeno zvezo.

Sprememba naslova!

Naročniki so spremembo svojih naslovov na sporodijo oba naslova. Dogaja se da uporabijo samo enega, kar pa ima možnosti na vseh naročnikov in takrat je vsekakor in mineton svetovno ne moremo vrednu. Čeprav naslov je treba spremeniti.

Prizadenvni člani foto-kino kluba na osnovni šoli v Kočevju so lani s svojim filmom »Jaz, kolesar« zasedli drugo mesto na jugoslovanski reviji pionirskega filma. 30 članov krožka počrtovalno vodi in v zgaja tovarš Brus (na sliki s fanti v temnici) — Foto kino-club osnovne šole v Kočevju

Bo kultura še vedno brez denarja?

Kultura v kočevski občini nazaduje, ker dobiva iz leta v leto manj denarja — Tudi letos se ji ne obetajo lepši časi, če se ne bo zgodilo kaj posebnega — Le redke kulturne organizacije še delajo

Pred kratkim je predsednik občinske skupščine Kočevje Miro Hegler sprejel predstavnike občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij (ZKPO), ki jih je vodil predsednik Ivan Brdar.

Predstavniki Zveze kulturno-prosvetnih organizacij so v razgovoru poudarili, da kultura v občini ne le zastaja, ampak celo nazaduje, ker dobita iz leta v leto manj družbene pomoči. Delajo le še redka podeželska društva, v mestu pa godba, Likovni salon,

knjižnica in gimnazijsko MKUD »Matej Bora«.

Nadalje so predsednika seznanili z delovnim programom ZKPO za leto, ki predvideva gostovanje raznih kulturnih skupin iz Ljubljane in Kočevja, delo Likovnega salona in potajočega kina, pomoč

nekaterim društvom na zeljih, rednejšo in primernejšo dotacijo kočevski knjižnici in obnovitev nekaterih kulturnih skupin, predvsem prvotega zbornika.

Predsednik Miro Hegler je priznal, da daje občinska skupščina pač toliko, kolikor more oziroma je zmožna. Opozoril je, da bo morala občinska skupščina zelo verjetno letos nameniti še več za potrebe izobraževanja in vlogo, kar pomeni, da bo ostalo za ostale dejavnosti, ki se finansirajo iz občinskega proračuna (med drugim tudi za kulturo), še manj denarja. Poudaril je, da občinska skupščina še ni našla izboda iz težav, ki se obetajo. Vendar se bo nekaterim predlogom republike izobraževalne skupnosti, ki bi zelo občutno prizadeli občinski proračun, odločno upri.

Predstavniki Zveze kulturno-prosvetnih organizacij so predsednika nadalje seznanili s pripravami za izdelavo dolgoročnega razvoja kulture v občini, z ustvarjanjem kulturne skupnosti in težavami posameznih kulturnih organizacij. Predlagali so, naj bi našli način, da bi delovne organizacije neposredno namenjale več denarja za kulturo.

Predsednik skupščine je menil, da je to res ena izmed najbolj stvarnih možnosti, vendar pa drugi strani še vedno velja načelo, naj bi delovnih organizacij ne obremenjevali preveč z raznimi prispevki.

Gibanje prebivalstva

V deci lani so bili na območju matičnega urada Kočevje rojeni 2 dečki in 2 dekleci. Porodilo se je 8 parov.

Umrl so: Marija Zagari, gospodinja iz Stare cerkve 37, starca 67 let; Ana Šlipič, gospodinja iz Stare cerkve 48, starca 76 let; Teresija Mikš, upokojenka z Miklo pri Kočevju 27, starca 70 let; Alojzija Klančar, upokojenka iz Kočevja, Roščica cesta 40/a, starca 68 let; Marija Lampič, gospodinja iz Velikega vrha 8, umrla v Salki vasi 54, starca 76 let; Marija Nose, kmetica iz Kolencu vasi 10, starca 79 let; Jakob Glad, upokojenec iz Kočevja, Ljubljanska cesta 41, starca 56 let; Cecilia Vidmar, preutiskarica iz Kolencu vasi 6, starca 69 let; Alojz Boh, kmet iz Jurjevice 1, starca 69 let.

J. P.

Pri ZIDARJU Kočevje se je doslej upokojilo 42 članov kolektiva — Pogostitve ob zaključku leta se je udeležilo 26 upokojencev — Najmlajši, ki je moral točiti, šteje 62 let — Upokojenci hvaležni podjetju

Splošno gradbeno podjetje ZIDAR je tudi ob koncu lanskega leta povabilo na prijateljsko srečanje svoje upokojence. Sestanek je bil v HOTELU PUGLED v Kočevju.

Na srečanje je prislo 26 sim vino in skrbeti, da kožari niso bili prazni. Direktor podjetja inž. Oto Devjak je upokojencem pričkal sedanje stanje v podjetju. Pojasnilo o napredku so upokojenci sprejeli z zadovoljstvom, saj so bili pravoniči tisto pokolenje ustvarjalcev v podjetju, ki je oralno ledino gradbeništva v Kočevju, v slabih in dobrih časih podjetja. Trdo in vztrajno so delali vse do upokojitve.

Po živahnem razgovoru o podjetju se je začelo prav A. ARKO

prijetno razpoloženje in že so zapeli stare domače fantovske pesmi. Vsem prisotnim je razdelil računovodja Bruno Ciglic kuverte z novoletnimi voščilom, v katerih je bilo tudi 50 din za popotnico, razen tega pa še denar za povrnitev stroškov. Tistim, ki so bili iz katerega koli vzroka zadrgani, so poslali čestitke na dom. Skupno je bilo do sedaj v podjetju upokojenih 42 članov kolektiva. Podjetju se je za povabilo in darila zahvalil najstarejši upokojenec. Z zadovoljstvom so se razšli in krepko stiskali roke z željo, da se letos ponovno snidejo na podobni prireditvi.

A. ARKO

Svojega pismonoša hvalijo

Prebivalci Rudnika, Salke vasi, Zeljn in Klinje vasi trdijo, da takega pismonoša, kot je Cop, še niso imeli — Vedno dobivajo v redu pošto

Redko se zgodi, da poščelo ljudje novinarja zato, da bi koga ali kaj pohvili. Tokrat pa se je to zgodilo.

Vlado Živkovič, član krajne organizacije Socialistične zveze za območje Rudnika, Salke vasi, Zeljn in Klinje vasi, ter Ivan Rus iz Klinje vasi sta prisluški in predlagala, naj v Dolenjskem listu pohvamo v imenu vseh vasičnih teh naselij pismonoščo kočevske pošte Jozza Copja. Zaradi tega, da v vsem povojnem obdobju na njihovem območju ni bilo tako vesnega, dobrega in prizadenvnega pismonošča, ki bi s tako od-

J. PRIMC

Vestni in priljubljeni pismonošči kočevske pošte Cop. (Foto: Primc)

Zdaj od besed k dejanjem!

Končno so v kočevski občini ugotovili, da je bilo izrečenih že dovolj besed o zasebnem kmetijstvu v občini, ki hira, in da je treba preiti k dejanju.

Za začetek je občinska skupščina izvestila analizo zasebnega kmetijstva.

Z rezultati analize bodo se znanili tudi razne republike organe in organizacije.

Križ s predsednikom

Ob nedavnem pregledu dohodkov in izdatkov za lani so člani upravnega odbora Turističnega društva Kočevje ugotovili, da si njihov predsednik Karel Rigler za lani spet ni izplačal vsega (sicer skromnega) honorarja za svoje delo v turistični pisarni oziroma prodajalni spominkov. Podobno jim je zagodeles, že nekajkrat (ko pa je društvo za izdajo prospektov manjkalo denarja, je bil takoj pripravljen založiti svoj denar). Ta tako imajo drugod težave z ljudmi, ki bi radi za svoje delo dobili čimveč, pri Turističnem društvu Kočevje pa je prav obratno.

Odborniki občinske skupščine so na zadnji seji predlagali naj bi ta analiza ne zajela le stanje in razvoj zasebnega kmetijstva, ampak vse možne dejavnosti bodočega razvoja podeželja. Poudarili so, da bi morali pri tem upoštevati predvsem možno-

„Zakaj ne pišete o kriminalu na občinski upravi?“

Na pobudo ribniških občanov smo le zbrali toliko podatkov, kolikor se je dalo

Ze dalj časa se v Ribnici govorji o »kriminalu v občinski upravi, o katerem časopisi nič ne poročajo, medtem ko pišejo o drugih, manj pomembnih zadevah.«

Najprej smo se pozanimali pri predsedniku občinske skupščine Bogu Abrahamsbergu, koliko resnice je na teh govoricah.

Priznal je, da je nekaj res, vendar ni hotel dati nobene izjave. Občinska skupščina je namreč na zadnji seji sklenila, da o tej zadevi ne sme nihče dajati izjav, dokler ne bo vse razčiščeno pred sodiščem.

Pri občinskem javnem tožilcu v Kočevju Alojzu Petku pa smo zvedeli, da gre za denar ob živinskih potrošilnikov (takso), ki ni bila nakazana na račun pri Službi družbenega knjigovodstva. V tistem obdobju je te posle opravljala Poldka Mate, nadomeščale pa so jo včasih še nekatere druge uslužbenke. Ker gre za večjo vsoto denarja, je občinsko javno tožilstvo Kočevje odstopilo zadovoljstvu javnemu tožilstvu v Ljubljani.

Iz neuradnih, vendar kar najbolj zanesljivih virov pa smo zvedeli še, da so zaradi te zadeve, čeprav še ni do-

RADI BI ZVEDELI

Davek za les se lahko zniža

Vendar le v primerih, če je v družini stiska

Odbornik občinske skupščine Ribnica Anton Arko je vprašal, če se lahko zniža davek od posekanega in razrezanega lesa za domaco porabo.

Dobil je naslednji odgovor: Davčnim zavezancem, ki preživijo več kot dva mlaodelna otroka ali za delo nezmožna družinska član, a njihov letni osebni dohodek ne presega 1.200 din, se za vsakega tretjega in nadaljnega člana (mladoletnega ali za delo nezmožnega) lahko odmerjeni prispevek zniža za 10 odstotkov.

Zavezancem, ki nimajo za delo nezmožnih družinskih članov, a osebni dohodek vseh članov gospodinjstva ne presega 4.000 din, se prispevek zniža za polovico. Zavezancem se prispevek

ustrezeno zniža tudi, če so imeli v letu več kot 200 din izdatkov za zdravljenje družinskih članov ali za njihov pogreb.

Izjemoma pa se dolg zaračun prispevkov in davkov lahko odpisne delno ali v celoti, če bi z isterjavo spravili v nevarnosti nujno preživljanje zavezanca oziroma njegove družine.

V občini Ribnica pa se davek lahko zniža še za razrezales, če je bil podarjen za javne potrebe ali pa če ga je uporabil lastnik za svoje potrebe, ker ga je prizadela elementarna nesreča.

Volitve in imenovanja

Novo vodstvo občinskega sindikalnega sveta

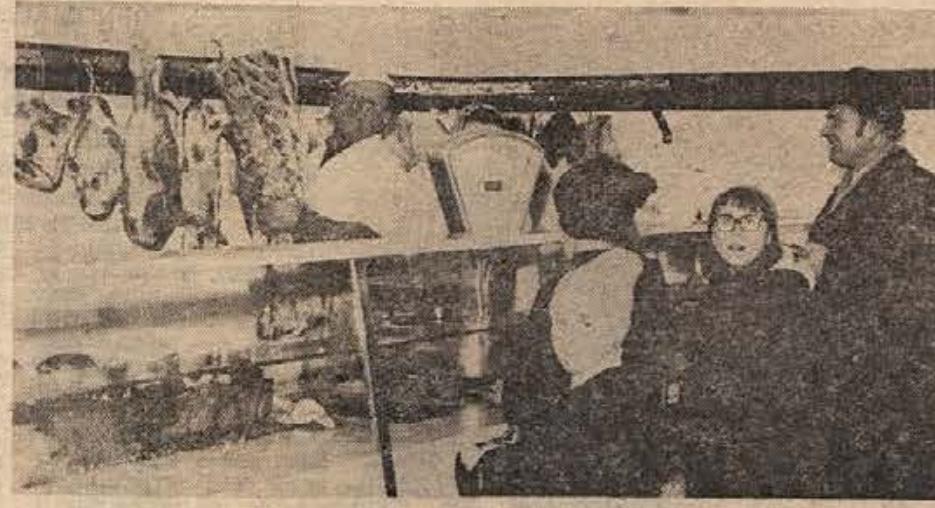
Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Ribnici so bili izvoljeni za člane novega plenuma: Jože Andoljšek — INLES Ribnica, Ivan Anzelje — Smrekas Loški potok, Katica Arko — SUNKO Jurjevič, Bogdan Adamčič — PLETENINA Sodražica, Ciril Gril — občinska skupščina Ribnica, Ivan Ilc — ZICNICA Ribnica, Alojz Kos — KOMUNALA Ribnica, dr. Marjan Klun — zdravstveni dom Ribnica, Jože Klun — INLES Ribnica.

Rezervirano za vikende

V ribniški občini so doslej rezervirali za gradnjo vikendov nekatera območja na Travni gori, Bregu, Velikih Poljanah in pri Danah, predvidoma pa bodo se del Slemen. Na vseh rezerviranih območjih z izjemo Slemen so zasebniki ali delovne organizacije že zaprosile za gradnjo vikend hišic ali pa jih gradijo oziroma so jih dogradili. Največje je bilo doslej zanimanje za Travno goro in Velike Poljane.

Na prvi seji novoizvoljenega vodstva sindikata so izvolili predsedstvo, ki steje sedem članov. Za predsednika občinskega sindikalnega sveta je bil ponovno izvoljen Franco Zajc, za tajnika Karel Oražem, za člane pa še Jože Andoljšek, Ciril Gril, inž. Andrej Mihič, Leopold Zlindra in Jože Klun.

K. ORAZEM

O sodražki mesariji, kvaliteti mesnih izdekov in velikem ugledu, ki ga uživa pri potrošnikih v Ribniški dolini, smo v našem listu že pisali. Zasebni mesar Jože Arko je pred kratkim preselil prodajalno mesa v nove prostore na trgu v Sodražici. Nova prodajalna je sodobno urejena na splošno zadovoljstvo potrošnikov. Dobar glas gre v deveto vas, pravi star pregovor, zato ni nič čudnega, če prihaja v sodražko mesarijo kupci tudi iz oddaljenih krajev. (Foto: Mohar)

OB OBISKU PREDSEDNIKA CK ZKS FRANCA POPITA V SODRAŽICI

Za ženske v Sodražici še ni kruha

Domača podjetja bi lahko združila denar in ustavnila obrat za zaposlitve žensk — Ne čakajmo le na tuja podjetja! — Za uspešen napredok turizma potrebno tudi družbeno gostinstvo, ne le zasebno

V Sodražici so se predstavniki domačih organizacij pogovarjali z njim o organizacijskih in gospodarskih vprašanjih. Med gospodarskimi vprašanjimi sta bili najpomembnejši: zaposlovanje žensk in razvoj turizma.

Pred dvema letoma je podjetje TORBICA iz Ljubljane ukinilo svoj obrat v Sodražici in nam zapustilo dokaj žalostno dedištvo — nad dvajset nezaposlenih delavk. Temu številu se vsako leto pridružuje še dekleta z dokucano osnovno solo, ki so cistega ali polproletarskega porekla. Vsa ta avsobodna delovna sila pa teži na širše območje Sodražice. Zato je bilo v zadnjem času storitev, da mnogo korakov pri podjetju TRIKON Kočevje in SKNU Zapuže. Vse pa je ostalo le na ravni razgovorov, ker ni bilo denarja za ustavitev proizvodnega obrata.

Decembra lani sta obiskala podjetja ZIMA Ljubljana dva občinska odbornika z območja Sodražice. Ker je v Sodražici na razpolago prostor in dobro ohranjena stavba, bo (kot je objavil direktor ZIME) v doglednem času verjetno le prislo do otvoritve njihovega obrata. Iz razgovora se je dalo razumeti, da naj bi začeli skromno (z manjšo skupino delavk), potem pa bi z ozirom na potrebe podjetja postopoma zaposlovali nove.

Vse to pa je zastrel način reševanja iz revščine in končno tudi prosjačenje. Dokaj dobro stoječi domači podjetji INLES Ribnica, ki ima svoj obrat tudi v Sodražici, bi prav gotovo lahko združili nekaj svojega denarja in ustavili primeren obrat za zaposlitev žensk. Tako bi ostal domači dohodek in

seveda tudi dekleta, ki se zdaj zaposljujejo in celo menjajo v Nemčiji!

V neuradnem delu pogovora je bilo izrečenih precej misli o bodočem turističnem razvoju Sodražice. Tudi tu je najpomembnejši dejavnik dekleta, ki se zdaj zaposljujejo in celo menjajo v Nemčiji!

Priznati je treba, da je Sodražica z modernizacijo cešte do Zlebica in s cesto na Travno goro mnogo pridobila. Nova vlečnica pa odpira neslutene možnosti za razvoj zimskega turizma. Po vseh predvidevanjih pa naj bi podobno napredoval tudi letni turizem s središčem na Travni gori. Od turizma upravljajo tudi gospodarski uspeh.

Smrt je imela lani obilno žetev. V mrljške knjige so vpisali smrt 124 občanov. Pri smrtni je bilo med spoloma obratno razmerje kot pri rojstvih. Med umrli je 75 moških, žensk pa le 49. Vzrok, da pobira smrt pogosteje moške kot ženske, je predvsem ta, da so moški med vojno bolj trplji. Zaradi posledic vojne umirajo najpogosteje borci in interniranci.

Pri matičnem uradu Ribnica in matičnih uradih v Ljubljani je sklenilo zakonsko zvez-

zo žalost je potekala razprava dokaj enostransko, kot da ima bodočnost le zasebno gostinstvo. Nedvomno pa se bo v turizem na našem območju moralno vključiti tudi družbeno gostinstvo!

N. N.

100.000 din bo treba

Pri občinski skupščini Ribnica je bil lani ustavljena sklad za pospeševanje kmetijstva. Za opravljanje njegovih nalog v letu 1970 bi bil potreben zagotoviti skladu 100.000 din. Sklad bi plačal letos predvsem naslednja dela: organizacijo tečajev in predavanj za izobraževanje kmetov, izdelavo usmeritvenih programov kmetij, regresiranje 5-odstotne obrestne mere do 800.000 din kredita, katerega bi lahko kmetijski proizvajalci najeli za urejanje kmetij itd.

N. PREZELJ

CI DELAMO TAJNO. Kijub vsem zaprem in nevečnostim odobi naših upokojencev nadaljujejo z delom, dejav je nimajo prostorov. Upadajo na hodniku stare občine in na svojih domovih ter poizpeljivo čakajo lepih časov. Besnas vabijo in nam ponujajo časna zatočišča, nihče pa ne more in ne želi razumeti, da smo prav upokojenci zelo obutljivi in se razmijenimo vpršijo mlajših in delovnih občanov razlagati svoje krize in težave. Zato takamo, da se končno le osamosvojimo in si dobimo prostore.

PULICANI SO PRISLI tudi letos. Ceprav je ob morju razplula gripa, so po nasvetu zdravnikov otroci spremeni podnebje in prišli v naše hribovke kraje. Njihov dom bo ob Šolskih pocimincih zoper zazivel. Sedaj hitro s pripravami in popravili, ki so tej veliki hib res potrebna. Mladina se bo počutila udobno kot doma. Okoli sto jih bo, ki se bodo veseli, sankali in smudali, da bo v vsej okolici živahnino. Naša želja je, da bi bilo snaga na pretek, da bi se v naši ortneki zimi dobro pocutili in se zadrži v polni zimskeh vltov vrnili domov.

VZORNO SKRBI za PLUZENJE cest letos krajevna skupnost želim, da bi plusnila prav vse ceste, tudi tiste na Modile, v Skrajnek in na Vrh!

V. P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

MINILA JE KOMAJ POLOVICA ZIME, skodeli zaradi vremenskih neprilk na cesti med Zlobičem in Dolenjo vasjo pa je sedaj velika. Na nekaterih odsekih ceste je uničen skoraj vse asfalt. Skrajni čas je, da bi letos to cesto obnovili! Počeli bi potrebitno debeljejo asfaltno plasti, ki bo dala večjo trdnost cesti. Zaradi vse večjega prometa je cesta zelo obremenjena, zato terja tudi sodebno uredbitev.

NOVOLETNI PRAZNINKI so nam. Kakor vsako leto, tako je tudi letos prisko za praznike domov veliko Ribnicanov. Ki so na začasnom delu v tujini. Domino ostali škrinali doli do tri tedne. Te dni so se vrnila na delo. Le nekateri, ki so zapošleni pri cestnih, gradbenih ali gozdničnih delih, bodo nekaj časa že pri svojih družinah, potem bodo tudi ti odšli.

KRAJEVNA SKUPNOST Ribnica je predlagala, naj bi njen predstavnik obvezno sodeloval pri izdaji gradbenih dovoljenj za gradnjo stanovanjskih stavb ali gospodarskih poslopij, ki naj bi

zboljševali vsega.

PREDIVALCI vasi Zeleni.

Sedaj je vse vratilo na delo. Nekateri, ki so zapošleni pri cestnih, gradbenih ali gozdničnih delih, bodo nekaj časa že pri svojih družinah, potem bodo tudi ti odšli.

REŠETO

Televizija zatajila

Zarell pogostili okvar na TV pretvorniku na Travni gori so gledalci televizije iz Sodražice in Zamostca pogostujejo slabe volje. TV pretvornik, pred katerega sprejema program vsa bližnja okolica Sodražice, je bil postavljen se, ko je bilo na tem območju le kakšnih 20 televizijskih sprejemnikov. Prav zato pretvornik ni bil zgrajen iz materiala, ki bi lahko kljuboval vsem vremenskim razmeram.

Do tu je zadeva dokaj v reči spriča tako najnovejšega Stevanca, saj si podjetje RTV Ljubljana naročnikov ni moglo napraviti večjih investicijskih stroškov. Popolnoma drugače pa je danes, ko se je število TV sprejemnikov povečalo za najmanj 5-krat, kar predstavlja razmeroma lep dohodek podjetju RTV.

Zahvaljuje gledalcem televizije je torej več kot jasna: RTV naj postavi pretvornik iz trajnega gradbenega materiala ali pa bomo račune RTV plačevali le delno, kot lahko vse delno sprejemamo znen program.

N. N., Sodražica

ORTNEŠKI DROBIŽ

KOLINE SO TU in povod spreminjajo prasišče v salame, mesece pritene klobase ter druge dobre. Pri hisah diši po cvrtju in pečenju. Casi se so spremeni. Včasih so najlepšega puja pridelali, da so imeli za davke in priboljšek, danes ostane najlepši domač. So tudi slabe cene, zato ga ni vredno prodati.

GARAZ NIMA ORTNEK. dejav je potrebljuje. V zimskem času, ko hribovska pota v okolici Ortneka niso dovolj pljužena za motorna vozila, se zožira avtomobili v Ortneku in zasedejo vse prostore ob asfaltnih cest. Vsako nedeljo je polno avtomov ob avto busni postaji, v drevoredu in na ovinku proti Velikem Poljanom. Bivali svrtni lopati bi se dala prerediti za garaze ali pa v pokrito lopo, kjer bi avtomobilisti puščali svoja vozila, da ne bi bila na problem. Tudi bivali skedenj bi se dai prerediti za občanske garaze. Prepričani smo, da so tudi interesi za zidane garaje, saj posmični in mogoči z avtom v Velike Poljane in v Gregorje, kjer imajo živ v vsaki vasi pravni avtomobilov.

RIBNIŠKI UPOKOJENI. CI DELAMO TAJNO. Kijub vsem zaprem in nevečnostim odobi naših upokojencev nadaljujejo z delom, dejav je nimajo prostorov. Upadajo na hodniku stare občine in na svojih domovih ter poizpeljivo čakajo lepih časov. Besnas vabijo in nam ponujajo časna zatočišča, nihče pa ne more in ne želi razumeti, da smo prav upokojenci zelo obutljivi in se razmijenimo vpršijo mlajših in delovnih občanov razlagati svoje krize in težave. Zato takamo, da se končno le osamosvojimo in si dobimo prostore.

PULICANI SO PRISLI tudi letos. Ceprav je ob morju razplula gripa, so po nasvetu zdravnikov otroci spremeni podnebje in prišli v naše hribovke kraje. Njihov dom bo ob Šolskih pocimincih zoper zazivel. Sedaj hitro s pripravami in popravili, ki so tej veliki hib res potrebna. Mladina se bo počutila udobno kot doma. Okoli sto jih bo, ki se bodo veseli, sankali in smudali, da bo v vsej okolici živahnino. Naša želja je, da bi bilo snaga na pretek, da bi se v naši ortneki zimi dobro pocutili in se zadrži v polni zimskeh vltov vrnili domov.

VZORNO SKRBI za PLUZENJE cest letos krajevna skupnost želim, da bi plusnila prav vse ceste, tudi tiste na Modile, v Skrajnek in na Vrh!

V. P.

Še nekaj dni za zamudnike!

Občinski sindikalni svet v Crnomiju je razpisal že sedme delavske športne igre, trajajo od januarja do 25. maja. K sodelovanju so vabili posameznike — člane sindikatov in športne ekipe iz podjetij. Letos je tekmovanje razpisano v strejanju, kegljanju, odborjki, malem nogometu, sahu, namiznem tenisu, kolejarjenju in smučanju. V vsaki športni panogi bo zmagovalce dobil prehodni pokal, prve tri najboljše ekipe pa prejmejo plakete in diplome. Pokal možnosti bo dobila sindikalna podružnica, ki bo z največ članji sodelovala v tekmovanju, pokal športnega zmagovalca pa čaka tisto ekipo, ki bo dobila največ točk na prvih 6 mestih.

Belčji vrh in Brdarci so zase

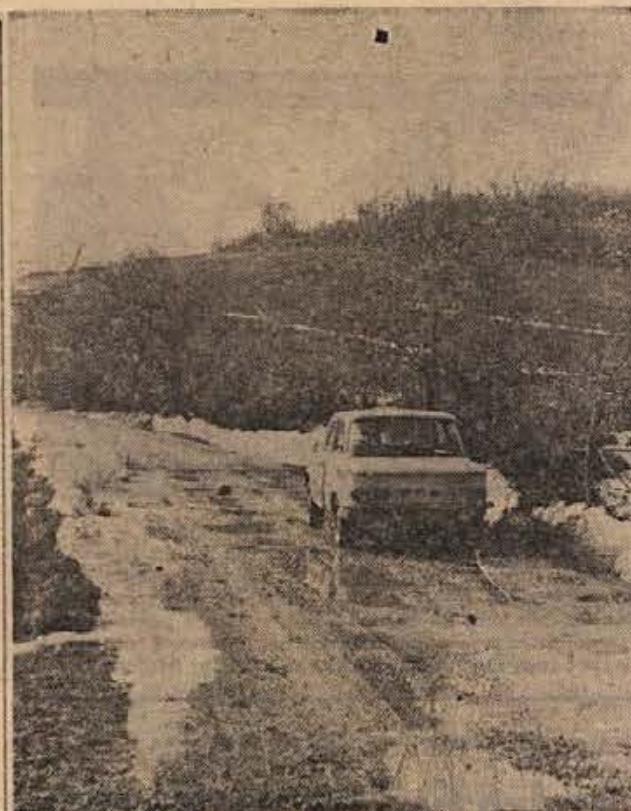
Ko so na zadnji konferenci Socialistične zveze v Dragatušu obravnavali nedelavnost posameznih vasi, so ugotovili, da vaščani Belčjeva vrha in Brdarcev ne sodelujejo v nobeni skupni akciji. V teh dveh vasilih bodo imeli posebne razgovore z ljudmi, kjer bodo skušali ugotoviti, zakaj so tako zase. V Dragatušu tudi niso zadovoljni s svetom krajevne skupnosti, mentijo, da bi lahko več naredili. Ljudje želijo, da bi začeli graditi vodovod proti Neraju ter izboljšali električni tok v Zapudje. Obrn. Breznik, kar bi se morala bolj zavzeti krajevna skupnost.

Vranoviči: teme je že dovolj!

Tri težave bi v Vranovičih radi odpravili: temo ob glavnih cesti, skrb za vzdrževanje pokopališča v Gradiču ter smrad na vaškem mrhovišču. Na nedavnjem sestanku Socialistične zveze so prosili za javno cestno razstavljanje, predlagali so finančno pomoč krajevni skupnosti Gradac za urejanje pokopališča ter kontrolo sanitarno inspekcijo na vaškem mrhovišču. Razen tega, da se z mrhovišča širi smrad po vsej vasi, se onesnažuje tudi Lahinja.

Gasilci silijo na Hrvaško

Na Vinici je gasilsko društvo brez dobrih cevi in opreme, motorna brizgalna je dotrajala, nimajo pa tudi vozila za prevoz gasilcev. Prav tako slabo je stanje pri gasilcih v sosednjih Ziljah. Tu razpravljajo celo o tem, da bi se priključili gasilski zvezl v Dugi Resi na Hrvaškem. Upajo, da bi dobili tam več pomoči, kot je je doslej lahko dajala gasilska zveza v Črnomaljski občini.

To sploh ni več cesta III. reda, ampak pot, prekopana s samimi jamami in grebeni! Gre namreč za važno prometno pot od Jugorja proti Semiču, na katero je vezan ves semiški promet. V letošnji zimi se je cestisce takoj poškodovalo, da je tod vožnja z vsemi motorimi vozili prav tvegana. (Foto: R. Bacer)

Ponoven pregled seznamov za stanovanjska posojila

Upravičenih prisilcev je veliko, denarja pa premalo, da bi lahko kmalu vsem ustregli

Na plenumu občinskega odbora ZZB NOV v Crnomiju so po uvodnih besedah predsednika Janeza Vitkoviča največ razpravljali o družbeni pomoči borcem, ki se je sicer močno povečala, sredstva pa vendar se dalec ne zadostajo za rešitev vseh upravičenih prešen. Priznavalne prejemne 196 borcov, 82 otrokom borcov nudijo stalno pomoč pri solanju, medtem ko so lani razdelili tudi 216 enkratnih priznavalnin in podpor za solanje.

Prav tako je bilo v letu 1969 odobrenih 212 stanovanjskih posojil, porabljenih je

bilo 3.031.000 din. 881 upravičenih prisilcev pa je čaka na posojilo za popravilo ali gradnjo stanovanjskih hiš ob dejstvu, da je na razpolago samo 1.168.000 din. Prav tako, ker ne kaže, da bi lahko letos ali prihodnje leto vsi čakači dobili pomoč za ureditev svojih stanovanjskih rezidenc, so predlagali ponoven pregled seznamov za stanovanjska posojila, zlasti v Crnomiju in okolici. Menili so, da je bolj nekaj imen izbrati s seznama, kot pa prisilce zavajati s tolažbo, da so na seznamu, ko pa pomoči še dolgo ne bi mogli dobiti.

Na plenumu so tudi ugotovili, da borec na terenu zelo uspešno sodelujejo v vseh vaskih organizacijah, meščini pa v mestu niso vse aktivni. Poudarili so, da Zveza borcev ni organizacija, ki bi resevala vse socialne probleme, temveč je njena naloga pomagati samo borcem. V bodočem nameravajo več pozornosti posvetiti predvsem politični vlogi organizacije.

Sosedu so pomagali

Ko se je pred kratkim pod težo snega podrla skoraj nova strela na kašči Ivana Bariča na Sijenjem vrhu, so vse vaščani prisločili na pomoč. Strela, ki je bila okoli 9. ure do poldne podrla, je bila izleti dan ob 12. uri z deškami pokriti, kašča pa ociscena snega. Tovaristvo pomoči, ki so jo pokrovili, včasih Sijenega vrha do sosedov v neresi, včasih pa v napredku godbe, občinski sindikalni svet pa bo godbo podpiral s posebnim

ČRНОМАЛСКИ ГАСИЛЦИ СО ФИНАНСНО НА ТЛЕH Namesto nagrade izguba pri zasluzku

Gasilci prosijo denar, da bi lahko kupili opremo, brez katere v primeru večjega ognja v mestu ne bi mogli posredovati — Žalostno je, da nimajo niti za registracijo vozila, za nafto in za olje.

Leta 1881 je bilo ustanovljeno gasilsko društvo Črnomelj. Gasilci so pretivljali že suhe čase, a tako slabokot zdaj jim še nikdar ni bilo. Društvo ima 75 aktivnih članov. Vsako leto najmanj desetkrat pomagajo gasiti požare, a za svoje delo ne dobre ne priznanje ne nagrade, pač pa so prikrajšani na zasluzku, če jih sirenina podnevi med službo klice na požarišče.

Črnomaljski gasilci so letos finančno tako na tleh, da nimajo niti za registracijo vozila, ne za nafto in olje, manjka pa jim tudi cela vrsta revizitov. Sele če bi v mestu pošteno gorelo, bi se pokazalo, da je nujno potrebna nova prenosna motorna brizgalna, da manjka dihalni

aparat, da brez drsalnega prata iz blokov ni mogoče reševati ljudi, da je potrebnih veliko novih cevi itd. Ker nimajo rednih gasilskih vaj, tudi izvežbanost peša in ker nimajo dovolj solanega in mlajšega strokovnega kadra, ni mogoče pričakovati sodobnih delovnih metod.

Lani so dobili od gasilske zveze 2.269 din. Denar so, kot bi pihali, porabili za nujno potrebne cevi in spolke ter za gorivo in mazivo. Deset delovnih oblek in nekaj kosov drobnega orodja so kupili sami od iztržka na veselic. To je pravzaprav edini vir lastnega dohodka. Menda pa je jasno, da osrednje gasilsko društvo v občini v danesnjem času ne more biti odvisno le od veselic.

Prostovoljno gasilsko društvo Črnomelj bi takoj potrebovalo okoli 70.000 din, da bi bilo sposobno ob vsakem času in na vsakem mestu pomagati pri gašenju požara ter pri reševanju ljudi in premoženja.

Gasilci so nujno potrebne izdatke pismeno utemeljili, prošnjo za denarno pomoč pa so poslali občini, krajevnim skupnostim in podjetjem. Opozorili so na pretečo nevarnost, več pa kljub dobrim voljim ne morejo narediti. Če bo prošnja ostala brez odziva, gasilcev tudi ne bo mogoče dolžiti nespodobnosti. Ne moremo pričakovati, da bi se goh rok in zastonj izpostavljali ognju, kadar bo plamen terjal svoj davek.

Belokranjci od nekdaj ljubijo glasbo

Ob petletnici delovanja je glasbena šola dobila boljše prostore, pouk pa obiskuje v Črnomilju in Metliki že 120 učencev

V temem kabinetu stare osnovne šole v Črnomilju je pred petimi leti začela delati prva glasbena šola v Beli krajini. Sele dva meseca pa je od tega, kar je šola dobila boljše prostore v nekdanji podružnici komunalne banke. Prostori za pouk so urejeni, pogresajo pa se manjšo dvorano za nastope učencev, ki bi jo lahko uporabljali tudi drugi ob proslavah, predavanjih, razstavah itd.

Za glasbeno šolo je vsako leto več zanimanja tako v Črnomilju kot v Metliki, kjer ima šola svoj oddelek. V letošnjem letu je vpisanih 120 učencev, to pa je za 6 glasbenih pedagogov velika obremenitev. Se vedno je največ zan manja za harmoniko, zadnje čase pa je nekaj več vpisanih tudi pri pouku klavirja.

Zadnja novost glasbene šole je nedavno osnovana pravnicica, ki ima namen pri učencih vzbudit ljubezen do glasbe in jih vpljeti v glasbeno umetnost. V pravnicici tudi ugotovijo, kateri instrument posameznu učenemu najbolj ustreza.

V okviru šole deluje se godbeni oddelki ali mladiški pihačni orkester. Tega v Črnomilju zelo pogresajo. Ozivela pa je tudi stara godba. Obe skupini vodi Silvo Mihelčič starejši. Pedagoški kolектив glasbene šole je sklenil se ved naporov violini v napredek godbe, občinski sindikalni svet pa bo godbo podpiral s posebnim

napredek svojih otrok, obenem pa se gojenci privajajo nastopom pred občinstvom.

Zal se vse od ustavovitve glasbena šola bori s finančnimi težavami. Pogoji za delo pa so veliko boljši, kot so bili, ostale težave postopoma razrešujejo.

Ob petletnici dela čestitamo kolektivu šole in njenim učencem ter jim želimo še veliko uspehov.

KAMILO WEISS

„Meni ni nikdar dolgač!“

Brez Poldeta Bečaja iz Pustega gradca ne gre ne v občinskih ne v krajevnih organizacijah

Z upokojenim cestnim nadzornikom Poldetom Bečajem se poznava še od takrat, ko v novomeškem in črnomaljskem okraju ni bilo nobene asfaltne ceste in smo se na službenih potovanjih po prastarih cestah vozili z odpitim poltovornim avtomobilom.

Vem, da je bil zmeraj vajen trdo delati in vedno je bil na potovanjih, zato sem ga vprašala, kako se počuti kot upokojenec. Prav segavo se je namaznil kot nekoč in odvrnil:

— Meni ni nikdar dolgač. Po malem kmetujem. Imam tudi konja in kravo, sicer pa so poskrbeli zame, da ne bi v Pustem gradu splesnel. Imam več funkcij v občinskih in krajevnih organizacijah.

— V dragatuškem koncu je zadnje čase neko zatislo v družbeno-političnem delu. Zakaj?

— Dokler je bil šef krajevnega urada domačin, so se vse vaške organizacije srečevali pri njem. Zdaj tega ni več in dela vsekaj zasede. Pozna se tudi, da se je učiteljica Mara Brodarčič odsečila, da je upraviteljica Tomanova bolehrada in da je na šoli večina učiteljev vozačev. Ti vzbujajo po pouku na avtobus in v vasi ni ljudi, ki bi vodili družbeno življenje.

— Katere stvari trenutno Dragatušce najbolj žulijo?

— Nihče ne skrbi za plazenje ceste skozi vas, imamo slabu vaško pot, pokopališče je potrebljeno večji popravil, več vasi čaka na napeljavno trifaznega

pa odbor ni prevedel dela ven. Predlagal bom zamenjavo.

— Pravijo, da ste eden najbolj delavnih na vašem koncu. Kje so pa drugi?

— Se je nekaj takih, a vedno manj. Tudi komunisti niso več dovolj aktivni. V organizaciji nas je 23, na nedavnjem sestanku Socialistične zveze pa nas je prišlo samo šest. Take stvari me vedno razjelijo.

Ostat je nekdanji Polde Bečaj! Delaven in odkrit, saj na glas pove, kar mu ni všeč.

RIA BACER

ČRНОМАЛСКИ ДРОБИР

■ KEMICNA CISTILNICA IN PRALNICA je preurejena, dobili pa so tudi nekaj najsodobnejših strojev. Zdaj se lahko povrholi, da strankam ocenijo obiske in prejmo perfekte zanesljivosti, v najkrajšem času in na sodoben način.

■ MASKERSKI SEMINAR v Crnomilju je uspel. Udeleženci so ugotovili, da bi se ga moral deliti z idržali amaterji. Voda seminarja, igralec Maks Furjan, je lepo kritiziran zgodovino maskiranja in tudi praktično pokazal, kako se naredi maskira maska. Na koncu je bilo prisotnih malo Crnomaljanov in Metličanov.

■ MEDTEM KO JE DOLENJCI se skoraj vse skrili, so črnomaljske strelne se pokrile s snegom in tudi na tleh ga leži te prej. Menda pa je letos Bela kraj-

na prejela že rekordno kolikočino. ■ GIMNAZIJSKA IGRALECKA SKUPINA, ki pripravlja literarni večer »Spomenik brez podstavkov Janeza Menartja, se bo predstavila črnomaljskemu občinstvu se ta teden. Bečaj vodi Jože Vosny, ki je sodeloval pri organizaciji kar nadzoroval. ■ ZARADI MAJHNEGA STEVIČA dostop prijavljenih v matični in Zupančičevi nagrado je občinski svet ZKPO podaljšal rok prijave do 25. januarja. Na zadnji seji je tudi imenovan strokovno komisijo za dramatike in glasbene priručnice.

■ TUDI STARUJSI CRNOMALSKA so končno le zedinili, da bodo v notranjosti sodelovali z žensko ljetnico Mire Stefanac. Rezal bo Marijan Belina, ki vodi tudi reševalski seminar v Crnomilju.

I. S.

Po rekordni predaji v mesecu decembru smo načelo trgovino zopet založili z novim kvalitetnim tekstilnim blagom ter konfekcijo. V tem tednu vam posebno priporočamo nakup ženskih kamgar po mladinih plaščev, ki smo jim znižali ceno od 535,00 din na 250,00 din.

„Deletekstil“ CRNOMELJ

„Poznam že vsakega človeka...“

Metliški miličnik Mirko Ilenič ima opravka s tremi vrstami ljudi: dobrimi občani, slabimi vozniki, postopači in preteči.

— Kako se je v tasi službi začelo leto 1970?

— Oddahnih sem si, ko so šli nazaj domačini, ki so na delu v tujini in so za praznike obiskali domače. Večinoma so slabi in brezobzirni vozniki. Prehitro vozijo, ne upoštevajo promenih znakov in sploh se nekateri vedo tako, ko bi bili prvič za volanom.

— Imate veliko opravka

značaje. Vejiko ljudi je dobrih, nekaj pa stalnih kobilcev reda in miru. Goljuši in postopači pridejo navadno od drugod.

— V Metliku je večkrat slišati pritožbe zoper kašanje nočnega miru — Kdo so običajni razgrajci?

— Največkrat so ponoči preglassni mladi ljudje z onstran Kolpe. V Metliku popovajo, včasih pa tudi razbijajo steklenino in kričijo po cesti, ko se vračajo domov. Pred kratkim, ko sem bil dežurni, pa sem imel opravka s skupino mlajših iz Rosalnic.

— Kako je s kvartnjem za denar in pregnjanjem tato?

— Slušimo, da nekateri kvartajo ali kegijo za večje vsote denarja, a ko pridej jaz v lokal, igrajo za liter brizganca. Zgodilo pa se je, da se je zatekel k nam po pomoči tisti, ki je veliko izgubil. Tato in goljufov med domačini ni veliko, pač pa prihaja raznji Brajdič iz novomeškega konca in klatež od drugod.

— Kaj se je v 17 letih vašega službovanja v Metliku najbolj spremenilo?

— Promet! Ko sem prišel, sem videl samo en tovornjak, en osebni avto in dva avtobusa. Danes gre skozi Metliko nepretrgan promet.

RIA BACER

tudi z ljudmi domače občine?

— Ne veliko. Ze od 1953 sem miličnik v Metliku, zato ne poznam ljudi le na videz, ampak tudi njihove

Občani se bodo odločali za petletni samoprispevek

Če bodo metliški občani glasovali za novi samoprispevek, bo na vsak darovan dinar družba prispevala 11 dinarjev — Izplača se!

Poročali smo, da v Metliku pripravljajo 5-letni razvojni načrt občine, obenem pa tudi načrt za komunalni napredok v tem obdobju. Osnutek predvidenih javnih del, ki smo ga objavili v prejšnji številki nasega lista, je že doživel nekatere spremembe. Kaže, da bo slo se več sredstev na vas.

Metlika, ki se letos že enači odloča za samoprispevek, se je lotila največje akcije v vsem povojnem obdobju. Do-

Gasilci se bodo sestali

Proti koncu meseca bodo imela vsa gasilska društva v metliški občini letne občne zbrane, na katerih bodo ocenjevali delo, volili nove odobile in sestavljali delovne načrte za leto 1970. Gasilstvo v metliški občini je bilo lani zelo delavnino, saj so vse društva sodelovala na proslavi 100-letnice gasilstva v Metliku. Leto pa bodo marsikje vse sile usmerili v gradnjo gasilskih domov.

Priznanja zaslужnim gasilcem

V nedeljo je bil na Božkovem letni občni zbor protovoljnega gasilskega društva, ki se ga je udeležil tudi predsednik občinske gasilske zveze Anton Vrančič. Sestanek je vodil Jože Leščane. Govorili so o delu društva v preteklem letu in sprejeli delovni načrt za leto 1970. Stari odbor je bil razrešen, v novem vodstvu gasilskega društva pa so: predsednik Anton Nemančič, tajnik Tone Kozjan, blagajnik Jože Nemančič, poveljnik

Slavko Nemančič, vsi iz Božkovega. Člana odbora sta se Anton Nemančič iz Želebeja in Jože Nemančič iz Božkovega. Dosedanjim dolgoletnemu predsedniku društva je ob koncu občnega zборa razdelil priznanja zaslужnim gasilcem. Denarne nagrade so dobili Anton Nemančič iz Želebeja, Miha Urbanc iz Rakovec, Tone Kozjan, Anton Nemančič in Jože Matjašič iz Božkovega. Razdelili so tudi 23 knjižnih nagrad.

JOZICA NEMANČIČ

Vsek dan po 12. uri stoji na odcepnu gorjanske ceste proti Semiču 14 otrok iz Skemljevca, Jugorja, Malin in Sel. Šolski kombi jih vozi v šolo na Suhor, po pouku pa spet domov. Letos čakajo otroci dobro oblečeni. Mraz jim ne more do živega; vsi so namreč dobili nove hundice od podjetja Jugotekstil iz Ljubljane.

(Foto: R. Bačer)

Davek na zemljo bo vrnjen kmetijstvu

Občinski sklad za pospeševanje kmetijstva bo podprt izobraževanje, živinorejo, vinogradništvo in poljedelstvo — Na voljo bo 160.000 din

Sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL v Metliku je pod vodstvom inž. Janeza Gačnika pripravila načrt, kako najkoristnejše porabiti denar v pravkar ustavljeno skladu za pospeševanje zasebnega kmetijstva.

Upravni odbor občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva računa, da bo imel letos na razpolago najmanj 160.000 in največ 200.000 dinarjev. Denar bodo na predlog sekcije za kmetijstvo usmerjali v izobraževanje kmetijskih proizvajalcev ter v napredek vinogradništva, živinoreja in poljedelstva. Ker se v občini zbire na leto okoli 180.000 din vseh kmečkih davkov od zemlje, bo kmetijstvo dobilo približno toliko nazaj prek sklada.

V letu 1970 bo potekala velika akcija za obnovno vinogradništvo. Ko bo izdelan dolgoročni načrt za obnovno vinogradov v zasebni lasti, bodo organizirali tudi nekaj vzorenih kmetij, ki se bodo

KAKO GRE KOMUNALCEM?

Dali so prednost lastni izgradnji

V letu 1969 je bil plan uresničen z okoli 5.600.000 din — Z enakim številom zaposlenih so naredili veliko več kot prejšnje leto

Komunalno podjetje Metlika, ki je leta 1959 začelo delati z vozникom vprege in 5 zidariji v dveh majhnih barakah, je danes gospodarska organizacija, na katero v občini vse bolj računajo. Podjetje ima 13 obratov in okoli 100 zaposlenih, v letu 1969 pa so izpolnili letni plan v višini 5.600.000 dinarjev. Začetnih podatkov o lanskem poslovanju sicer ne nimajo, vendar pa, da lahko računajo z uspehom. Storilost in organizacija dela sta se precej izboljšali, saj so z enakim številom zaposlenih ustvarili za okoli 1 milijon din večji promet kot leto prej.

Med vecjimi deli, ki so jih lani opravili komunalci, je bila gradnja vodovoda Građac, začeli so graditi stanovanjski blok, gradili so dom upokojencev v Metliku, opravili pa so tudi več preureditvenih del in zgradili vrsto hiš za zasebne naročnike.

Leto 1969 je bilo za komunalno podjetje pomembno zlasti, ker so začeli uresničevati dolgoletno željo po boljših obravnih prostorih in sodobnejših pisarnah. Stavbo nekdanjega na pol

dograjenega zadružnega doma so nadzidali in preuredili, letos pa bo gradnja končana. Tako ne bodo imeli več delavnice raztresenih v zasebnih stavbah po vsej Metliki, kar bo nedvomno še izboljšalo organizacijo dela v kolektivu.

V investicije je bilo lani vloženih 750.000 din, od tega so imeli 200.000 din lastnih sredstev, za preostali znesek pa so najeli posojilo. Kupili so tudi precej nove opreme, dvigalo, veliki kamion in kompresor.

Za delo v letu 1970 imajo komunalci že 70 odst. zmognosti oddanih. Dela se ponuja celo toliko, da so morali nekatere naročila odkloniti. Zadnje čase tudi ni več

Snež je oviral promet

Zadnji teden je velika količina snež, ki se je zrušila s streh, zasipala cesto na Božkovem in oviral promet. Posebno nevarno je bilo pri Vukšinidevi hiši. Vozniki osebnih avtomobilov, ki se vožijo v službo, so morali trdo prijeti za lopato, da so lahko prišli iz vasi. Sreča, da tu ni večjega prometa!

J. N.

SPREHOD PO METLIKI

■ DAVČNA UPRAVA V METLIKI oponarja vse lastnike hiš, ki oddajajo v najem lokale ali stavninske prostore, naj do konca tega meseca izpolnijo napoved za odmero davka na dohodek od stavb. Posebno napoved morajo do 31. januarja izpolniti tudi vsi občani, katerih skupni letni dohodek seznejo več kot 20.000 din.

■ KOMUNALNI ZAYOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE obvešča zavarovance z območja občine Metlika, da bo imel v prihodnjih mesecih uradne ure v Metliki v naslednjih dneh: 23. januarja, 6. in 20. marca ter 8. in 22. aprila.

■ V METLIKI JE PRECEJ zelenih interesentov za telefonske aparate, vendar jih pošta do določenega načina ne more usmeriti, dokler se ne urede razmere v celotnem slovenskem in jugoslovenskem telefonskem omrežju. Metlika je imela lani 89 telefonskih

Predlogi bodo upoštevani

Osnutek petletnega programa javnih del v občini Metlika so te dni temeljito premevali na vseh političnih aktivistih v krajevnih organizacijah, kjer so predlagali nekatere spremembe. Utemeljene predloge in želite posameznih področij bodo upoštevali, videti pa je, da ponavdijo pozabljajo da za manjša krajevna dela in načrte se vedno skrbijo krajevna skupnosti in da gre v skupine načrtu komunalne izgradnje samo za večja, pomembnejša dela ter za gradnjo objektov, koristnih za vso občino. Dopolnil načrt 5-letnih javnih del bodo obravnavli še občani na zborih volivcev, preden bo končno veljaven.

Pasji tat z avtomobilom

Pred kratkim je Smukovč s Ceste bratstva in enotnosti proti večeru izpred hiš izginil 8-mesečni volčjak. Ljudje so videli, da se je mimo pripeljal avtomobil, voznik je izstopil, potlačil psa v avto in izginil. Sumijo, da je pes odpeljal precej imovit žužemberčan, ki prekupečuje z ženjami in da je lepo psiko Diana za drag denar prodal že Kolpo.

Letos več denaria?

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Metliku je razpravljal o trošenju sredstev v letu 1970 in financiranju organizacije v letu 1970. Ugotovili so, da bi po rebovali vsaj 80.000 din. ce bi hotel občinska organizacija delati tako, kot od nje zahtevajo teze in novo začrtana vloga SZDL. Lani je dobila občinska konferenca SZDL 65.000 din. vendar delo po sekcijsih terja več sredstev. Izvršni odbor bo predlagal občinski skupščini, naj sprejme odlok o zagotovitvi 0,2 odst. sredstev od narodnega dohodka, kar bi pomenilo za Socialistično zvezo velik napred.

Tudi na Božakovo asfaltna cesta

V soboto, 17. januarja večer, je bil v osnovni šoli sestanek krajevnega odbora SZDL, na katerem so bili tudi predstavniki drugih večjih organizacij ter sekretar občinske konference SZDL in predstavnik podjetja KOMET iz Metlike. Razpravljali so o načrtih krajevne skupnosti za letošnje leto ter o uvedbi samoprispevka za asfaltiranje ceste od Metlike do Božakovega. Kačor je slišati, so zaposleni pripravljeni prispevati enomesečni zaslužek za gradnjo ceste. J. N.

metliški tednik

Letos 26 stanovanj za upokojence

Upokojenci bodo imeli letos v Novem mestu na voljo 26 enompolobnih stanovanj v novem upokojenskem domu v Kandiji. Društvo upokojencev je namenilo za to gradnjo stanovanjski prispevek od pokojnin, ki je tudi nekaj let blokirani. 2.200.000 je v ta namen že vplačanih, stanovanja pa naj bi bila po pogodbi vseljiva 15. avgusta letos. Društvo upokojencev rešuje stanovanjske težave svojih članov tudi z individualnimi posojili. Posameznikom, ki so lani zidali ali preurejali stanovanja, so dodelili za skupaj 800.000 din kreditov.

926 vrnjenih komunalnih takš

Uprava za dohodke novomeške občinske skupščine je do 20. januarja vrnila 926 lastnikom avtomobilov iz novomeške občine komunalne takše za 1968. in 1969. leto. Kljub temu pa lahko zapisemo, da je večina lastnikov motornih vozil le upoštevala prošnjo novomeške občinske skupščine, naj ne zahtevajo denarja, ker so ga medtem že porabili za modernizacijo cest v občini. Uprava za dohodke je namreč aprila 1968 poslala za plačilo komunalnih takš več kot 1.900 počitnic, še nekaj sto lastnikov motornih vozil pa je takše plačalo že prej. Zaenkrat mora uprava za dohodke rešiti še 30 prošnj lastnikom motornih vozil, ki so odrezke izgubili.

Praktični pouk v Ljubljani

Učenci oddelka tehnične šole za lesno strojno, ki obiskujejo pouk v Novem mestu, so med solskimi počitnicami odpotovali v Ljubljano, kjer bodo opravljali praktični pouk v šolskih delavnicah na matični šoli. Podjetje Novoles, ki je ustanovitelj lesnega oddelka, se je odločilo za tako obliko praktičnega pouka, ker v svojih obratih ne more nuditi vsem dijakom enakega praktičnega dela in jim zagotoviti varnosti, da teče normalna proizvodnja.

NOVO MESTO V PODOBI

NOVOMEŠKI BREG LETA 1885

Vse hiše na Bregu so še krite s skodelami, prav tako večja stavba, ki deloma zakriva kapiteljsko cerkev. Tu hiša je bila nekoc last geometra Skole, oceta slikarja Otona Skole in prijatelja izumitelja Josefa Ressla, ki

mu je dokaj pogosto zahajal na obisk in bil z njim v pismenih stikih. Na skrajni lev strani pred nastankom fotografije iz nekdajnega obrambnega stolpa prezidana stanovanjska hiša prof. J. Fajdige.

Urednica Vida Trenz in tehnični urednik Slavko Homan, učenca osnovne šole »Martina Kotarja« iz Šentjerneja, pri tiskanju šolskega glasila NASA POT. V ozadju je mentorica Marija Novak, ki budno spremlja delo najmlajših. Glasilo je lepo opremljeno, bogati sestavki pa pričajo o razgibani dejavnosti na šoli. (Foto: S. Dokl.)

Luknje bodo zakrpali, asfaltirali pa ne bodo

Inž. Lojze Ušaj pravi, da letos ne bodo obnavljali cest vpadnic, ker nimajo denarja - Najslabša je cesta Novo mesto-Mačkovec - Zimska služba ima stalne UKV zveze, zato lahko hitro ukrepa

Ko je pred kratkim nenašla otoplitev pobrala skoraj ves sneg, so se na cestah pokazale velike razpoke. Zima je tudi na vseh asfaltiranih cestah, ki povezujejo Novo mesto z drugimi kraji, naredila precejšnje razdejanje. Vse zimske poškodbe na cestah pa še niso znane. Pri Cestnem podjetju v Novem mestu so se odločili, da bodo manjše površinske razpoke na asfaltu sproti posipali s peskom, kajti asfaltnih mesečnic v takem vremenu še ne smejo uporabljati.

Skodo je zaenkrat težko oceniti. Zime še ni konec, in če bo trajala še dva meseca, kot napovedujejo meteorologi, bo na cestah še več poškodb, za njihovo popravilo pa bo potrebno veliko denarja.

Novomeško Cestno podjetje bo letos iz sredstev, ki so namenjena za tekoče vzdrževanje in so bila stalno določena že pred tremi leti, ko so bile cene nižje, krilo stroške za popravilo cest. Če bo še veliko denarja za popravilo.

Sektorski posveti

Ta teden se začne v novomeški občini sektorski posveti o delu, ki jih sklicuje predsednik občinske skupščine Franci Kuhar. Predsednik, ki in tajniki krajevnih skupnosti, odborniki občinskega zbornika, predsedniki konferenc SZDL in drugih družbeno-političnih organizacij v krajevni skupnosti ter predstavniki delovnih organizacij se bodo na teh posvetih pogovorili o tem, kako so bili uresničeni načrti in naloge v minulem letu ter kako s poudarkom na posamezne pereče krajevne zadetke za zastaviti program za 1970.

Obnovno cest vpadnic v Novo mesto so vključili tudi v osnutek petletnega delovnega programa. V letnem letu nimajo denarja, da bi obnovili asfalt. V petletnem programu so zajeta sredstva za

redno vzdrževanje cest, za obnovo mostov, asfaltnih vozil in preureditev cest I. II. in III. reda. O osnutku programu bodo še razpravljali.

V zimskem času so bile ceste, za katere skrbi novomeško Cestno podjetje, hitro

ociscene in tudi v najhujšem

slabem vremenu ni prihajalo do zastoja v prometu. Treba je pojaviti zimsko službo, ki je pravočasno in hitro ukrepa tudi tedaj, ko je močno snežilo. Pri Cestnem podjetju trdijo, da jim je bila v veliko pomoč stalna UKV zveza s Trebnjem, Crnomljem, Kočevjem, Brežicami in Novim mestom ter radijskimi postajami v patrolnih avtomobilih. Za modernizacijo zimske službe so porabili 70.000 dinarjev.

VECJA PROIZVODNJA IN VECJI IZVOZ V IMV

Še uspešnejše poslovno leto

Cetverna usmeritev novomeške tovarne: priklice, kombiji, avtomobili in servisna oprema - Petino proizvodnje bodo izvozili

Novomeška Industrija motornih vozil je lansko poslovno leto zaključila s 4,5 milijona dolarjev izvoza in se v novomeški občini uvrstila na prvo mesto med tistimi izvozniki, ki prodajajo svoje izdelke izključno na zahodno tržišče. V skupnem izvoznom seštevku pa je za KRKO na drugem mestu. Letošnji proizvodni načrt je sestavljen že drzneje: računajo na 700-milijonsko proizvodnjo, izvoz pa naj bi predstavljal petino njenega dela.

Po tem, ko so lani uresničili že četrto proizvodno dejavnost, montažo osebnih avtomobilov, bodo letos v novomeški tovarni delati camping priklice, kombije, osebne avtomobile in servisno opremo. Računajo, da bodo naredili več kot 1.000 prikolic na mesec. Veliko večino teh izdelkov, ki jih danes delajo že v več kot 20 različnih izvedbah, bodo prodali na zahodno tržišče, predvsem na Švedsko, kjer so podpisali petletno pogodbo. Letos bo drugo leto uresničevanja te pogodbe, po kateri bodo v petih letih v to skandinavsko državo izvozili 20.000 prikolic.

Dostavnih avtomobilov Super 1600 B, ki so na naših cestah znani pod nazivom kombi, bodo letos naredili 3.600. Domneva tržišče kaže za nakup kombijev takoj povpraševanje, da delajo danes že 15 različnih dostavnih avtomobilov. Austinov 1300 bodo letos sestavili več kot 6.000. Ker so predstavniki tovarne že na lanskem sejmu obljudljali, da bodo sčasoma proizvodnjo osebnih avtomobilov v sodelovanju s firmo BMC še razširili, bi morda letos lahko pričakovati iz novomeških tovarn celo kak nov izdelek, mi-

Milijarda v OPREMALESU

Bo letos Izvoz dosegel lansko proizvodnjo?

Po priključitvi tovarne po hišva Opremales k lesnemu kombinatu - delavci Opremales so ob koncu lanskega leta z veliko večino glasovali za ta predlog, ki ga je potrdil tudi Novolesov delavski svet - pričakujejo v tej novi Novolesov tovarni precej večje proizvodne uspehe ob lanskih.

Kot je znano, je lani Opremales naredil za 7 milijonov dinarjev izdekov, skoraj polovico narenega ploskovnega pohištva pa je tovarna izvozila na zahodno tržišče. Prav s priključitvijo je Opremales pričakoval močnejšo specializacijo v ploskovnem pohištvu, upal pa je tudi na obnovno strojev, ki je sam ne bi zmorel. Računajo tudi, da bodo v letosnjem Novolesovem načrtu dobili potreben denar za rešitev najbolj ozkih gril v proizvodnji, pri brusilkah in možničenju. Za to bi potrebovali 800.000 dinarjev. Če bo proizvodnja tekla tako, kot

Krajevne skupnosti lani in letos

Predsednik občinske skupščine v Novem mestu Franci Kuhar je sklical za te dni območna posvetovanja predsednikov in tajnikov krajevnih skupnosti, odbornikov občinskega zbornika, predsednikov krajevnih konferenc Socialistične zveze, predstavnikov delovnih organizacij in drugih. Razpravljali bodo o lanski in letosnjosti dejavnosti krajevnih skupnosti. Posvetovanje za novomeško krajevno skupnost bo jutri dopoldne.

Za sekretarja ZK

V torek popoldne se je začel v Novem mestu seminar za sekretarje organizacij in aktivcev ZK v občini. Na štirih predavanjih, vsako predavanje bo na poseben dan, se bodo sekretari seznanili s perečimi družbeno-političnimi zadevami, z vloga ZK v delovnih organizacijah in v krajevnih skupnosti, z načini delovanja ZK in vodenjem sestankov ter z odnosom ZK do religije.

VECJA PROIZVODNJA IN VECJI IZVOZ V IMV

Še uspešnejše poslovno leto

Cetverna usmeritev novomeške tovarne: priklice, kombiji, avtomobili in servisna oprema - Petino proizvodnje bodo izvozili

ni ali maxi na primer, za katere vlada pri nas ogromno zanimanje. Ekrati z dokaj razvijeno proizvodnjo avtomobilov in prikolic pa seveda IMV skrbi tudi za dim boljšo servisno opremo: da bi se izognila raznim nevšečnostim in obdržala sloves, ki ga s svojimi servisi uživa, je izdelava servisne opreme pomembna proizvodna postavka.

Nikoli ne bom pozabil...

Tudi Valčeka si zelo želi, da bi se kmalu vrnila v Banjaluko, kjer je imela topel dom

Valčeka Nikolic, prikupila Banjalučanka, ki je po poklicu kemski tehnik, dela v »Novoteksu« že od sredine novembra. Ko je potres skoraj popolnoma uničil tovarno viskoze in celuloze, je ostala brez dela. Potem je prišla v »Novoteksa«, kjer so jo toplo sprejeli v svojo sredo.

— Kako vam je vseč v Novem mestu?

— V Novoteksu sem bila na praksi pred nekaj leti, ko sem bila še dijak III. letnika tehnične šole. Novo mesto sem takrat že nekaj spoznala. Vseč mi je, kaj bi mi ne bil. Poleti vsega mi je Novo mesto pri ariu tudi zato, ker je moj oče, ki živi že 48 let v Mostaru, rojen na Trški gori, najini sorodniki pa živijo v Novem mestu.

— Ste po potresu že obiskali Banjaluko?

— Dvakrat sem se za dva dni vrnila v Banjaluko, kjer mi moj mož, ki je starešina JLA. Ne morem vam povедati, kako sem se počutila. Ko sem pod sotori ali v prikolicah zaledala svoje znance ter

hodila mimo znanih porušenih hiš, me je nekaj stiskalo v grlu in nisem mogla zadržati solza. Ni sem dolgo živel v Banjaluki, točka to mesto sem zelo zelo vzljubila.

— Ali vam je delo v »Novoteksu« všeč?

— Zelo lepo so me sprevoli in tega ne bom nikoli pozabil. Tudi zdaj mi pri delu radi pomagajo. Spim v hotelu. Nihče ne ve, kako nepomembnega se lahko počutič slovec v hotelski sobi, če je bil prej na vajan na topel dom. Prav sreča je, da imam sorodnike, pri katerih prebijem ves prosti čas.

M. PADOVAN

NOVOMEŠKI BREG LETA 1885

Vse hiše na Bregu so še krite s skodelami, prav tako večja stavba, ki deloma zakriva kapiteljsko cerkev. Tu hiša je bila nekoc last geometra Skole, oceta slikarja Otona Skole in prijatelja izumitelja Josefa Ressla, ki

mu je dokaj pogosto zahajal na obisk in bil z njim v pismenih stikih. Na skrajni lev strani pred nastankom fotografije iz nekdajnega obrambnega stolpa prezidana stanovanjska hiša prof. J. Fajdige.

Še dve zlati poroki!

Jože in Alojzija Grabnar iz Razdrtega pri Sentjerneju sta v nedeljo, 18. januarja, praznovala 50-letnico skupnega življenja. V krogu svojev sta si 82-letni Jože in 75-letna Alojzija Grabnar vnoči obljubila zakonsko zvestobo. Kot starima naročnikoma DOLENJSKEGA LISTA jima čestitamo v imenu bralcev in jima želimo Se mnogo srečnih skupnih let! (Foto: P. Miklič)

Pred nedavnim sta v krogu svoje družine, prijateljev in znancev praznovala 50-letnico poroke Jože in Ljudmila Giliba iz Zužemberka. Slavljenca sta zasluzna Zužemberčana in sta vso vojno aktivno sodelovala z NOV. Vojna jima je vzela sina Jožeta, ki je padel kot partizan v avgustu 1942. Slavljenec je bil aktiven družbeni delavec še danes. Dolgo je bil predsednik krajevnega ljudskega odbora Zužemberk, predsednik ZVVI Zužemberk, odbornik občine Zužemberk, še vedno pa je član odbora ZB Zužemberk. Obema slavljenecem Zužemberčani iskreno čestitamo in jima želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let v skupnem življenju! (Tekst in foto: M. Senica)

Med vozniki še vedno premalo krvodajalcev

Organizacija poklicnih šoferjev v Novem mestu nagradila svojega tajnika Bartolja

17. januarja je imela letno konferenco novomeška poklicna Združenica šoferjev in avtomehanikov. Od 193 članov se je konference udeležilo 60 članov, med njimi tudi Novomeščanka Jožica Potokar, ki je članica te organizacije od letosnjega 1. januarja. Organizacija je za več

kot 10 letno tajniško delo na gradila z ročno uro Viktorja Bartolja.

Konferenca je bila sicer sklicana v počastitev praznika vseh šoferjev Jugoslavije, vendar ji je dala bogata razprava večjega števila razpravljalcev povsem delovni značaj. Govorili so zlasti o večjem strokovnem izobraževanju voznikov, o večji varnosti na cesti, o voznikem poklicu na splošno ter o potrebi, da bi za poklicne voznike naposred le uveljavili skrajšano delovno dobo. Grajali pa so voznike zato, ker se premalo odzivajo v krvodajalskih akcijah, ceprav zradi pogostnih prometnih nesreč sami največkrat potrebujejo kri. O krvodajalstvu, prvi pomoči na cesti in drugih vprašanjih je voznikom govoril predsednik občinskega odbora Rdečega krsta v Novem mestu Boris Savnik.

KREMEN presegel plan

Podjetje KREMEN v Novem mestu je imelo lani zaposlenih povprečno 170 delavcev, povprečni osebni dohodek pa je bil 1.020 din na mesec. Po planu za 1969 bi morali prodati kupcem 100.000 ton peskov raznih vrst, prodali pa so jih 101.000 ton. S prodajo peskov so ustvarili lani 7.685.000 din vrednosti, skupna vrednost KREMENOVE proizvodnje pa je lani presegla 10 milijonov din.

INDUSTRIJA OBUTVE V ZADNJIH DVEH LETIH

Obleka bo kmalu postala premajhna

V Industriji obutve v Novem mestu bodo v novem poslovnom letu skušali izboljšati proizvodnjo predvsem z lastnimi sredstvi

Nic čudnega ni, ce kdo, ki ni Novomeščan, vpraša, kaj je to, ko zagleda dokaj veliko stavbo na križišču cest Komandanta Staneta in Ceste herojev. Stavba, ki že na zunaj kaže, da ni ravno najnovjejsa, samo s skromnim napisom nad vratni opozarja na svoj pomen.

Vsek dan se odpro njeni vrata 205 delavcem, ki si tu služijo vsakdanji kruh in ustvarjajo družbeni dohodek. Sicer skromnejši od drugih, toda iz leta v leto večji. Celotno proizvodnjo so lani v primerjavi s predloškim letom povečali za 17 odstotkov, in to predvsem zaradi storilnosti, saj se je stevilo zaposlenih povečalo od predloškega leta samo za 2,5 odstotka. Stevilo parov obutve na enega delavca pa so povečali za 8. Letos so prešli na nov sistem obratovanja dohodka, zato so povečali sklope za 35 odstotkov, osebni dohodek pa za 16 odstotkov. Leta 1968 so izboljšavo proizvodnih naprav porabili 185.000 dinarjev, 1969 pa 320.000 dinarjev. Od novega poslovnega leta pričakujejo še več, saj so za to leto že sedaj razprodali ce lotno proizvodnjo do maja.

In kakšna je proizvodnja zadnjih dveh let v številkah? Predloško leto so izdelali vsega skupaj (tudi za kooperante) 254.500 parov, lani pa 281.400 parov, kar je za 10

odstotkov več. Proizvodnja, ki je bila usmerjena v prodajo na trgu, je leta 1968 znašala 197.700 parov, drugo pa so bili gornji deli obutve, ki so jo izdelali 217.000 parov in 64.000 gornjih delov obutve. 75 odstotkov teh izdelkov prodajo 14 stalnim kupcem, drugi občasni kupci pa pokušajo le 25 odstotkov izdelkov.

Ker stoji stavba na takem prostoru, da je ne morejo širiti in so prostori zelo neprimerni, bodo kmalu morali misliti na novo. Zaenkrat pa lahko povečajo le proizvodnjo, zato jim je vsak kvadratni meter prostora, ki ga pridobijo z modernizacijo strojev in organizacijo dela, nujno potreben. V načrtu imajo nakup novih šivalnih strojev in polavtomatski tekoči trak, s čimer bi povečali storilnost in dosegli boljšo kakovost izdelkov.

Svoje izdelke (delavsko in začitno obutev ter lažje moške, ženske in otroške čevlje) dobro prodajajo na domačem tržišču, vendar jih zaradi ve-

like konkurence še ne morejo izvažati.

Industrija obutve že od 1948 sodeluje s tovarno obutve Pečko, zadnja leta pa ima tudi že poslovne stike z Alpinom in tovarno Lilet. Toda se vedno se mora boriti z mnogimi težavami, med drugim tudi z nabavo materiala, zato je razumljivo, da so delavci pri svojih načrtih in odločitvah zelo previdni.

ANA VITKOVIC

Po starem bi rekli: čez pol milijarde!

Delavci, uslužbeni, kmetje, obrtniki, upokojenci, delovne organizacije in vsi drugi, ki plačujejo samopriskopek za izgradnjo dveh novomeških šol, so prispevali do konca minulega leta v sklad okoli 5.508.000 din ali — če bi rekli po starem — več kot pol milijarde! Tu so všetki tudi razni dodatni prispevki ter obresti na oročena sredstva pri Dolenjski baniki in hranilnici v Novem mestu.

Tolikšne vsote iz samopriskopov ni nikje pričakoval, ceprav bi bila lahko še večja, če bi vse delovne organizacije nakazovale prispevke na priporočilo občinske skupščine ali se za prispevke pogodbeno zavezovalo.

Računajo, da bo letošnji samopriskopek občanov dal novih 700 do 800 tisoč din. To pa zdaj glede na to, ker ne vedo, za koliko se bodo letos povečali osebni dohodki, samo predvidevajo.

Dva zanimiva koncerta iz Obrenovca

Clan kulturno-umetniškega društva »Dragan Marković« iz Obrenovca, ki bodo v soboto zvezcer nastopili na održi v Trebnjem, v nedeljo popoldne pa v Mokronogu, se bodo predstavili Novomeščanom v ponedeljek, 26. januarja:

popoldne ob 15. uri bo zaključen nastop na održi v Domu JLA, ob 19.30 pa na održi Doma kulture v Novem mestu za domače občinstvo. Pelj in igrali bodo pesmi jugoslovenskih narodov. Na obisk zanimive skupine vladljivo vabljeni!

Rino Simoneti v NOVOTEKSU

Tov. Rino Simoneti, član izvršnega sveta SRS in predsednik odbora IS za gospodarstvo, se je minuli četrtek mudil na obisku v NOVOTEKSU. Z zanimanjem si je ogledal NOVOTEKSOVE proizvodne obrate in se s predstavniki podjetja pogovarjal o nadaljnjem razvoju tekstilne industrije v Sloveniji ter o izvozu njenih izdelkov.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Likar iz Kostanjevice — Tomáška, Panika Turk s Krko — Andreja, Manda Frane s Trške gore — Goranko, Cvjetka Saje iz Zaloge — Franča, Vida Ma okvir VII žo, Anica Repar iz Globoci — Jeiko, Stanka Zorc iz Vočje njive — Janjo, Majda Jaloševič iz Mokronoga — Ksenija, Jožica Fabjan iz Zabje vasi — Renato, Marija Calnar iz Lesenice — Andreja, Nada Kopina z Broda — Andreja, Kristina Horvat iz Meniške vasi — Sami, Marija Grčar iz Kamna — Anico, Magda Dobrčič iz Bršlina — Aleksandro, Marica Goršek iz Dobindola — Martina, Vida Pešev iz Gornjega Globodola — deklico, Ivanka Kirin iz Šela — deklica, Anica Planinc z Senovče — dekka, Marija Regina iz Zapudja — dekka in Ana Mikic iz Birne vasi — deklico

Novomeška kronika

■ POSLOVNI PROSTORI »Droglerje«, ki so jih preverjali delavci obrtnega gradbenega podjetja, bodo kmalu nared. Preurejen lokal bo bolj prostoren, ker so ga razširili še za vmesni hodnik.

■ ZNIVANJE cen cevijem in blagu so napovedovali nekateri novomeški trgovci. V »Alpinis« so skoraj z polovico znašali cene nekaterim jasenskim in polietnim modelom cevijev, prav tako pa tudi pri »Pekos«. Rupci se tudi v blagovnici in pri »Tekstilu« zanimali za nakup blaga, ki je po nizkih cenah. Videti je, da so tudi naši trgovci spoznali, da je vsekakor boljše po nizkih cenah praviti večje zaloge, kot da ostanejo nepraznjeni tadelki v skladih.

■ SOLSKA POČITNICA so se zasedla v osnovnih in srednjih solah še v začetku tega leta. Nepravilno očitljivje je preprečila načrti tistim učencem, ki so se prijavili za smučarski tečaj. Ce bo do prihodnjega ponedeljka padlo sneg, se bo tečaj pričel na sredini teden.

■ SIRSO AKCIJO za zdravljene upoštevalec astmatikov je začelo organizirati društvo upoštevalec. Pomembno so jim že medita nekatera novomeška podjetja. Prve bolnike upoštevalec bo društvo poslalo na zdravljajenje v Piran, kjer ima DU pošteniški dom za upoštevalece. Vse upoštevalec, člane društva, ki imajo astmo, predvsem težje astme, vabijo, naj se zglašajo v uradnih urah v plarni društva, kjer bodo dobili potrebna navodila. Vsak interesar naj vloži prenos.

■ ZA »HELGO«, nemški film, ki so ga predvajali zadnje dni prejšnjega tedna v dvorani Domu JLA, je bilo med Novomeščani voliko zanimanja. Pohvalno je, da so si ta film ogledali tudi džakli srednjih sol. Veliki plakati

so zvabili v dvorano tudi nekatero mladoletnike, ki so pričakovali, da bodo na platu lahko gledali drzne erotične scene. Ker je tih predvsem poučen, so bili razščarani in se še med predvajjanjem zapuščali dvorano.

■ NA TRGU so bile v ponedeljek cene takoj znižane. V »Alpinis« so skoraj z polovico znašali cene nekaterim jasenskim in polietnim modelom cevijev, prav tako pa tudi pri »Pekos«. Rupci se tudi v blagovnici in pri »Tekstilu« zanimali za nakup blaga, ki je po nizkih cenah. Videti je, da so tudi naši trgovci spoznali, da je vsekakor boljše po nizkih cenah praviti večje zaloge, kot da ostanejo nepraznjeni tadelki v skladih.

■ RODILE SO: Ana Košmrlj iz Trdinove 30 — deklico, Marjeta Zakonjšek Rupnik, Nad mlini 24 — deklico, Dragu Zura z Metnem nji 3 — dekka in Nada Krušlje iz Vrhovčeve 10 — Dejan.

Ena gospa je rekla, da DOMINVEST lepo storji za stanovanjsko gradnjo. Ze lani so za lepe denarje prodali kupcem parcele pri Črnihščekom britoftu, dovozne poti pa so še niso naredili. Kuci upajo, da bodo lahko začeli graditi vsej prihodnjo poniad in da bodo do takrat izgubili zaradi potrebitve gradbenega materiala vsak po 10 milijon.

Mladi komunisti v Dolenjskih Toplicah

Medobčinski svet ZK z občinskimi komitaji ZK Crnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto prirejajo v sredo in četrtek, 21. in 22. januarja, v Dolenjskih Toplicah dvodnevni seminar za vodstva mladih komunistov. Tema je aktualni družbeno-politični situaciji, bodo mladi komunisti razpravljali o problemih ideologije ZK ter njihovem političnem usposabljanju. Seveda bo na tem solskem letu redno seminarju treba sprejemati novih mladih članov v vrste ZK ter o sistemu delovanja aktivov mladih komunistov. M. G.

»Peter, pridi v pisarno, ka-
petan te kličet!«

Desetarjev obraz je bil mrk. Sicer je bil pa vedno tak. Peter in Janko sta bila edina Slovenci v četi. Janko je dobil čin desetarja pred mesecem dni. Do takrat sta bila s Petrom neodločiva. Skupaj sta odhajala ob nedeljah v mesto in tudi Jasminko je Petru predstavil. Janko. Od kar pa je Janko dobil desetarske našivke, so se odnosi med njima spremenili. Janko je postal hiaden, Peter pa ni mogel doumeti njegovega opravičila, če da ne more delati razlike med njim in ostalimi vojaki.

Sledil je Janku po zavitem hodniku čez kasarno do kapetanske pisarne. Pred vrati je Janko neodločno obstal in pomignil Petru, naj pride bliže:

»Poslušaj, Peter! Bila sva prijatelja. Kar se mene tiče, sva to se sedaj. Se ti ne zdi, da ne delas prav? Včeraj si že tretjič v tem mesecu zamudil, vem celo zakaj. Poslušaj in ubogaj me! Jasminka je lahka deklinja, to vem jaz in mnogi drugi. Otresi se je! Dosegel si kar si želel, ti to ni dovolj?«

»Brigaj se zase in zato, ka-
ko bo vojakom še bolj za-
grenili življenje. Mene pa pu-
sti pri miru! Enkrat za vse-
lej!«

Besno je potrkal na vrata, in ne da bi počakal na od-
govor vstopil v pisarno:

»Klicali ste me, tovariš ka-
petan?«

Kapetan je počasi dvignil pogled od papirjev na mizi, si prižgal cigaretto in po krat-
kem premoru spregovoril:

»Da, Rutar, klical sem te.
In menda veš zakaj sem te
klical?«

»Vsem, tovariš kapetan. Vče-
raj sem se nekoliko kasneje
vrnil iz mesta.«

»Nekoliko kasneje? Ob treh
zjutraj, Rutar, ob treh zju-
traj! Dovoljenje pa si imel
samo do desetih. To se je ta
mesec zgodilo že tretjič. Mi
lahko to pojasniš, Rutar?«

»Ne, tovariš kapetan. Tega
ne morem in ne želim poja-
snjevati!«

»Rutar, poslušaj! Želim ti
pomagati. Bil si dober vojak
in skupaj bova skušala najti
izhod iz tvojih težav. Ne mo-
rem pa ti pomagati, če sam
tega ne želiš. Prižgal si je
novi cigaretto. »Mislim, da
veš, kam te to lahko pripelje,
Rutar. Tega menda ne želiš.
V zaporu ni prijetno, poseb-
no v vojaškem ne, tebi pa je
navsezadnjie ostalo do povrat-
ka domov le še slabe tri me-
sece. Premisli, se ti splača?«

Peter je trmasto stisnil ustnice: »Tovariš kapetan,
svoje probleme bom reševal
sam. Pri tem mi ni potrebnha
vaša pomoč.«

Kapetan je v hipu postal drugačen. Skoraj zavplil je:

»Stoj mirno, kadar govoris
z menoj! Prav. Hotel sem ti
pomagati. Zaradi včerajšnje
zamude pa si kaznovan. Me-
sec dni ne smeš v mesto!
Prost si, lahko greš... In
dobro premisli, preden nare-
diš spet kako neumnost! To
je zadnje opozorilo.«

Vračal se je po dolgem
hodniku, v njem pa se je na-
biral bes. Sunkovito je odpril
vrata učilnice. V njej je ob
črni šolski tabli sedel Janko,
ki ga je očitno pričakoval.

»Prasec, mu je vrgel v
obraz. »Ti si mi skuhal to

del čez njeno ramo razme-
tano posteljo v sobi.

»Vstopi, mu je rekla in se
zasmejala. »Stojis na vratih
kot kup nesreče!«

Začudeno jo je gledal, v
grlu pa se mu je nabirala
kepa. Zaprla je vrata za
njim, se vsedla na stol in si
pričgala cigareto.

»No, kaj je? Zakaj me tako
gledaš?« Izvivalno je prekri-
žala nogi, tako da ji je na
pasu stisnjena halja zdrsnila
nazaj in jo razgalila.

»Ti in Djordje...« Peter ni
mogel misli izgovoriti do
kraja.

»Da,« je kratko pritrdirila.
»In tudi drugi!«

Petru se je zameglio pred
očmi. Spomnil se je na ve-
čere v parku, na to, kako mu
je vračala ljubkovana in mu
zatrjevala, da ga ljubi.

»Da, rada imam vojake, ti
pa si le eden izmed njih,« se
mu je posmehovala.

»Cipa, cipa, vojaška cipa!«
je zakričal in njegova roka,
kot da je ne bi vodila volja,
je pričela udarjati. Pobegnila
je v drugo sobo in se zakle-
nila.

Peter se je počasi obrnil
in odšel skozi vrata. Imela
te je za norca, ves čas, mu je
kluvalo v možgani. Taval
je po ulici, mimo ljudi, ki so
se začudeno ozirali za njim.

»Ti je slabo, vojak?« Ob
njem se je ustavil jeep voja-
ške policije. Vodnik, vodja pa-
trulje je izstopil in se mu
približal:

»Pokaži dovoljenje, vojak!«
Vodnikov glas je povrnil Pe-
tra v stvarnost.

»Nimam.«

»Ime, vojna posta?« Vod-
nik si je zapisoval podatke,
nato pa velel:

»Vstopi!«

Odpeljali so ga v vojaški
zapor na drugem koncu me-
sta. V hladni celici, v kateri
je bil samo lesen pograd, je
Peter začel premišljevati. Ci-
pa. Ljubil sem cipo. Sem jo
mar res ljubil? Toda tepel
sem jo. Tepel žensko, prvič v
življenju. Razum se mu je po-
časi bistril. Kaj, ko bi to ve-
dela Darinka? Iz razmišlja-
nja ga je zdramilo obračanje
kluča v klučavnici.

Bil je desetar Janko, z
njim pa še dva vojaka s pu-
škama.

»Žal mi je Peter, takole
moramo čez mesto do kasar-
ne.«

Samo pokimal je, vojaka
pa sta ga vzela v sredo.

Kapetan jih je pričakal v
pisarni, stoe ob oknu. Po-
mignil je Janko in vojakoma,
naj se odstranita. Ko so za
njimi zaprla vrata, je spre-
gorivil:

»Ne bom te kaznoval, Ru-
tar! Janko mi je povedal ka-
ko je s teboj. Upam, da si to
stvar razčistil in da boš od-
slej tak kot si bil prej. No-
čem več neumnosti! Lahko
greš.«

Peter je bil kapetanu za
njev stvarni glas brez po-
milovanja hvaležen. Uspel je
zajecljati: »Hvala! in hotel
oditi, ko ga je zadržal kape-
tanov glas: »Peter... pozabi
nanjo, kmalu boš doma.«

Da, še nekaj več kot osem-
deset dni in doma bom, je
premisljeval Peter. Globoko
je zavzdihnil in se vsedel za
mizo v učilnici. Vzel je pismo
in začel pisati: »Draga Da-
rinka...«

B. DEBELAK

Jasminka

godijo. Ti si bil včeraj dežur-
ni v četi in če me ti ne bi
prijavil, za to ne bi nihče
vedel. Najbrž si tudi kazen
predlagal prav ti. Misliš, da
boš prišel do Jasminke, ko
jaz ne smem v mesto, toda
povem ti, ne bo šlo tako glad-
ko, kot si si to zamislili!«

»Peter, ne nori! Jankov
glas je bil začuda miren,
kljub Petrovi žaljivki. »Če po-
begnes v mesto, te čaka naj-
manj mesec dni zapora. To
pa pomeni tudi, da boš mor-
al služiti mesec dni več...«

Ne izplača se. Jasminka je vo-
jasko dekle. Hodila je z mno-
gimi! Samo igra se s teboj,
ko pa ji bo dovolj, te bo za-
pustila...«

Ni morel dokončati, kajti
Peter se je pognal vanj in že
sta se valjala po učilnici.

Njun pretep je prav tako
hitro kot se je začel, tudi pre-
trgal odločen glas: »Mirno!«

Kot eden sta vstala in str-
mela v kapetana, ki je stal
pri vrati.

»Že spet ti, Rutar? Prav, o
tem bova še govorila. Obrnil
se je k Janku in mu velel:
»Pridi z menoj v pisarno!«

Petru so se mrzlično podile
misli po glavi. Iskal je reši-
tev, a je ni našel. Kapetan je
bil strogo. Pretepi med vojaki
so bili vedno strogo kazno-
vani. Moram videti Jasmin-

ko, si je dopovedoval, moram
jo videti prej, preden bom
moral v zapor. Skoraj stekel
je v sobo. V hipu je pometal
stvari iz omarice in si začel
oblaciči novo uniformo, ki je
bila, odkar je spoznal Ja-
sminko, vedno zlikana in le-
po zložena na dnu. Ostale
stvari je zbasal nazaj v oma-
rico. Iz predalčka je vzel zad-
njega tisočaka, ki ga je hranil
za nedeljski izhod v me-
sto. Misliš, je razveseliti Ja-
sminko in ji kupiti kako da-
riko: nekaj rož ali bonbonie-
ro. A ga je stisnilo pri srcu
prav tisti trenutek, ku se je
dotaknil denarja. Tega tisoča-
ka mu je v zadnjem pismu
poslala Darinka, dekle, ki ga
je vseh dolgih petnajst mese-
cev čakalo doma. Poparjeno
je položil denar nazaj v oma-
rico in jo zaklenil. Zdivjal je
po hodniku in se prihuljeno
splazil tik ob zidu mimo
okanca pisarne dežurnega ofi-
cira, ki je dremal za pisal-
no mizo.

»Bolnikom nesem pošto v
bolnišnico,« je vrgel čez ra-
mo stražarju, ki se je leno
naslanjal na zid stražarnice
pred vhodom. Ta mu je samo

Hitro je bil v sredisu me-
sta. Mrzlično je pregledoval
tablice z imeni ulic. Vedel je
za Jasminkin naslov, ni pa še
nikoli bil tam, saj sta se ved-
no sestajala v parku za ki-
nom. Zdaj je mora biti doma,
si je dopovedoval, popoldne

ima predavanja... Upal je,
da ne bo doma gospodinje,
pri kateri je stanovala. Vedno
ga je zavračala, ko je hotel
k njej, češ da gospodinja ne
vidi rada njenih obiskov.

Stal je pred vrati stanova-
nja in se ni mogel odločiti.
Mogoče je doma, je premis-
ljeval, mogoče je v mestu.
Obrnil se je in se vrnil nekaj
korakov proti večnim vr-
atom. Ne, moram jo videti!
Odločno se je vrnil do vrat
stanovanja in pozvonil. Nič?
Torej je najbrž res ni doma.
Pozvonil je še enkrat in pri-
sluhnil. Za vrati se je čulo
premikanje. Nestrpno je po-
zvonil še enkrat. Vrata so se
najprej odprla le za kak cen-
timeter. Ni mogel videti, kdo
stoji za njimi. Potem so se
naenkrat odprla do konca.
Petru pa so se kolena za-
ščila. Pred njim je stal vojak,
stabni kurir Djordje. Peter
ga je dobro poznal. On in Ja-
sminka sta ga nekajkrat sre-
čala v mestu. Djorje si je
zmedeno zapenjal srajco, po-
grabil je kapo in opasac, ki
sta ležala na polici v pred-
sobi in ko se je pomikal mi-
mo Petra proti večnim vr-
atom, je potihoma zamrmljal:
»Oprosti, prijatelj.« Tiko je
zapri večna vrata za seboj in
izginil Petru izpred oči. Ta
je stal še vedno na pragu, ko
se je iz sobe prikazala Ja-
sminka, ogrnjena samo v od-
peto domovo haljo. Pod njo
ni imela ničesar. Peter je vi-

zumil, da je vse dobro.

Bil je desetar Janko, z
njim pa še dva vojaka s pu-
škama.

»Žal mi je Peter, takole
moramo čez mesto do kasar-
ne.«

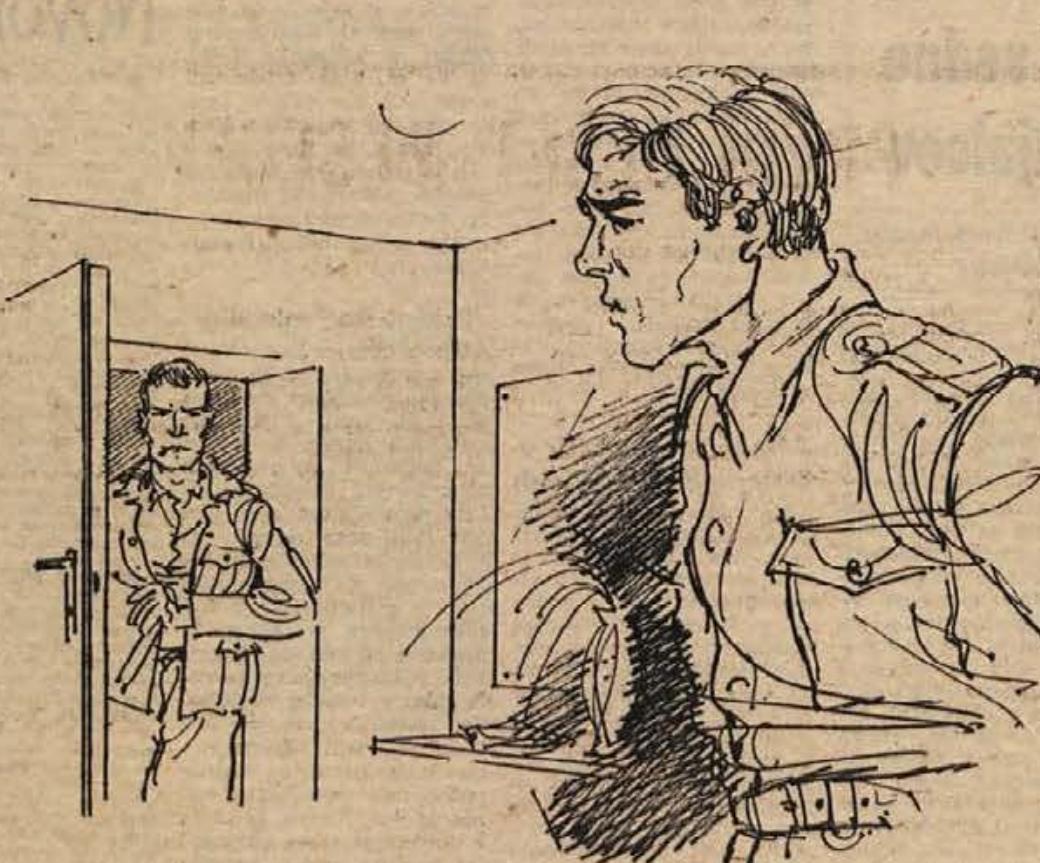
Samo pokimal je, vojaka
pa sta ga vzela v sredo.

Kapetan jih je pričakal v
pisarni, stoe ob oknu. Po-
mignil je Janko in vojakoma,
naj se odstranita. Ko so za
njimi zaprla vrata, je spre-
gorivil:

»Ne bom te kaznoval, Ru-
tar! Janko mi je povedal ka-
ko je s teboj. Upam, da si to
stvar razčistil in da boš od-
slej tak kot si bil prej. No-
čem več neumnosti! Lahko
greš.«

Peter je bil kapetanu za
njev stvarni glas brez po-
milovanja hvaležen. Uspel je
zajecljati: »Hvala! in hotel
oditi, ko ga je zadržal kape-
tanov glas: »Peter... pozabi
nanjo, kmalu boš doma.«

Da, še nekaj več kot osem-
deset dni in doma bom, je
premisljeval Peter. Globoko
je zavzdihnil in se vsedel za
mizo v učilnici. Vzel je pismo
in začel pisati: »Draga Da-
rinka...«

Hvala „VEČERU“!

Mariborski VECER, informativni dnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, izdaja že 19. leto tudi svoj MAGAZIN 7 DNI. V njem objavlja zanimive sestavke z raznih področij, zlasti pa sega tudi v vzgojo, zdravstvo, dom, tehniko, izumiteljstvo in zabavo. Da je mladim odmerjen v magazinu poseben stalni kotiček, ni treba posebej poudarjati. Od tod tudi velika priljubljenost in razširjenost magazina. — Z dovoljenjem uredništva VECERA bomo od časa do časa na naši novi vzgojni strani ponatisnili to in ono, kar bo koristilo našim bralcem, za tovarisko »kooperacijo« pa se kolegom iz VECERA lepo zahvaljujemo!

Uredništvo
Dolenjskega lista

Ko bo mrtev, bo prepozno...

Lani je bilo na slovenskih cestah 606 nesreč, v katerih so bili udeleženi otroci in mladina — 26 otrok in mladincev je v teh nesrečah izgubilo življenje, kar 613 pa jih je dobilo težje in laže telesne poškodbe — Predšolskih otrok je v teh nesrečah umrlo 16, telesno poškodovanih pa je bilo 314 — Največ nesreč je bilo spet zavoljo neprevidnega prečkanja cest!

Da bi obvarovali otroka pred prometnimi nesrečami, bi bilo potrebno sodelovanje vseh ustanov, ki skrbijo za prometno varnost. Tako nekako smo govorili pred leti in tako govorimo še danes. Pri prometni vzgoji naših najmlajših udeležencev v prometu namreč še vedno sodeluje pre malo prizadetih ustanov in starši mnogokrat otroku niso vzoren in prvi vzgojitelj tudi v tem pogledu. Lahko trdimo, da je prav to vzrok tako velikemu številu prometnih nesreč, ki terjajo iz leta v leto vse več smrtnih žrtev in povzročajo hude telesne poškodbe tudi med otroki, predvsem predšolskimi.

V vzgojnovarstvenih zavodih posvečajo prometni vzgoji svojih varovancev vse več pozornosti, vendar je varstvo v teh zavodih deležno le nekaj tisoč naših otrok, medtem ko so drugi pogosto prepričeni sami sebi in ulici. V osnovni soli je prometna vzgoja obvezna, žal pa skoraj tretjina osnovnih šol nima sistematično organizirane prometne vzgoje.

Tudi za šole II. stopnje je že skoraj leto dni pripravljen program prometne vzgoje. Toda se vedno niso rešili vprašanja o ti-

nanciranju predavateljev. Komisija za varnost prometa, ki usklajuje prometno vzgojo in preventivo, si na vse načine prizadeva, da bi bilo še več in pravočasno storjeno v prid varnosti človeka na cesti. Pri tem pa pogosto naleti na premajhno podporo družbenih organizacij in drugih ustanov. Zato ni oubdino, da ostane marsikatera zamisel programa le na papirju, medtem ko ljudje še naprej umirajo na cesti zaradi prometnih nezgod.

V letu 1969 je bilo na

naših cestah 606 prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi otroci in mladina. Četudi je bilo 21 nesreč manj kot leto prej, je ta številka še vedno zaskrbljujoča, zlasti če pomislimo, da je bilo pri teh nesrečah 26 otrok in mladincev mrtvih in kar 613 huje ali laže telesno poškodovanih. Pri tem je bilo mrtvih 16, telesno poškodovanih pa 314 predšolskih otrok. Osnovnošolskih otrok je bilo mrtvih 8 in telesno poškodovanih 244, pri mladincih do 18. leta starosti pa sta bila mrtva 2 in telesno poškodovana 55.

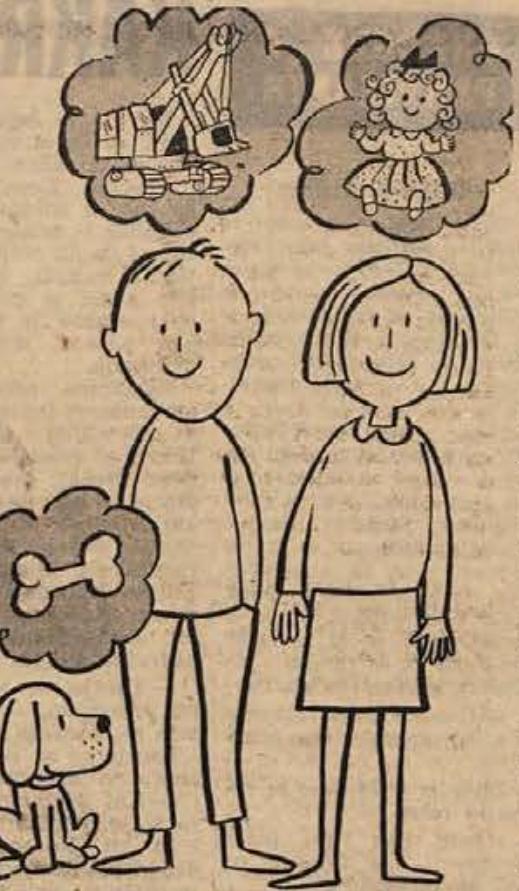
Se vedno je med otroki in mladinci največ prometnih nesreč zaradi neprevidnega prečkanja ceste (kar 357 primerov), zaradi neprevidne vožnje s kolesi (36 primerov) in podobnega.

Otroci in mladinci so lani povzročili 465 prometnih nesreč in so bili v 141 primerih drugače udeleženi v prometu. Med krivci, če jih lahko takoj imenujemo, je bilo kar 265 predšolskih, 156 osnovnošolskih otrok in 44 mladincev do 18. leta starosti.

V prvi polovici leta je bilo lani na naših cestah 213 prometnih nesreč, v drugi polovici pa kar 393. Da je bilo v prvi polovici sorazmerno manj nesreč, je razumljivo, ker so v tem času posvečali v šolah več pozornosti prometni vzgoji otrok, v jeseni pa niso vse šole takoj organizirale prometne vzgoje. Sorazmerno veliko nesreč je bilo v šolskih počitnicah — 221; pri tem je bilo 11 smrtnih primerov in 209 telesnih poškodb otrok.

V novem letu si želimo, da bi bili naši najmlajši bolj varni na cesti. Zato se ponovno obračamo na vse prizadete ustanove, da bi bolj sodelovali s šolami in komisijami za varnost prometa. Varnost otroka naj bo torej skrb nas vseh!

DRAGO SUHI

Fantje, ne berite tega!

... Zadnjic pa smo vas celo založili, kako ste gospodu sim snažili čevlie. Hčeri sta narožili, naj bratu prisije gumb, ki se mu je začel majati, in opere nogavice. To boš pa menda že znala narediti, ste rekli. Pa ste pomisili, da bi moral kaj takega znati narediti tudi gospod sin sam? Ko je šel sin studirat, ste se o tem dolgo pogovarjali s svojim možem. Pri hčerki ni bilo problema. Siličja naj bo ali pa frizerka, ženska tako nima drugih možnosti, ste rekli. Kadarmož pride domov, mu mora hčerka takoj prinesi copate, kadar po kosišu bere časopis in zaspni na divan, mora biti v sobi mrtva tišina. Utrjen je od dela v službi, pravite. Vašega dela, vaše utrujenosti in službe pa nihče ne upošteva. Kako naj torej vasa hči pride do zaključka, da je žensko delo enakovredno moškemu — in kako naj vas sin pride do sklepa, da je ženska moškemu enakovredna?

All zdaj veste fantje, ki ste prebrali to poglavje, zakaj smo mu dali naslov »Fantje, ne berite tega!«? Da, prav imate: ...

No, nasi bračci, fantje in odrasli, tega še ne bodo mogli vedeti: vsi pa lahko izvemo, če vzamemo v roke zanimivo knjigo »Kako naj se dekli uveljavlji v življenju«, ki jo je napisal Jan Makarovič, izdal pa Cankarjeva založba v Ljubljani 1967. Sezimo po njem, ne bo nam žal! Ilustriral jo je Andrej Habič.

Ob Cicibanovem jubileju

Lahko ugotovimo, da stojimo s Cicibanom v štric z najboljšimi otroškimi mesecniki, kar jih izhaja na svetu takoj na Vzhodu kot na Zahodu. Z veseljem lahko ugotovimo, da je iz leta v leto zrasla raven umetniške vrednosti lepe besede in ilustracije v Cicibantu. Lahko smo ponosni, da v Cicibantu ilustrirajo ilustratorji, ki so vsak po svoje dosegli visoko umetniško raven pri ilustrirjanju.

Otroku želimo približati resnice iz sveta, v katerem živi: dom, na poti do šole, domovine, svet, svetovje...«

BRANKA JURCA, pisateljica, ob jubilejnem srečanju sodelavcev Cicibana

Ilustriral Ive Subič — v knjigi V. Winklerja »Tisti iz zelené ulice« (Prešernova družba, 1968)

PRVIH DESET MESECEV

Rojen je nov državljan. Toda on še ničesar ne ve. Mora šele narediti prve korake v oblikovanju tistega, kar sodi pod pojem — človek.

Predvsem mora preskočiti mejo od dobe, ki se ji reče novorojenstvo. V zdravstvu štejejo otroka za novorojenčka, vse dokler mu ne odpade popkovina; to traja sedem do deset dni in tvori obdobje včivljanja v novo okolico. To je čas, ko se odloča otrok za start v zunanjji svet. Označuje ga dve značilnosti: razvoj pljuč in osamosvajanje krvnega obtoka.

Več svetlobe!

PRVI MESEC

Tisto, kar novorojenček najprej zazna, je svetloba. Dotlej je zanj vse sivo. Predmete in ljudi vidi v obrnjenem stanju. Te snapakes čez kakšen teden dni ne bo več. Otrok mežika skozi trepalnice, ker se ni izpostavljen muskulatura njegovih očesnih vek.

Pomagajte svojemu dojenčku! Dajte ga v prostor, ki se kopa v svetlobi. Lahno mu migajte z roko pred očmi. Tako se bo otrok naučil z obema očesoma opaziti predmete in bo vadil očesne mislice.

Spoznavanje materinega obraza

DRUGI MESEC

Na očeh otrok nima več »mrježico« in njegov svet dobiva obrise. Materin obraz je vedno bolj jasan. Otrok prizena opažati oči, nos in usta človeka, ki je ob njem. Otrok opaže še nekaj: vase, kar je dobro zanj — hrana, topilina, nežnost — prihaja od matere. Otrok podzavestno veže svoje življenje nanjo.

Pustite otroka, da se igra z vašo roko, nad posteljico pa mu obesite kroglice all balončike v svežih, živilih barvah — rumeni, rdeči.

Prva igraca

TRETIJ MESEC

Prišel je čas za prvo materino radost — otrok se prične smehljati. Zdravnik imenuje to »radost uspešne funkcije«. Otrok spoznavajo svojo mater. Steklenička z mlekom, igrače, duda izstopajo iz megle in postajajo predmeti njegovega opažanja. Otrok se veseli igrače, predvsem svoje roditeljice.

Najboljše so igrače v različnih barvah, na katerih bo otrok izostrel svoje čute:

vid, sluh in tip. Govorite svojemu otroku in mu pogosto pojte.

Očka — kdo je to?

CETRTI MESEC

Ob materi se je pojavil še nekdo. Kdo je to? Očka — pravijo. Toda to ni materni obraz in otrok se brez navdušenja navaja na nov obraz.

Pričenja se obdobje obvladovanja razdalje. Otrok bo segel po igračo ali pa jo bo odrnil. Tudi jezil se bo, če mu bo mati dajala veliko reči v roke.

Predmeti iz ozadje

PETI MESEC

Otrokov vid postaja vedno boljši. Sicer se ne more spremnljati predmetov v njenem gibanju, opazi pa tisto, kar je za maternino glavo. Odkriva prostor in ga raziskuje. Poleg materinega in očetovega obraza opaže že tudi druge ljudi.

V tej dobi otrok reagira tudi s sluhom. Govoriti mu je treba počasi in razločno. Ropotljive ni več zanimiva, pač pa se mu hodi novih igrač.

Vse je brezbarvno

SESTI MESEC

Vid je že dober, žal pa je še vse enobarvno. Šele v začetku tretjega leta bo otrok opazil razliko med barvami. Zdaj se koncentriра nad spoznavanjem perspektive. Predmeti, ki so blizu, so veliki, tisti oddaljeni so majhni.

Otrok naj si ogleda sobo, predmete, naravo. Tako se bo navadil na okolico, v kateri živi.

Spremenjeni odnosi

DESETI MESEC

Otrok se je navadil na različne obraze in predmete. Našel bo mater med stotinami drugih zena. Vezan je na svoje igrače. Ni pa navajen sprememb in presenečenj. Naj navedemo enega izmed poskusov švicarskega psihologa Piagieja:

— Na razdaljo enega metra damo dve enako veliki kocke. Pred otrokovimi očmi naj bo igracha za eno kocko. To je treba trikrat ponoviti. Potem rečemo otroku, naj prinese igračo. Tako jo bo našel za kocko. Potem skrijemo igrače za drugo kocko. Otrok bo to videl, igračo pa bo iskal se vedno za prvo kocko.

To dokazuje, da se otrok težko navaja na spremenjene odnose.

KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN

Tatkova družina

Sredji septembra 1941 so toploški partizani imeli zborovanje v Gornji Dragusi. Ceprav je bila noč, vas pa obklopjena od čelnikov, se je v tujški soi zbralo veiko ljudi. Na čelu dvajset partizanov, ki so prišli z Jastrebov dolino, je bil t. d. Nikodijec Stojadinovič Tatko. Po njegovem ognjivitem govoru o boju za svobodo so ga ljudje toplo pozirali in vzlikali NOB in partizanom. Drenjali so se okrog borev, zlasti pa okrog Tatka, da bi ga videli od blizu. Cika Vasa Miletič, invalid iz prve vojne, se je preridnil do Tatka in ga vprašal z drhtecim starčevskim glasom:

»Od kod si sinko? Ali imas d-uzino, ko tako lepo govoris?«

Tatko je objel Vaso in mu veselo rekel:

»Imam, cika Vaso, imam družino — od Triglava pa vse do Djedeljije!«

Starca je ganil ta široki partizanski patriotizem pa je vzkljil:

»F, naj živi vsa tvoja družina hrabi moj sinko!«

Ljubezen do Bosne

Ko te jeseni 1944 bilo ukazano, da je treba prebresti reko Bosno, je neki borec 28. udarne brigade sedel na breg in si zaceplil sezuvati škornje. Ko je komandir to opazil, je stopil k njemu in ga vprašal:

»Tovariš, zakaj pa sezuvati škornje? Saj boš tako do vrata v vodie!«

»Eh, je odgovoril borec, vodoroli so Bosno teptali tudi škornji, je pa vsaj moji ne bodo...«

Če bi bilo, kakor ni

V boju proti ustasem v Sekovičih je neki borec I. bataljona 18. majevske brigade rekel komisaru Coriu:

»Tovariš komisar, drobec strapnela ti je prebil uhelj in kri ti teče!«

»He, te bi bil prebil še drugi uhelj, pa ga ni, in če bi jaz bil dekle, pa nisem, bi si obesil uhane! je nasmejano rekel Coric in z avtomatom uskal po ustasih.

Brž ko je zapadel prvi sneg, so se otroci že razkropili po ulicah, livadah in parkih. Kepali so se, sankali in smučali. Nekaj skupinic je delalo snežake. Otroci so jih oblikovali po lastni zamislji, kakor je kdo vedel in znal. Eden od snežakov je bil podoben sosedu, drugi spet prijatelju.

Skupinica očitno zelo ambicioznih fantičev pa se ni zadovoljila s snežakom. Hoteli so nekaj čisto drugega. Nekaj, česar drugi fantje še niso naredili. Nekaj, s čimer bi lahko zaslužili denar. Začeli so razmišljati. Misliši in misliši so tako dolgo, dokler se najstarejšemu med njimi, dečku Rumenčku, ni posvetila sijajna misel:

— Fantje! — je vzliknil presrečno, — domisli sem se, domisli...

Fantje so se združili. V zboru so zakrčali:

— Kaj je Rumenček, česa si se domisli?

In on, Rumenček, sin direktorja podjetja, ki ga je osnovala skupina občanov, se je domisljavo izprsil in jim začel govoriti:

— Fantje, moja ideja je takale: ustvarili bomo podjetje, pravzaprav sku-

pina občanov bo osnovala podjetje. Boste videli, kako si bomo polnili žepe!

A v besedu mu je segel Bucko, ki je bil sin enega od ustanoviteljev podjetja skupine občanov:

— Premalo nas je. Za kaj takega potrebujemo najmanj deset ljudi.

— Ne skrbi, — mu je odgovoril Rumenček, — to je kaj lahko urediti. Vem, kako je podobno situacijo rešil moj stari. Menda si se tudi ti kaj naučil od svojega? Prosili bomo nekaj fantov, naj se samo podpišejo; pravzaprav pa še tega ne bo treba. Le kdo je dandanes še tako nor, da bi napravil elaborat za registracijo podjetja pe še druge nemnosti. Vse bo v redu, samo meni poslušajte.

— Nimamo prostorov, — se je oglašil Mičo.

Rumenček je odgovoril tudi na to vprašanje. Potem se je obrnil k četrtem fantu:

— Pero, ti imas na dvořišču prazno lopico. Spremenili jo bomo v pisarno. Imaš kaj pripomniti?

— Ne, nimam. Samo mi je jasno, s kakšno dejavnostjo se bo ukvarjal naše podjetje.

Rumenček mu je z rešnim obrazom odgovoril:

— Tudi na to sem misli. Delali bomo snežene kepe in jih prodajali fantom za vojske s kepanjem. Razen tega bomo izpred tujih hiš. To bo poglavitni vir naših dohodkov. V mrzljih zimskih dneh našim občanom ni nic kaj prav, ce morajo iz topnih sob, da

bi počistili sneg na ulici. Namesto njih bomo to opravili mi oziroma naši delovni fantje, ki jih bomo za to priliko najeli.

Smetano pa bomo pobrali mi. Tako delajo naši starci, zakaj ne bi še mi? Dovolj o tem. Da ne bomo zastonj izgubljani čas, se kar lotimo dela. Ima še kdo kaj pripomniti?

— Jaz, — se je oglašil Bucko. — Nismo razdelili vodilnih mest. To pa je neobhodno potrebno razvoj in složnost v našem podjetju.

Rumenček je bil videti presenečen:

— Popolnoma razumljivo je, kdo bo dobil kakšno mesto. Ideja je moja, direktor bom jaz, to je popolnoma normalno. Ti, Bucko, boste komercialni direktor. Pero tehnični, Mičo. — z roko je pokazal na četrtega v druščini, pa moj svetovalec.

Fantje (DRUGI) so

marljivo delali, pobirali so denar za opravljeno delo, ga šteli in se veselili. Ponudb so imeli toliko, da vsega niso utegnili postoriti o pravem času. Denar so dobivali že vnaprej, cele kupe! Sneg pa je padal dan za dnem, in ker ga meščani ob pravem času niso pospravili izpred hiš, saj so čakali na naše prijatelje, so moralni plačati kazen. Prihajali so k dečkom protestirali, a ponavadi zaman!

Ti so se izgovarjali na višje sile, obljudljali so prav v nedogled. Po navodilih lastnih staršev se še malo niso vznemirjali zavoljo nekakšnih občanov.

Naenkrat pa je nepredvideno posijalo sonce in sneg je skopnel. Občani so zahtevali denar nazaj. Iskali so naše prijatelje, njih pa ni bilo nikjer. Fantje so pobrali denar in odšli smučat v planine.

B. T.

V tej hiši v Krškem je 19. septembra 1693 umrl baron Janez Vajkard Valvasor, o katerem piše spodnja povest Ilke Vaštetove. Leta 1689 je izšlo njegovo znamenito življenjsko delo: »Slava vojvodine Kranjske«, ki mu je prineslo veliko slavo, pa tudi ogromne izdatke, zavoljo katerih se je s prodanega gradu Bogensperk in iz Ljubljane preseli v Krško.

51

Ves prestrašen jo je poizkušal dvigniti, a bila je pretežka za starega moža. Zdajci je opazil na tleh pismo z Valvasorjevo pisavo. Spustil je Marijo, pobral pismo, ga poravnal na kolenu in ga prebral... Poslednje sporočilo pokojnega gospodarja! V topilih, prisrčnih besedah se je Valvasor poslovil od svojega »dragega famulusa ter Mariji razdelil svojo zadnjo željo: izroči naj se čimprej v varstvo pristavu Kopri, kateremu jo je že oče obljudil za ženo.

x x x

Drugega dne proti poldnevu je Marija sedela v svoji sobici. Suho in vrode so strmale njene velike oči skozi odprtlo okno. Lahko šumljanje savskih valov je prihajalo do nje. Spomnila se je pravljice o grofovski hceri, ki je skocila z velike skale v Savo, ker ni marala ženina, ki ji ga je oče silil; po njej se je skala imenovala »Jungfernsprung«.

In ona? Cemu bi še živel? Grajzar je ne ljubi. Pristav se ji gnusi. Kar je njenemu življenju nudilo vsebino, pa je utonil z Valvasorjevo smrtjo. Le oče-rednik ji je še ostal, njena dolžnost in hvaležnost do njega... Ali naj ga pusti samega? Zdaj, ko bi mu na starost morala biti v oporu? A za kakšno ceno? Sebe samo naj žrtvuje? Sebe?

Kaj je ona?

Plod velike krivice nad blagim človekom — sad materinega greha... In zdaj kriči greh po zadoscenju. Krivica — pravica... in v sredi med njima je žrtev.

Tiho je potkal na vrata.

Tiho je vstopil — pristav Kopriva in se po vseh pravilih človešno priklonil. Marija je sklonila glavo.

Njegova trenutna plahost se je brž umaknila zmagoščevalni zavesti. Še enkrat je podrsal z nogo in smešljaje se pričel:

»Čestita devica! Z dovoljenjem njihovega gospoda očeta in po naročilu pokojnega gospoda barona sem potrkal na to svetišče —«

Njen pogled mu je za trenutek zapri sapo — a takoj se je ojunačil in nadaljeval:

»— da položim usodo v roke častivredne device. Naj mi dovolijo vprašanje: Ali jim je blagopokojni gospod baron izročil pismo?«

Marija je burno vstala in se okrenila k oknu.

»Oh, čestita gospodična! Jaz — jaz — — oh,

ali jim ni blagopokojni gospod —«

Zdajci se je zasukala.

— Nemogočel Nemogočel! Temu smešnemu gizdalini naj se vsa izroči! Kako se je klanjal pred njo v praznični živo modri suknji, pošti z zlatimi našivki, ob boku paradni meč, na glavi velikansko baroko, na rokah rumene rokavice z rumenimi manšetami, na črnih čevljih veliko zlato sponko... in njegov žensko lepi obraz z živo modrini očmi... ne, ne!

Ni si obrisala solz, ki so ji visele na trepalnicah.

On pa si je njene solze tolmačil po svoje. Pokleknil je na eno koleno in si položil roko na srce.

Gospodična Marija, svoje srce in življenje jih polagam k nogam. Saj jim je blagopokojni gospod baron sporobil —«

Prestrašen je planil kvišku — Marija je besno udarila z nogo in tla in oci so se ji bliskale skozi solze.

»Da, da, da! Prisegla sem, da mu željo izpolnim. A ne morem! Ne morem!«

Iznova je živčno zahtela in si zakrila obraz. Pristopil je in jo prikel za roko.

»Gospodična Marija! Prisegli so, da postanejo moja žena — ker to ni bila baronova želja. Ali — jim je tako težko izpolniti prisego?«

»Ne morem, nočem! Ne ljubim vas!«

Iztrgača mu je roko in hotela zbežati mimo njenega. A zastavil ji je pot.

»Naj me poslušajo! Pravijo, da me ne ljubijo? Saj se nisem zdrznil tega zahtevati od njih. Le to naj mi dovolijo, da jih smem kot svojo spoštovano soprogo sprejeti pod svojo streho. Edina moja želja je, da bi jim smel žrtvovati svoje življenje in vse, kar imam, da bi smel skrbeti zanje, čestita devica.«

Nestrpo se je okrenila in stopila zopet k oknu. Njegovo zverišeno govorilčenje ji je bilo nezanosno.

— In vendar... njemu bi bila »sreča« skrbeti zanje, vse žrtvovati zanje — in Grajzarju? Ha! Njemu se zdi takšna žrtva pretežka! Umaknil se je pred njo v samosten.

Bridko se je posmehnila. V njej se je dvignila bolečina, jedka in žgoča.

»Takšne žrtve pač nisem vredna,« je odgovorila.

»Siromašna sem. Ničesar nimam.«

»Ah, gospodična Marija, to naj jih ne skrbi. Dovolj imam za oba. In če bi ničesar ne imel, ce bi vse izgubil, kar imam — s tema svojima rokama bi rad delal zanje in nobeno delo bi mi ne bilo pretežko.«

OSCAR WILDE:
romantična zgodba
fantastično-romantični dnevi

6

Canterville

Duh je poskočil in divje zatulil, se pognal mimo njih kot megleni car, ugasil mimogrede svečo Washingtona Otisa, da so vsi ostali v popolni temi.

Ko je pritekel na vrh stopnišča, je spet prišel do sape in sklenil, da jim pokaže svoj razviti izbruh demonskega krohotja. Ne samo enkrat se je bil že prepričal, kako nepopisno lahko prestraši z njim. Lordu Rakerju je zaradi tega krohotova v eni sami noči osivela lasulja, in le ta krohot je bil vzrok, da so ladi Cantervillovi tri francoske guvernanante odpovedale službo že pred koncem meseca. Zatorej se je zdaj zakrohotal s svojim nagronejšim smehom, da se je zatrezel celo stari obločani strop, to-

Drugič se je strah oglasil v nedeljo ponoči. Kmalu potem, ko so šli spati, je Otisove prebudil grozoten trušč v dvorani. Planili so v pritličje in videli, da se je premaknil s podstavka velik star oklep in zgrmel na kamnita tla, na naslanjaču z visokim vzglavjem pa je sedel cantervillski duh in si božal kolena s trpkim izrazom hude bolečine. Dvojčka sta imela pri sebi vsak svojo fračo na fižol in sta brž sprožila vanj dve kroglice in ga zadela tako natančno, kakor sta mogla le podolgi vaji in natančnem merjenju na njunega učitelja lepopisa. Poslanik Združenih držav pa je naperil v duhu revolver in ga opozoril v duhu kalifornijske etike, naj dvigne roke nad glavo.

da še preden je utihnil ta počastni odmev, že so se odprala vrata, na hodnik pa je stola gospa Otisova v bledo moči spaini srači.

»Bojim se,« je rekla duhu, »da se ne počutite preveč dobro. Zaato sem vam prinesla stekleničko tinkture doktora Dobella. Ce vam nagaja želodec, boste videli, kako čudovito je tole zdravilo.«

Duh se je togotno zastrmelo in v hipu sklenil, da se spremeni v orjaškega črnega psa. S tem svojim pojavom se je bil upravičeno proslavljen in prav njo mu je družinski zdravnik pripisoval neozdravljivo slaboumnost strica lorda Cantervillskega, spoštovanega Thomasa Horton-a, nekaj zmotil odmev bližajočih Vendar ga je v tem nečloveškem se korakov, zato se je zadovoljil le s tem, da je medlo zafosforeširal in z globokim pokopališkim stokom izginil ravno v trenutku, ko sta k njemu pridivjala dvojčka.

Ko se je srečno znašel v svoji čumnati, se je dobesedno zgrudil od samega razburjenja. Neolikost, ki sta jo pokazala dvojčka, in grobi materializem gospa Otisove, oboje ga je seveda napisno raztrogotilo. toda najhujšo muko mu je povzročila zavest, da se ne bo mogel pokazati v viteski opremi. Upal je, da bodo vstali lasje ob pogledu na »Pričazen v oklep«, če že ne iz drugih pametnih vzrokov, vsaj zaradi spoštovanja do njihovega narodnega pesnika Loungelowa, tigar očarljivo in zanimivo poezijo je tudi sam rad prebiral in si z njo krajsal čas, kadar so Cantervillovi odpotovuli v mesto.

ZAKONSKA SREČA PO JAPONSKO

Art Buchwald, na vsem svetu znan po svojih humorističnih in satiričnih stolpcih v časopisih, gleda s svoje washingtonske opazovalnice naokoli in razmišlja.

Naše žene bi se lahko od Japonk veliko naučile. Vrla japonska zakonska žena leže, slišim, v mrzlih dneh zjutraj pred moževom posteljo plaska na tla, da mož, ko vstane, ne dobi mrzlih nog. Take majhne ljubezenske usluge nenaščadno pospešujejo zakonsko harmonijo in domačo srečo.

Druga stvar, v kateri so Japonke pred našimi ženami, je običaj, da svoje može kopajo. Mila se bliža s pokloni možu, mu pomaga pri slačenju in ga od glave do pete namili, skrbno pazec, da mu ne pride milo v oči. Nato ga splakne, in šele zdaj sme mož stopiti v kopalno kad. Medtem ko se, do tilnika v vodi, pusti lagodno mehčati, ga krepča z mrzlim pivom ali vročim rizevim vinom.

In naše žene? Da niti ne omnimmo, kako sploh ne misljijo na to, da bi se možu, ko pride domov, priklonile, obstajajo baje celotake, ki moža nočejo kopati. Verjetno se bojijo, da bi jih zaradi takega početja zanicevali. To je seveda smešno. Noben mož ne bo gledal svoje žene zviška, ker ga kopa. Nasprotino, le še več spoštovanja bo dobil pred njo in si štel v posebno čast, da jo bo zjutraj pri vstajanju uporabil za predposteljnik.

Večina Američanov gre velkopotezno prek tega, da kdo piye, uživa mamila ali pretepa ženo, da, celo to prenese, da je novinar. Toda če ne vozi avtomobila, vsi osupnejo. Pred kratkim sem si hotel v nakupovalnem centru na robu mesta kupiti pisalni stroj za potovanje. Izbral sem si enega in vprašal prodajalca, ali lahko plačam s čekom.

»Seveda,« je rekel prijazno. Imate pri sebi kakšno izkaznico?

»O da,« sem odvrnil, segel v žep in pomnil preden štiri kreditne karte in svojo novinarsko izkaznico za Belo hišo.

Mož si je ogledal papirje, potem je vprašal: »In vozniško dovoljenje, kje imate to?«

»Nimam ga,« sem odgovoril.

»Ste ga izgubili?«

»Ne, sploh ne vozim avtomobila.«

Pritisnil je na gumb pod registrsko blagajno. Čez nekaj trenutkov se je pojavil vodja oddelka. »Ta moški tukaj,« je rekel prodajalec s kratkim gibom v moji smeri, »šoče plača-

Brez setve ni žetve.
Casa moč vse premore.

Brez ložnika ni sodnika.

Cas je denar.
Brod ne stoji samo za enega.
Cas je zlato.

ti s čekom in nima vozniškega dovoljenja. Naj počličem hišnega detektiva?«

»Počakajte trenutek, naj govorim z njim,« je odgovoril vodja oddelka. Potem se je obrnil k meni in vprašal: »So vam vozniško dovoljenje morda vzeli zaradi prometnega prekrška?«

»Ne, nikoli nisem vozil. Vožnja me ne veseli.«

Vodja oddelka me je nezaupno motril. »Kako ste prišli sem, če ne vozite avtomobila?«

»Vzel sem si taksi.«

Medtem se je okoli nas nabrala gruča ljudi. »Kaj se dogaja...?« »Nekdo, ki nima vozniškega dovoljenja... Pravi, da ne vozi avtomobila... Čuden patron.«

Potem se je pojavil direktor trgovske hiše. Na srečo je poznal moje ime in odobril ček. Zadeva mu je bila mučna in rekel je: »Pridite, povabim vas na požirek.«

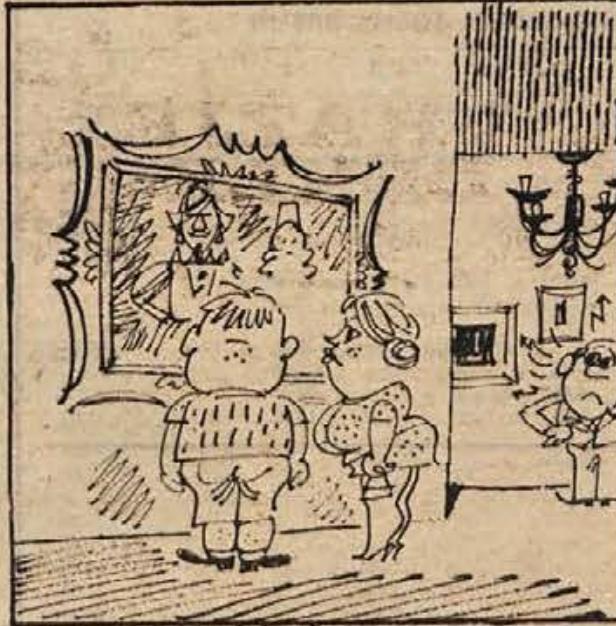
»Preveč ste prijazni,« sem rekel, »toda tudi pjem ne.«

skok v zameystvo

8. Tako sta se naša prijatelja seznanila z mestom, ki ima ceste tlakovane z vodo.

Sonce je popilo vlago iz njunih oblek in golobčki so na prijaznem trgu pred cerkvijo pregnali slabo voljo z njunih obrazov. Posedela sta pred kavarnico, se okreplčala s coca-colo in se slednjič napotila k muzeju. Tu je vratar pravkar spuščal v poslopje živahno šolsko ekskurzijo.

Paradižnikova sta vstopila in obstala pred veliko podobo iz 14. stoletja.

Spoštovani bralec, ki ju bo opazoval odzajdaj, bo tu opazil, kako neverjetno se jima je po kopeli skrčila oblekal Saj sta bila kot dva šolarja! Nič čudnega torej, če je učitelj, ki mu je razposajena ekskurzija načela živce, zarobantil: »Kaj pa vidva tukaj? Ves razred je že v naslednji dvoranit! Ali vaju bo treba

posebej prositi?«

In je iztegnil nogo, kot centerfor, kadar strelja enajstmetrovko. Paradižnik je razločno občutil njegov čevalj na svoji zadnji plati. Obrnil se je ročno in še preden se je učitelj utegnil pokesati za svojo zmoto, je zgrabil znamenito sliko iz 14. stoletja in zamahnil z njo.

Solnikova učena glava je pogledala skozi platno.

Priznana tovarna pletenin RASICA iz Ljubljane je tudi letos na sejmu »Moda 70« prsenetila z modeli in izbiro barv (Foto: M. Vesel)

VELETRGOVINA
»MERCATOR«, Ljubljana
POSLOVNA ENOTA
»STANDARD«, Novo mesto
GLAVNI TRG 3

vabi
zravnati povečanega obsega poslovanja
k sodelovanju:

- visoko kvalificirane trgovske delavce za operativno vodstvena delovna mesta
- kvalificirane trgovske delavce raznih strok
- kvalificirane gostinske delavce
- kvalificirane delavce kuharske in mesarske stroke (sekač)

Pismene ponudbe sprejemata splošna služba gornje na naslovu, ki daje tudi ustrezne informacije.

Na vseh delovnih mestih je uvedeno poskusno delo, ki traja 30 dni.

Vsa delovna mesta so v Novem mestu, nastop dela po dogovoru.

Mizarska delavnica
TREBNJE

prodaja

stiskalnico za furnir

na tri vretena

Cena - ugodna.

Prednost ima družbeni sektor.

OBRTNIK
NOVO MESTO

potrebuje

honorarnega administratorja

za štiri ure dnevno,
ostalo po dogovoru.

RAZPIS
Občinsko sodišče
v Novem mestu

raspisuje
prosto delovno mesto

STROJEPISKE

Presilka mora biti jugoslovanska državljanica, zdrava, polnoletna in imeti dokončano srednjesolsko izobrazbo.

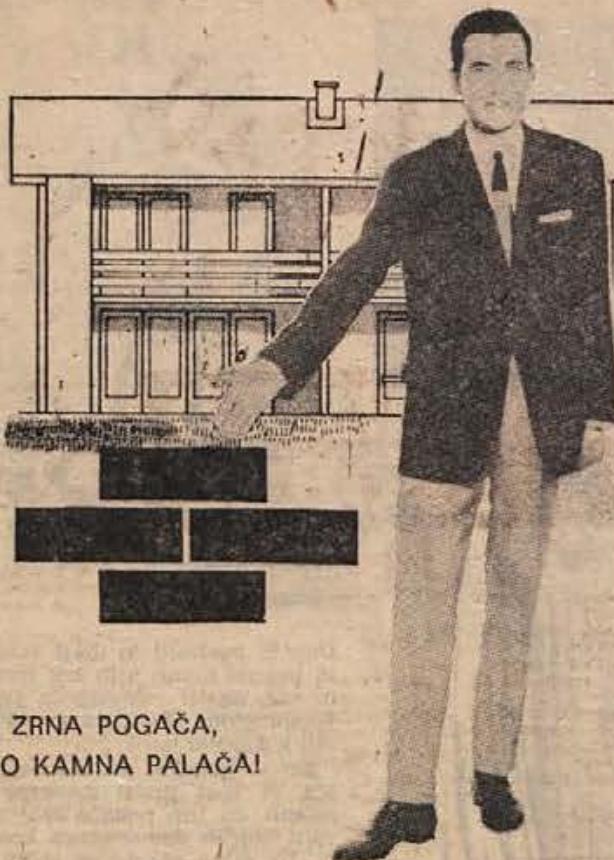
Zahteva se poskusna doba 1 (enega) meseca.

Dohodek po pravilniku.

Priglasitveni rok traja 15 dni po objavi tega razpisa.

Stanovanja ni.

Razpisna komisija

ZRNO DO ZRNA POGAČA,
KAMEN DO KAMNA PALAČAI

Ta pregovor lahko tudi za vas postane resnica, če boste začeli namensko varčevati pri

Dolenjski banki in hranični

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

TUDI HRANILNO KNIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

NAJNOVEJŠE:

Odslej lahko dobite hranično knjižico tudi v KMETIJSKIH ZADRUGAH V NOVEM MESTU, ŽUŽEMBERKU, METLIKI, TREBNJEM IN V AGRO-KOMBINATU V KRŠKEM.

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranične vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

Oglasujte

v DL!

AVTOPROMET IN TUZEMSKA SPEDICIJA

GORJANI

NOVO MESTO - STRAŽA

sporoča naslednje spremembe na rednih avtobusnih linijah:

Od 1. februarja se bo avtobus, ki vozi iz Vinice v Novo mesto, vrnil iz Novega mesta ob 14.30, in ne več ob 14.15 kot doslej. Iz Metlike bo odhajal ob 15.30, iz Črnomlja ob 15.45, v Vinice pa bo prihajal ob 16.15.

Spremenita smeri na avtobusni proggi

NOVO MESTO - KRŠKO - KOSTA-NJEVICA

odhod:	povratek:
Kostanjevica	6.15 Novo mesto
	— prej 14.15
Krško	6.45 Smarjeta
Leskovec	6.51 Skocjan
Drnovo (križišče)	6.56 Dobruška vas
Smednik	Smednik
(pri Luki)	7.02 Drnovo
Dobruška vas	7.08 Leskovec
Skocjan	7.18 Krško (prihod)
Smarjeta	7.28 Krško (odhod)
Novo mesto	Kostanjevica
(prihod)	(prihod) 17.45

VOZNI RED NOVE LOKALNE PROGE: RATEŽ-NOVO MESTO-SMIHEL-LOCNA-BRŠLIN

KM	Postaja	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	Ratež »Ks«									14.40
3	Smolenja vas									14.47
4	Slatnik	5.05		6.15			7.35			14.50
5	Cikava	5.07		6.17			7.37			14.52
7	Zabja vas II	5.08		6.18			7.38			14.53
8	Zabja vas I	5.10		6.20			7.40			14.55
8	Kandija — hotel	5.12		6.22			7.42			14.57
10	Smihel		5.35			7.05		13.15		
11	Kandija — bolnica		5.40			7.10		13.20		
12	Smihel									
14	Novo mesto	5.15	5.45	6.25	7.15	7.45	13.25	13.50		15.00
17	Locna		5.50		6.40		13.30			
20	Novo mesto — Petrol		5.55		6.45		13.35			
23	Bršlin	5.20	6.00	6.30	6.50	7.20	7.50	13.40	13.55	15.05

KM	Postaja	10	11	12	13	14	15	16	17	
0	Ratež »Ks«								14.35	
3	Smolenja vas								14.28	
4	Slatnik		6.15			7.35			14.25	
5	Cikava		6.13			7.33			14.23	
7	Zabja vas II		6.12			7.32			14.22	
8	Zabja vas I		6.10			7.30			14.20	
8	Kandija — hotel		6.08			7.28			14.18	
10	Smihel		5.35		7.05		13.15			
11	Kandija — bolnica		5.30		7.00		13.10			
12	Smihel									
14	Novo mesto		5.25	6.05		6.55	7.25	13.05	13.45	14.15
17	Locna			6.40						
20	Novo mesto — Petrol		6.35							
23	Bršlin	5.20	6.00	6.30	6.50	7.20	13.00	13.40	14.10	

Vozí samo ob delavnikih od 1. februarja do 30. aprila

COKTAIL

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 25. JAN.

9.00 Kmetijska oddaja v madžarskem (Beograd)
9.30 Glasba ne počasne teme — III. oddaja (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Propagandna oddaja (Ljubljana)
10.50 Otroška matinacija: Trapočki HHI 33. Nove dogodnosti v Češki Finna, Stan in Olio (Ljubljana)
12.30 TV kafpot (do 12.40) Ljubljana
Sporno popoldne

19.50 TV prospect (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
21.00 Spored italijanske TV

TOREK, 27. JAN.

17.30 Veselje v glasbi (Ljubljana)
18.15 Obzornik (Ljubljana)
18.30 Rokomet: Jugoslavija : ZRN — prenos (Zagreb)
19.50 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Nori Pierrot — francoski film (Ljubljana)
22.25 Veselje v glasbi (Ljubljana)
23.20 Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 Risanka (Zagreb)
18.05 Mali svet (Zagreb)
18.30 Telesport (Zagreb)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Glasbena oddaja TV Ljubljana (Sarajevo)
19.30 TV posta (Beograd)
19.50 TV prospect (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

SREDA, 28. JAN.

17.15 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.50 Oddaja za otroke (Zagreb)
18.30 Obzornik (Ljubljana)
18.35 Na sedmo stezi (Ljubljana)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Prvi koraki: ansambel Delial (Ljubljana)
19.20 Kulturna v delovnih organizacijah (Ljubljana)
19.50 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Jure Javoršek: Manevri — predstava Drama SNG Ljubljana
22.10 Mednarodni jazz festival (Ljubljana)
22.30 Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 Veliki in majhni (Zagreb)
18.30 Sorodniki (Sarajevo)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Glasbeni dnevnik (Beograd)
19.20 Velika pustolovščina (Beograd)
19.50 TV prospect (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK, 29. JAN.

16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.45 Zaročite z nami: Lani Aja mil (Ljubljana)
18.00 Risanka (Ljubljana)
18.15 Obzornik (Ljubljana)
18.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 TV Magazin (Zagreb)
21.35 Reservirano za sneh (Ljubljana)
21.50 Destry — serški film (Ljubljana)
22.40 TV kafpot (Ljubljana)
23.00 Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 TV Magazin (Zagreb)
21.35 Reservirano za sneh (Ljubljana)
21.50 Destry — serški film (Ljubljana)
22.40 TV kafpot (Ljubljana)
23.00 Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Drama TV Beograd (Ljubljana)
21.40 Goljetica Edvarda Kurecija (Ljubljana)
22.10 Dokumentarni film (Ljubljana)
Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 Večerni zagon (Sarajevo)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 Lutke (Skopje)
18.15 Državni album (Zagreb)
18.30 Znanost in mi (Zagreb)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Glasba za mlade (Beograd)

PONEDELJEK, 26. JAN.

16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.30 Lutkovna oddaja (Skopje)
18.15 Obzornik (Ljubljana)
18.30 Znanost in mi: Alternator, elektronski regulator turbin (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Glasba za mlade (Beograd)
19.20 S kamero po svetu (Beograd)
19.50 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Drama TV Beograd (Ljubljana)
21.40 Goljetica Edvarda Kurecija (Ljubljana)
22.10 Dokumentarni film (Ljubljana)
Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 Večerni zagon (Sarajevo)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 Lutke (Skopje)
18.15 Državni album (Zagreb)
18.30 Znanost in mi (Zagreb)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Glasba za mlade (Beograd)

11. gostovanje Dunajske drsalne revije OD 5. DO 15. FEBRUARJA 1970
v mestni velesejemski hali V CELOVCU.

Glasba: ROBERT STOLZ — Režija: WILL PITTER — Smeh, smeh, smeh ob hokejski tekmi moštva Šimpanzov!

Pravočasno si priskrbite vstopnice v vašem potovalnem biroju!

Med vsako predstavo bodo izzrebali dragoceno blagovno nagrado.

RADIO LJUBLJANA

19.20 Zabava vas Jerry Lewis —
19.50 Cirkus (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.50 P. P. Dostojevski: Bratja Karlovic — nadaljevanje — (Ljubljana)
21.25 Kulture: diagonale (Ljubljana)
22.15 Zgodbe za vas — francoski serški film (Ljubljana)
22.40 Porocila (Ljubljana)
22.45 Košarka: Jugoslavija : Italija — II. polcas (Zagreb)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 Otroški quiz (Sarajevo)
18.30 Narodna glasba (Sarajevo)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Zakonska posvetovateljica — (Beograd)
19.30 Zahavna oddaja (Beograd)
19.50 TV prospect (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

PETER, 30. JAN.

16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)
18.00 Peter Klepec (Ljubljana)
18.15 Obzornik (Ljubljana)
18.30 KA: je balet — baletna lepšenka (JRT-Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Svet na znamku (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.25 Dvansata noč — ang. film (Ljubljana)
22.25 Malo liza, malo ti — posnetek enega TV (Beograd)
23.40 Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 Oddaja za otroke (Skopje)
18.30 Baletna lepšenka (Ljubljana)
19.00 Propagandna oddaja (Zagreb)
19.05 Kulturna danes (Beograd)
19.50 TV prospect (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

SOBOTA, 31. JAN.

17.40 Obzornik (Ljubljana)
17.45 Košarka: Jugoslavija — Argentina — prenos (Sarajevo)
19.20 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 TV Magazin (Zagreb)
21.35 Reservirano za sneh (Ljubljana)
21.50 Destry — serški film (Ljubljana)
22.40 TV kafpot (Ljubljana)
23.00 Porocila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Porocila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
17.50 S kamero po svetu — Kamerun II (Ljubljana)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Clovek — serški film (Ljubljana)
19.00 Mosaik (Ljubljana)
19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana)

</

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKOLEDAR

Petak, 23. januarja — Rajko
Sobota, 24. januarja — Felicijan
Nedelja, 25. januarja — Trpimir
Ponedeljek, 26. januarja — Pavla
Torek, 27. januarja — Janez
Sreda, 28. januarja — Drago
Cetrtek, 29. januarja — Francišek

KINO

Brežice: 23. in 24. 1. angleški
barvni film »Burke noči Lady Ha-
milton». 25. in 26. 1. ameriški bar-
vni film »Pancho Villa jezdil». 27.
in 28. 1. ameriški barvni film — «Gola ostrin».

Kočevje — »Jadrane«: 23. 1. ameri-
ški barvni film »Nevarna linija 7000«.
24. in 25. 1. italijanski bar-
vni film »Se je na nekaj dolarjeva«.
26. 1. ameriški barvni film »Burja nad Washingtonom«. 27. 1. franco-
ški barvni film »Mladji volkovci«.
28. 1. francoski barvni film »Vlo-
tovirana«. 29. in 30. 1. francoski barvni film »Prva izkušnja«.

Kostanjevica: 25. 1. španško-ame-
riški barvni film »Spremljevalec
slate poslikov«.

Krško: 24. in 25. 1. ameriški barvni film »Nepomirljivo«. 28. in
29. 1. ameriški film »In pride dan
maščevanja«.

mal' oglasi

SLUŽBO DOBI

ISČEM UPOKOJENKO ali mlajše
dekle za varstvo dveh otrok na
domu. Interesentke naj se zgla-
sijo 24. januarja 1970. Peždirje,
Majde Šilc, n. n., Novo mesto.

ZA POMOC v bifeju zaposlim prid-
no in pošteno dekle z znanjem
kuhe in strehe. Oskrba v hiši:
Bite Ramovž, Titova 225, Ljubljana.

MLAJSEMU MOSKEMU, ki je po
službi, ki jo lahko dobti, pripravl-
jen pomagati na kmetiji, nudim
hrano in stanovanje. Franc Šifret,
pošta Zabnica 55 pri Kranju.

SLOVENSKA DRUZINA v Italiji
(Treviso), z odraslimi otroki,
sprejme mlajše upokojenke za
pomoč v gospodinjstvu. Vprašajte
pri mi. Kuharju, Kettejiev
drevored 33, Novo mesto, tel.
21-292.

TAKOJ SPREJMEM vajenco, TV,
radio servis, Vinko Planškar,
Krško.

BRIVSKO-FRIZERSKO vajenko,
ki ima veselje da poklica, sprej-
me brivsko-frizerski salon Stan
Lavrinšek, Krško.

GOSPODINJSKO pomočnico 1808
druzina. Ugodni pogoj, int. La-
kača, Dolomitska 15, Ljubljana.

FRIZERSKO POMOČNICO sprej-
mem tako). Naslov v upravi li-
nia (139/70).

SLUŽBO ISCE

SOFER A, B, C in E kategorije
mče zapošljitev v Novem mestu
ali okolici. Naslov v upravi li-
nia (118/70).

SPREJMEM otroka v varstvo. Me-
sne njiwe, blok 8/4, Novo mesto.

MOTORNA VOZILA

PRODAM moped T-12, trobri-
zec, Jozef Krajišnik, Padernščeva 13,
Novo mesto.

PRODAM AVTO fiat 600, kom-
pletno spalnico (malo rabljeno)
in električni steklinik TOBI.
Pavla Grigar, Dol. Nemška vas
42, Trebnje.

UGODNO PRODAM fiat 750, letnik
1968, ter moped na tri prestave,
Naslov v upravi lišta (143/70).

PRODAM ami 6, letnik 1964. Na-
slov v upravi lišta (144/70).

STANOVANJA

ODDAM soko dvema solidnima de-
kletom. Piseljo vnaprej. Eno
soko pa oddam mlajši upoko-
jenki z 8-urno varstvo otroka.
Silvo Zagore, Zagrebčka cesta,
n. n. (na Zibertovem hribu).

PRODAM

PRODAM spalnico, 2 omari, mi-
ze, stole, Kristanova 1, Novo
mesto.

Metlika: Od 23. do 25. 1. ameri-
ški barvni film »Rosemarjin
otroke. Od 23. do 25. 1. ameriški
barvni film »Vodič za ozemlje
moškev. 26. in 28. 1. ameriško-
španski barvni film »Spremlje-
lec slate poslikov.«

Mirna: 24. in 25. 1. ameriški
vojni film »Stene slavev.«

Makroneg: 24. in 25. 1. jugoslo-
vansko-nemški barvni film »Komni-
ci X.«

Neve mesto: Od 23. do 26. 1.
francoski barvni film »Schéma-
das. Od 27. do 29. 1. ameriški
barvni film »Ubijalec brez odgo-
vornosti.«

POTUJOČI KINO NOVO ME-
STO: Od 23. do 27. 1. jugoslo-
vansko-nemški barvni film »Win-
netou.«

Sevnica: 24. in 25. 1. ameriški
film »Zakon glodictov. 26. 1. nem-
ški film »Cokalinska smrtila.«

Sedražica: 24. in 25. 1. francoški
film »Crna Lalas.«

Trebnje: 24. in 25. 1. ameriški
barvni kavbojski film »Jesen Ce-
jenov.«

CESITKE

Veroniki Bezek iz Straže pri
Novem mestu na dvojno prezno-
vanje vse lepo, predvsem pa zdrav-
ja in sreča! Selita: mama in Maj-
da z Romancem.

PRODAM dieselov motor na nafto
s cirkularjem in matilnicno s-
čitilcem. Primo Turk, Gor. Tež-
ka voda 13. Stompe.

POCENI PRODAM stroj za izde-
lovanje strošne opake. Vinko
Mozeti, Sp. Loka 10, Krasnja pri
Domžalah.

PRODAM STEDILNIK na diva-
duši. Smetič, Dol. Straža 12,
Straža.

PRODAM nov plinski stedilnik
VESNA z garancijo 21 mesecov.
Stanislav Novak, Kamna gora 6,
Trebnje.

PRODAM PEC na olje KONTAKT
7500, Tinca Povse, Šmavova 7,
Novo mesto.

UGODNO PRODAM malo rabljen
noviški kombiniran italijanski
otroški veseček. Naslov na upra-
vi Dol. lišta.

DNEVNO SOBO, dobro shranjeno,
skupaj s preproso prodam za
2.500 din. Ponudite na upravi
lišta ali popoldne na tel. št.
21-517.

POSEST

PRODAM GOSPODARSKO poslopje
pri Šentjerneju. Anton Ko-
smac, Gor. Stara vas 14, Šent-
jernej.

PRODAM VINOGRAD na Vinjem
vrhu, cevit ure od Bele cerkve.
Marjan Udvarn, Gorenja vas 16,
Šmarjetna.

PRODAM KOZOLEC v 4 stanti v
Češnjah. Požičeval v Zadradi
7, Otroček ob Krki.

PRODAM HISI v Črnomlju. Na-
slov v upravi lišta (126/70).

PRODAM VINOGRAD v Gredalu pri
Trebnjem (ca 12 arov); parcela
primerena za gradnjo vikend-
a — dostop z avtomobilom.
Požicev se: Alojzija Ko-
lenec, Dol. Podgorat, Trebnje.

PRODAM VINOGRAD (ali dom
naspol) v Štraki gori (21 arov)
in sidanicu. Informacije dobitje
pri Jožetu Zaletelu (pri Luk-
čevih). Dol. Toplice 35. Inter-
sent naj se čimprej javijo.

RAZNO

KMECKI FANT želi spoznati
kmečko dekle od 20 do 25 let.
Imam prece! gotovine. Ponudite
pod slego bodočnosti.

PRI ZDRAVLJENJU hemoroidov
(slate file) je prvi pogoj redno
iztrebljanje. S tem ublašči bo-
lečino in krte. Prijeto utiši-
vito sredstvo za to je ragadki
DONAT vresec. Zahitevajte ga v
svoji travolini, te pa ga dobe
v Novem rostu pri HMELNI-
KU, STANDARDU (MERCA-
TORJU) in pri DOLENJKI.

NAJBOLJŠE DĀRILIO za vašo ne-
resto vam pripravi alatar. Go-
sposka 5 — Ljubljana (poleg
univerze).

FOTOATELJE Erjavec, Ivančna
gorica, Stična, se pripravlja za
fotografske poroke, portretov in
za vse fotografiske dela. Po-
neročno pridem fotografičati tu-
di na dom. Fotoamaterjem iz-
delam v nekaj dnevih. Poljite
filme po posti. Površinska izde-
lava, niske cene, tudi v coloru.

PRUVAJAM vse dokumente iz fran-
čiščine in italijansčine v sloven-
ščino in obratno. Sem uradno
moriljen sodni talmad. Bogomil
Lilius, Valantinovo 9, Novo
mesto. Dokumente lahko oddate
pri Društvu upokojencev.

Januarsko vreme v pregovorih

Kakršno bo vreme janu-
arja prvi dan,
tak bo potlej
ves mali serpan.

Kakor drugi prosenc vrem-
enii;
taki sploh so kimovca dni.

Ak na svetega Pavla son-
ce sije,
tistikrat žito dobro doso-
ri,
gornik dosti vtrna v sode-
vije
in po volji kmetu se godi.

Svetega Pavla će jasno
nebo,
dobra bo let'na! — se sta-
ri poj.

LUNINE MENE
22. 1. ☽ ob 13.55
30. 1. ☽ ob 15.39
6. 2 ☽ ob 08.13

Dragemu stu in staremu stu
Vinku Virantu iz Polja 17 in lju-
beni možu Vinku Virantu in si-
nu Venku iz Krškega za dana-
jni god iskreno čestitajo in želijo
še nujno zdravje let žena Miči,
mama, Marija in Jožka z družino.

Bratu Pavetu Hrastarju iz Sel.
Mirna pel., za 23. rojstni dan in
god želite vse najboljše brati An-
ton in sestra Mieka z modrom.

KOTLE ZA 2GANJEKUHO vseh
vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj,
bakrokatlarstvo, Ljubljana, Alja-
zeva c. 4 — Šiška.

VABIMO na predpustno zabavo
v nedeljo, 26. januarja, ki bo v
gostilni Bela cerkev. Za plez in
razvedrije proskrbljeno. Vabljeni!

OBVEŠCAM stranke, da zaradi
bolezen začasno ne delam redno.
Dimitri Rodnik.

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi dragega moža
in ljubečega očka, sina, brata in svaka

JOŽETA PEČJAKA

komerzialnega referenta NOVOLESA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, pri-
ateljem, sosedom in znancem, zlasti delovnim skup-
nostim kolektiva NOVOLES, ki so tam v težkih
dneh stali ob strani, in vsem, ki so nam kakorkoli
izrazili sožalje, pokojnemu Jožetu pa izkazali lju-
bezen in spostovanje ter njegov sveži in preri-
grob zasuli z venci in cvetjem. Zahvala govornikom
za poslovne besede in duhovščini za pogrebni ob-
red. Vsem skupaj se enkrat iskrena hvala.

Zaluboči: žena Martina, sinko Jožko, ate,
mama, bratje, sestra, družini Senica in Pir-
ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta,
starega očeta, brata in strica

Feliksa Grandovca

člana ZK, SZDL, ZB in ZVVI

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili
na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje.
Posebno se zahvaljujemo ISKRI Ljubljana in Kranj,
TOTRA Ljubljana, govornikom Feliciju Pečolju (ZB Dobrnič), Janezu Mihevcu (ZK Trebnje) in Stanču
Pleskoviču (lovska družina Dobrnič). Zahvaljujemo
se tudi vodstvu osnovne Šole Dobrnič, mladim in
plonirjenim za spremstvo na zadnji poti, gozbni
Trebnje, pevecem »Svobode« Mirnu ter vsem dobrim
sosedom za pomoč. Vsem se enkrat iskrena hvala!

Zaluboči:

žena Pepca, sinovi Marjan, Feliks, Ivan, hčerka
Pepca, Cvetka, Angelka, Anica, Frančka, Štefka,
Silva in Majda z družinami in brat Lojze z družino
ter drugo sorodstvo

Preska, Maribor, Kranj Trbovlje, Mirna, Zalog,
Slovenska vas, Kukenberk, Vevče, 19. I. 1970

Sporočamo vsem sorodnikom in
znancem založnost vest, da nas je
po težki in mučni bolezni zapu-
stila naša stara mama

TEREZIJA NOVAK

Zaluboči: hčerka Mici, Režka,
Tončka, Angelca z družinami,
sinovi Frček, Lojze, Ivan z
družinami

Piran, Smarjeta, Radobova vas,
Ljubljana, Maribor

ZAHVALA

Nenadoma in mnogo pregojada nas
je zapustila naša načrtljiva in
nadzorna žena

JULIJANA MARINSEK

doma na Gorenjem

<p